

ANNEX

Document inicial estratègic (DIE)

**DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC PER AL
PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL
D'OLESA DE MONTSERRAT (BAIX LLOBREGAT)**

EQUIP REDACTOR: AFAC (AMADOR FERRER- ARQUITECTURA I CIUTAT)

JUNY 2017

Taula

1. Presentació.....	5
1.1. Introducció.....	5
1.2. Antecedents.....	5
1.3. Objectius o temes principals del POUM.....	6
1.4. Justificació i marc legal.....	6
1.5. Objectius i abast del Document Inicial Estratègic.....	8
1.6. Objectius ambientals generals del pla.....	8
1.7. Objectius ambientals específics del pla.....	10
1.8. Determinacions del planejament territorial: Pla Territorial Metropolità de Barcelona.....	10
1.9. Relació amb altres plans, programes i projectes.....	14
2. Requeriments ambientals significatius en l'àmbit del pla.....	16
2.1. Descripció dels aspectes i elements ambientalment rellevants. Medi físic.....	16
2.1.1. Situació i característiques generals.....	16
2.1.2. Geomorfologia.....	18
2.1.3. Climatologia.....	19
2.1.4. Atmosfera.....	20
2.1.5 Geologia i sols.....	25
2.1.6. Hidrologia i infraestructures hidràuliques.....	29
2.1.7. Hidrogeologia.....	34
2.2. Descripció dels aspectes i elements ambientalment rellevants. Medi biòtic.....	36
2.2.1. Context biogeogràfic.....	36
2.2.2. Vegetació del municipi.....	36
2.2.3. Hàbitats d'interès comunitari.....	37
2.2.4. Fauna.....	38
2.2.5. Figures de protecció.....	40
2.2.6. Connectivitat biològica.....	43
2.2.7. Paisatge.....	44
2.2.8. Punts d'interès i gaudi paisatgístic inclosos al Catàleg de la RMB.....	48
2.3. Descripció dels aspectes i elements ambientalment rellevants. Medi humà.....	50
2.3.1. Població.....	50
2.3.2. Usos del sol.....	52
2.3.3. Ocupació de sol.....	56
2.3.4. Activitat econòmica.....	57
2.3.5. Xarxa viària.....	60

2.3.6. Xarxa viària rural	62
2.3.7. Xarxes de serveis i infraestructures	63
2.3.8. Patrimoni cultural	68
2.4. Descripció dels aspectes i elements ambientalment rellevants. Riscos	70
2.4.1 Pla Bàsic d'Emergència Municipal	70
2.4.2. Risc d'inundació	71
2.4.3. Risc d'incendi	72
2.4.4. Risc de transport de mercaderies perilloses.....	73
2.4.5. Risc industrial i químic	74
2.4.6. Risc geològic	74
2.4.7. Altres.....	77
3. Justificació ambiental de l'alternativa d'ordenació proposada	79
3.1. Introducció.....	79
3.2. Necessitats i romanents de sòl	80
3.3. Alternatives-escenaris de creixement segons l'Avanç del POUM	80
3.4. Alternatives en relació a la urbanització de Ribes Blaves.....	84
3.5. Aptitud ambiental dels sòls compresos en les alternatives de creixement	85
3.6 Justificació de l'alternativa finalment escollida.....	100
3.7 Síntesi i avaluació global.....	102
PLÀNOLS	105

1. Encaix territorial
2. Situació i emplaçament
3. Ortofotomapa
4. Model Digital del Terreny
5. Pendents
6. Litologia dominant
7. Hidrologia i inundabilitat
8. Hàbitats d'Interès Comunitari
9. Figures de protecció i/o gestió
10. Usos del sol
11. Risc d'incendi forestal
12. Mapa de sensibilitat
13. Ordenació (segons escenaris 1,2 i 3 de l'Avanç del POUM)

1. Presentació

1.1. Introducció

Es realitza aquest **Document Inicial Estratègic** (en endavant, DIE), per avaluar en fase prèvia les afeccions sobre el medi que potencialment poden derivar-se de l'aprovació i desplegament del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (en endavant, POUM) d'Olesa de Montserrat, prevenir els impactes dels creixements previstos i definir i analitzar l'estratègia envers el desenvolupament urbanístic sostenible del municipi en l'àmbit del seu terme. El POUM es redacta i coordina a través del despatx d'arquitectes AFAC.

Aquest DIE és part de la documentació necessària per a completar la tramitació del POUM, atenent al mandat de l'art. 115 del Decret 305/2006, de 18 de juliol, Reglament de la Llei de la Llei d'urbanisme (en endavant, RLUC) i l'art. 9 de la Llei 9/2006, de 28 d'abril, d'avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient. D'altra banda, cal tenir en compte la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental que estableix les bases que han de regir l'avaluació ambiental dels plans, programes i projectes que poden tenir efectes significatius sobre el medi ambient. No obstant això, segons la disposició addicional vuitena de la Llei 16/2015, del 21 de juliol, de simplificació de l'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat i dels governs locals de Catalunya i d'impuls de l'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat i dels governs locals de Catalunya i d'impuls de l'activitat econòmica, mentre no es duu a terme l'adaptació de la normativa catalana a la normativa bàsica estatal d'avaluació ambiental, és la Llei 6/2009 del 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes, la que esdevé el marc legal d'avaluació ambiental, sempre i quan no es contradigui amb les prescripcions de dita normativa estatal.

Aquest DIE també és part de la documentació necessària per a completar la tramitació del POUM atenent al mandat de l'apartat 6 a) de la Llei 16/2015, els Plans d'Ordenació Urbanística Municipal són objecte d'avaluació ambiental estratègica ordinària (en endavant, AAEO). Atenent al marc normatiu anteriorment detallat, el primer tràmit del procediment d'AAEO és la sol·licitud d'inici en la que el promotor presenta davant l'òrgan substantiu, juntament amb la documentació exigida per la legislació sectorial, un avanç del pla i un Document Inicial Estratègic.

En resum, la redacció d'aquest informe respon fonamentalment a l'esperit de la llei d'Urbanisme que preveu la necessitat que l'exercici de les competències urbanístiques ha de garantir l'objectiu del desenvolupament urbanístic sostenible.

1.2. Antecedents

El municipi d'Olesa de Montserrat disposa del Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU), aprovat per la Comissió d'urbanisme el 9 de juny de 1993 i publicat el 23 de juliol del mateix any. El present POUM revisa el planejament urbanístic general vigent fins ara al municipi.

El PGOU aprovat l'any 1993 ha tingut un alt nombre de modificacions puntuals i de figures de planejament sectorial afegides, que han abastat la pràctica totalitat del

territori municipal i han ocupat bona part del sòl inicialment classificat com urbà i urbanitzable, tan programat com no programat.

Així mateix, el Consistori ha considerat oportú, iniciar els treballs de redacció i tramitació del POUM atenent al mandat de la Llei d'Urbanisme i a la irrupció d'aspectes i circumstàncies territorials que exigeixen una actualització del marc urbanístic local i les transformacions socioeconòmiques experimentades pel municipi.

1.3. Objectius o temes principals del POUM

El planejament urbanístic es defineix a partir de les opcions estructurals, de les directrius i de la seva determinació en el règim i la qualificació del sol i la normativa corresponent.

Segons estableix el mateix Avanç de planejament a partir d'un primer diagnòstic urbanístic, aquest s'estructura entorn de quatre temes principals, cada un dels quals apareix plantejat en la present memòria i en la documentació gràfica annexa. Les conclusions provisionals es formulen també pel mateix Avanç de Pla, si bé queden subjectes a la seva reformulació definitiva després del període de participació ciutadana, consulta institucional i debat obert. Una vegada establerts els criteris i les directrius s'iniciarà la redacció del Pla pròpiament dit, el qual, a la seva vegada, serà aprovat inicialment per l'ajuntament i novament exposat al públic. Els temes principals que l'Avanç de Pla explora i analitza, de forma que puguin ser debatuts en el procés de participació ciutadana, són els següents:

- *Infraestructures territorials i accessibilitat.*
- *Estructura i dimensió urbana.*
- *Àrees d'oportunitat urbana.*
- *Equipaments, serveis urbans i espai públic.*

1.4. Justificació i marc legal

En base als principis de sostenibilitat generalment acceptats i reconeguts en multitud de tractats, declaracions i legislacions internacionals, i concretament en l'art. 3 i 9 de la LUC, on es defineixen els principis generals de l'actuació urbanística, s'estableix que l'exercici de les competències urbanístiques ha de garantir l'objectiu del desenvolupament urbanístic sostenible.

Aquest DIE es realitza d'acord al conjunt de normativa amb incidència ambiental¹, en base a l'observança de la LUC i del Reglament que la desenvolupa (Decret 305/2006, de 18 de juliol). Concretament, d'acord amb la Llei 6/2009, del 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes, en l'art. 7 apartat c, estableix que s'hauran de sotmetre a avaluació ambiental:

¹ www.gencat.cat/dmah, normativa i actes.

“c) Les modificacions del planejament urbanístic general que alterin la classificació del sòl no urbanitzable o que n'alterin la qualificació; en aquest darrer cas si les noves qualificacions comporten l'admissió de nous usos o de més intensitats d'ús respecte a l'ordenació que es modifica”.

D'altra banda, també s'ha pres en consideració la Llei 21/2013, de desembre de 2013, d'avaluació ambiental. Aquesta normativa estatal estableix una diferència entre l'AAEO i l'avaluació ambiental simplificada. Concretament, el procediment d'AAEO s'aplica en els supòsits establerts a l'art. 6.1 de la Llei 21/2013.

1. Serán objeto de una evaluación ambiental estratégica ordinaria los planes y programas, así como sus modificaciones, que se adopten o aprueben por una Administración pública y cuya elaboración y aprobación venga exigida por una disposición legal o reglamentaria o por acuerdo del Consejo de Ministros o del Consejo de Gobierno de una comunidad autónoma, cuando:

a) Establezcan el marco para la futura autorización de proyectos legalmente sometidos a evaluación de impacto ambiental y se refieran a la agricultura, ganadería, silvicultura, acuicultura, pesca, energía, minería, industria, transporte, gestión de residuos, gestión de recursos hídricos, ocupación del dominio público marítimo terrestre, utilización del medio marino, telecomunicaciones, turismo, ordenación del territorio urbano y rural, o del uso del suelo; o bien,

b) Requieran una evaluación por afectar a espacios Red Natura 2000 en los términos previstos en la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad.

c) Los comprendidos en el apartado 2 cuando así lo decida caso por caso el órgano ambiental en el informe ambiental estratégico de acuerdo con los criterios del anexo V.

d) Los planes y programas incluidos en el apartado 2, cuando así lo determine el órgano ambiental, a solicitud del promotor.

Altrament, el present Document Inicial Estratègic (DIE) recull els continguts esmentats a l'art. 18.1 de la Llei 21/2013, concretament:

- a) Els objectius de la planificació.*
- b) L'abast i contingut del pla o programa proposat i de les seves alternatives raonables, tècniques i ambientalment viables.*
- c) El desenvolupament previsible del pla o programa.*
- d) Els potencials impactes ambientals agafant en consideració el canvi climàtic.*
- e) Les incidències previsible sobre els plans sectorials i territorials concurrents.*

1.5. Objectius i abast del Document Inicial Estratègic

L'objectiu del DIE, en base a la normativa que regula aquesta figura i al marc legal urbanístic que el fa preceptiu en aquest cas, és el de determinar l'objecte i abast del posterior l'Estudi Ambiental Estratègic (EAE) que ha de formar part de la documentació necessària per a l'aprovació inicial del POUM. Aquest DIE ha de determinar aquelles característiques de major rellevància dins el municipi per tal que l'òrgan ambiental competent emeti el *Document d'Abast* que determinarà més exactament l'abast de l'Estudi Ambiental Estratègic i els criteris, objectius i principis ambientals aplicables. El posterior EAE haurà de caracteritzar amb major profunditat els aspectes i elements clau del municipi i la modificació, i alhora, haurà d'avaluar els impactes potencials resultants del desplegament del POUM.

Així doncs, de cara a la consecució dels objectius principals el DIE haurà de:

- a) obtenir, analitzar i contrastar les dades documentals disponibles sobre l'àmbit d'estudi,
- b) descriure la situació actual del medi afectat (físic, biòtic, perceptual i socioeconòmic),
- c) determinar els objectius i criteris de protecció ambiental.

L'abast i contingut del DIE que es presentarà per a què l'òrgan ambiental competent emeti el document d'abast remetrà fonamentalment a l'ap. a i b de l'art. 70 RLUC.

MEMÒRIA

- Presentació, objectius i marc legal [art. 70 a) 2-3]. Introducció, definició dels objectius del pla i objectius ambientals, adaptació a la normativa general i sectorial.
- Descripció del medi [art. 70 a) 1]. Inventari ambiental i característiques del medi físic, biòtic, perceptiu i socioeconòmic del municipi.
- Avaluació de les alternatives [art. 70 b), 70 c) 2]. Descripció i anàlisi de les alternatives i justificació de l'ordenació proposada per als diferents sectors.

PLÀNOLS D'INFORMACIÓ i AVANÇ D'ORDENACIÓ

1.6. Objectius ambientals generals del pla

En base als principis de sostenibilitat generalment acceptats i reconeguts en multitud de tractats, declaracions i legislacions internacionals, i concretament en l'art. 3 i 9 LUC, on es defineixen els principis generals de l'actuació urbanística, s'estableix que l'exercici de les competències urbanístiques ha de garantir l'objectiu del desenvolupament urbanístic sostenible.

Taula 1. Principis generals de l'actuació urbanística.

Normativa Urbanística	
Text refós de la LUC	Art. 3 (desenvolupament urbanístic sostenible)
Decret 305/2006 Reglament LUC	Art. 3 (desenvolupament urbanístic sostenible)

Pot afirmar-se que un model territorial tendeix cap a la sostenibilitat en la mesura que assegura l'ús sostenible dels diversos recursos naturals, fonamentalment el sol, i sigui energèticament eficient, minimitzi i assimili la producció de totes les formes de contaminació i residus, conservi la diversitat biològica, i garanteixi la qualitat de vida de la població. D'acord amb aquestes premisses, **els objectius ambientals de caràcter general** són:

A. Minimitzar el consum del sol i racionalitzar-ne l'ús, d'acord amb un model urbanístic globalment eficient i atent als condicionants ambientals existents

Els models urbans expansius, dispersos o difusos impliquen un consum elevat de recursos, una major ocupació de sols rurals i hàbitats naturals, un malbaratament energètic i, en conseqüència, uns nivells més alts de contaminació.

B. Compatibilitzar el planejament amb el cicle natural de l'aigua i racionalitzar l'ús d'aquest recurs en el marc d'un model urbanístic globalment eficient

Fomentar un model que comporti un menor consum i un estalvi d'aigua protegint els espais de recàrrega dels aqüífers i integrar el màxim la planificació hidrològica i la planificació d'usos.

C. Minimitzar els efectes del planejament sobre la qualitat de l'aire i el canvi climàtic i, en general, reduir al màxim les immissions de substàncies contaminants

La mobilitat és un dels actuals reptes dels plantejaments sostenibilistes a Europa. El transport motoritzat és la principal font de l'efecte hivernacle i un gran consumidor d'energies fòssils. Cal una planificació integrada dels usos i el transport que minimitzi la mobilitat obligada. Això condueix a models urbans compactes, densos, policèntrics i amb mixtura d'usos, on és possible prioritzar el transport públic i els itineraris peatonals.

D. Prevenir i corregir la contaminació acústica, lluminosa i electromagnètica

La reducció de les diverses formes de contaminació (hídrica, atmosfèrica, acústica, lumínica, electromagnètica, de sols, etc.) ha de ser un dels objectius de l'ordenació

E. Fomentar el reciclatge i la reutilització dels residus urbans i, si és el cas, facilitar la disponibilitat d'instal·lacions adequades per al seu tractament. Minimitzar l'impacte de la construcció sobre el cicle dels materials i el medi ambient en general

Cal preveure en els edificis i en els espais urbans, espais adequats per a les operacions de recollida i transport i instal·lacions per a la recollida selectiva, ...

És important introduir criteris bioclimàtics en la edificació pública i privada i l'ús de materials amb l'aplicació de solucions constructives eficients, la introducció d'energies renovables, la prevenció de residus, etc. En definitiva, es tracta d'allargar el cicle de vida dels materials i de l'edificació.

F. Considerar la biodiversitat urbana i periurbana en l'ordenació i conservar els elements d'interès natural

Mantenir la permeabilitat ecològica del territori i en conseqüència la connectivitat dels espais lliures, evitar la formació de barreres i prevenir els processos de fragmentació de teixits i paisatges rurals.

Garantir la conservació en xarxes d'espais d'interès natural, de mostres suficients i ecològicament viables d'ecosistemes, hàbitats i espècies i els àmbits de connexió per a la dispersió d'espècies i altres elements del patrimoni natural d'interès geològic, paisatgístic, ... així com el patrimoni cultural civil i religiós. També és important introduir el concepte de biodiversitat en la planificació i el tractament dels espais lliures urbans.

G. Integrar el paisatge en el procés de planejament urbanístic i garantir-ne la qualitat

Fixar objectius de qualitat paisatgística per a tots els tipus de paisatge presents en el territori i protegir les unitats més excepcionals i que donen identitat al municipi.

1.7. Objectius ambientals específics del pla

A banda dels objectius ambientals de caire general, recollits tant per la normativa de referència com la pràctica habitual, convé prendre en consideració ja des de les fases inicials una sèrie de criteris i mesures ambientals d'ordenació i tècnics. En efecte, la introducció d'aquests criteris des de l'inici ha de permetre identificar els potencials impactes, definir un àmbit segons una anàlisi d'alternatives adient, tan estratègiques, com de tipologies –constructives, de localització, de restauració, d'integració...- la valoració prèvia dels impactes i definició de mesures correctores i compensatòries. Així, i d'acord al Pla Territorial Metropolità de Barcelona (PTMB) podem considerar com a objectius ambientals específics principals:

1. Garantir una accessibilitat i mobilitat sostenibles.
2. Racionalitzar el model d'ocupació del sòl.
3. Millorar l'eficiència dels fluxos ambientals i energètics.
4. Preservar els valors naturals i culturals.

1.8. Determinacions del planejament territorial: Pla Territorial Metropolità de Barcelona

El Pla General Territorial de Catalunya qualifica l'àmbit territorial de Catalunya en diferents àmbits funcionals, concretament el municipi d'Olesa, se situa a l'àmbit metropolità de Barcelona. Aquesta figura de planejament territorial comprèn les

comarques de l'Alt Penedès, el Baix Llobregat, Barcelonès, Garraf, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental.

En data 20 d'abril de 2010 el Govern de Catalunya va aprovar definitivament el Pla Territorial Metropolità de Barcelona (PTMB). L'Acord de Govern i la normativa del Pla van ésser publicats en el DOGC núm. 5627 de 12 de maig de 2010 a efectes de la seva execució immediata. El PTMB va establir per a tot l'àmbit un increment màxim de 941.189 habitants entre 2006-26 de manera que l'àmbit de les sis comarques passaria de 4.482.623 a 5.423.812 habitants, és a dir, un increment del 21% aproximadament (mentre que Catalunya assoleix gairebé els 8.000.000 d'habitants).

Quant a l'àmbit del municipi d'Olesa, el PTMB s'estableix les següents consideracions:

Sistema d'assentaments urbans

El planejament territorial inclou a títol indicatiu els sòls urbans i urbanitzables segons el planejament urbanístic vigent. També es contenen les indicacions relatives a les estratègies de creixement per a cada nucli urbà existent, que varien entre les estratègies de creixement potenciat o estratègic, de creixement moderat i mitjà, de creixement de reequilibri, de canvi d'ús i reforma, o de millora urbana i compleció, en funció de la naturalesa i dinàmica dels nuclis urbans i dels objectius de planejament.

El Pla distingeix entre les estratègies pels continus urbans intermunicipals, les estratègies per als nuclis i àrees urbanes i les estratègies per a les àrees especialitzades. Olesa pertany al segon grup, en que s'inclouen els municipis que no es troben significativament incloses en continus urbans intermunicipals, i la seva regulació territorial apareix en l'art. 3.6 de les normes, i és la següent:

1. El Pla assenyala regulacions per a les àrees centrals de les ciutats metropolitanes incloses en continus urbans intermunicipals dels quals són referents urbans i prestadores de serveis.

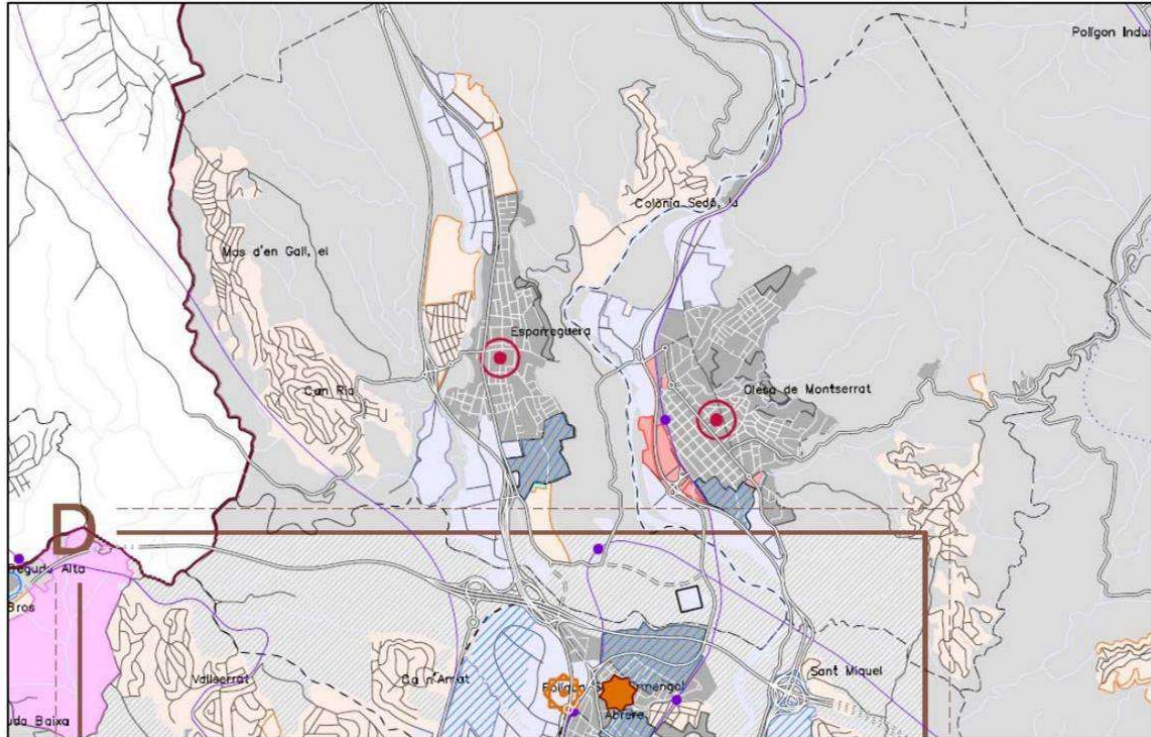
2. Els Plans urbanístics han de preservar el caràcter i funcions urbanes d'aquestes àrees i els han de potenciar, especialment en aquells casos en què siguin referents urbans d'àrees especialitzades de caràcter residencial i/o d'activitat econòmica, d'acord amb els següents objectius:

- Manteniment i potenciació de les funcions urbanes establertes.
- Ampliació del seu abast físic i les seves funcions urbanes quan aquests centres siguin l'espai urbà de referència d'altres teixits urbans especialitzats.
- Conservació i potenciació del caràcter mixt pel que fa a la relació entre residència i activitat.
- Dotació d'espais per a equipaments col·lectius adequats al seu àmbit de servei.
- Millorar el nivell d'accessibilitat global especialment per a vianants i transport públic.

- Dotació d'espais públics per a vianants proporcionats a la seva dimensió i el seu nivell de servei.

- Dotació d'aparcaments proporcionats a la seva dimensió i el seu nivell de servei.

Figura 1. Estratègies urbanes a Olesa de Montserrat.

Font: PTBM 2010.

3. En els casos en què sigui necessària l'ampliació física d'aquests espais de centralitat urbana per incrementar el nivell de servei i les limitacions dimensionals o morfològiques de la trama urbana existent no ho permetin, els plans urbanístics establiran els mecanismes d'aquesta ampliació optant per les següents estratègies segons aquest ordre de preferència:

- Requalificació dels teixits obsolets perimetrals al centre.

- Extensions urbanes sobre nou sòl urbanitzable, veïnes a l'àrea central.

- Establiment d'àrees de nova centralitat connectades amb els teixits urbans existents mitjançant espais públics d'articulació.

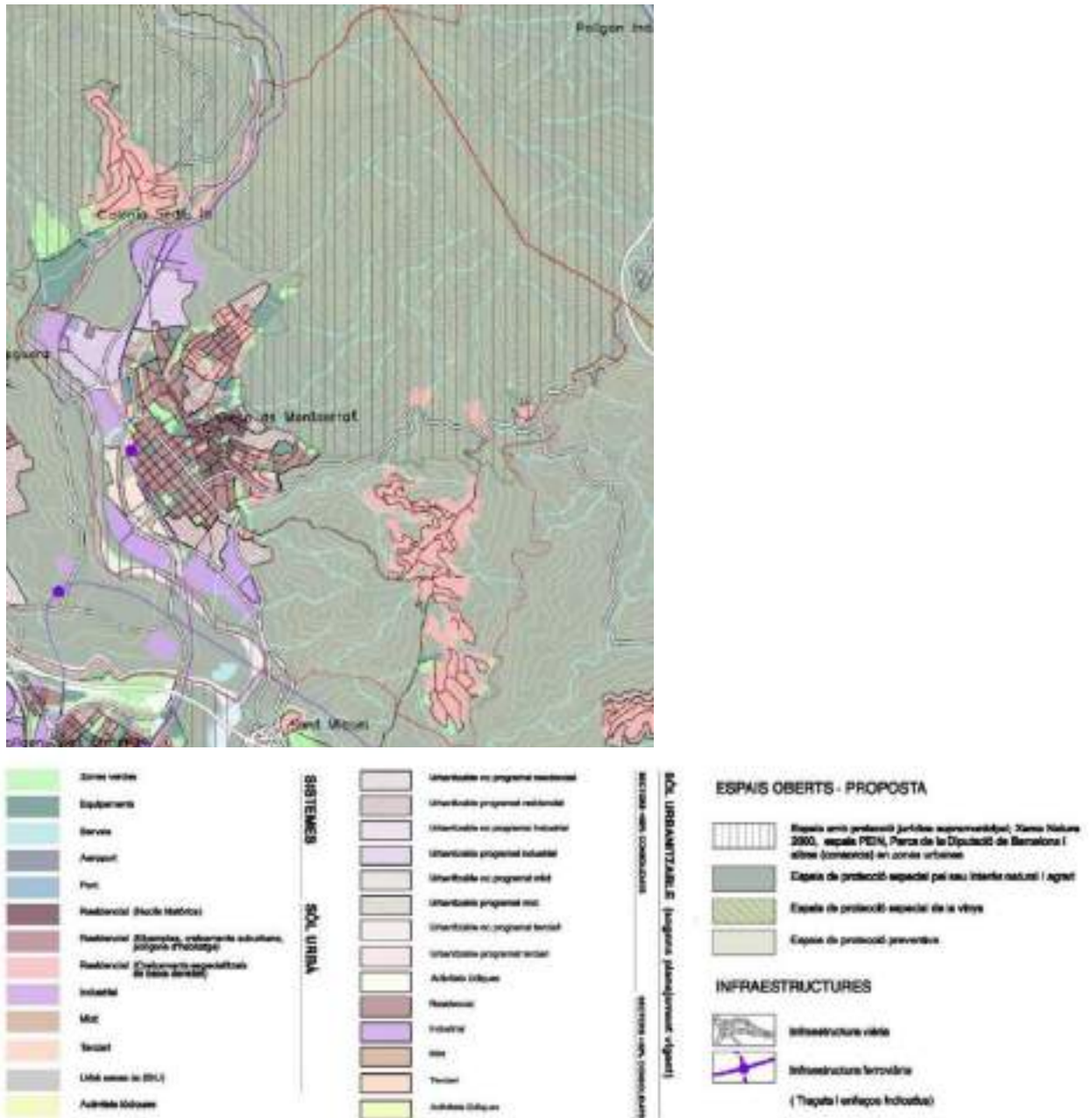
El Pla assigna un creixement moderat en aquells nuclis o àrees de mitjana o petita dimensió urbana que per les seves condicions de sòl i de connectivitat poden tenir un creixement proporcionat a la seva realitat física com a àrees urbanes. L'extensió urbana màxima del creixement no podrà excedir el 30%.

El PTMB estableix per a Olesa l'estratègia de polaritat comarcal, explicant que es tracta de ciutats externes als continus urbans intermunicipals que articulen territoris d'entorn, normalment de caràcter rural o amb elevada presència d'àrees residencials especialitzades.

Sistema d'espais oberts

El sistema d'espais oberts s'organitza a partir de les categories de protecció especial i protecció preventiva. La primera categoria inclou els espais PEIN i de Xarxa Natura 2000, així com d'altres amb valors connectors, ecològics i paisatgístics com ara els espais de protecció especial a l'entorn del riu Llobregat.

Figura 2. Sistema urbà, planejament i sistema d'espais oberts a Olesa de Montserrat.

Font: PTBM.

Sistema d'infraestructures i mobilitat

El PTMB proposa una via rodada estructurant primària entre el nucli d'Olesa i els nuclis de Ribes Blaves i Oasis que connectarà l'A-2, la Ronda del Vallès i la C-16 entre Martorell i Vacarisses. Pel que fa a la via estructurant secundària es proposa la via suburbana de connexió entre Martorell, Abrera, Olesa i Esparreguera.

Les propostes ferroviàries del PTMB no afecta al terme d'Olesa, però hi ha una actuació pròxima, la proposta de connexió de la línia Renfe entre Martorell i Viladecavalls passant per Abrera que estableix un intercanviador entre la línia FGC i la zona Renfe a Abrera la qual millorarà la relació d'Olesa amb Terrassa i el Vallès.

Si bé aquestes noves infraestructures facilitaran les connexions del municipi amb les altres grans ciutats de la Regió Metropolitana, no haurien de minvar en el futur l'actual consolidació de les relacions residència/treball, lúdiques i de serveis de tipus educatiu, sanitari i assistencial que manté Olesa amb els municipis d'Esparreguera, Abrera i Martorell, capital del Baix Llobregat Nord.

Figura 3. Actuacions a la xarxa viària a Olesa de Montserrat.

Font: PTMB.

1.9. Relació amb altres plans, programes i projectes

Actualment es tendeix a què l'ordenació del territori defineixi un marc de referència per l'actuació col·lectiva i en conseqüència, la planificació urbanística ha d'integrar la planificació territorial a tots nivells i el planejament sectorial amb incidència en el territori, sobretot en la planificació relativa al cicle de l'aigua, el paisatge, la producció i distribució d'energia i tractament dels residus, sigui per a recollir les previsions de sol necessàries al respecte o per esmenar, si s'escau, supòsits de desenvolupament que no s'ajustin al marc ambiental definit per aquests plans. Aquesta interrelació, fruit de la presa de consciència de la complexitat de la realitat social, econòmica i territorial, s'ha de tenir en compte a l'hora de definir un model territorial. En aquest sentit, la recerca és establir una fusió entre els diversos plans i programes que afecten un àmbit determinat.

En resum, el Pla ha d'harmonitzar-se amb els plans territorials i sectorials existents ja que el contingut i les determinacions d'aquests poden afectar en cada cas segons la naturalesa de la matèria a planificar. Els plans territorials i sectorials comprenen l'àmbit de tot Catalunya, però d'acord al caràcter sectorial, les seves determinacions es refereixen a un o alguns aspectes de la realitat territorial: carreteres, espais d'interès natural, equipaments comercials, ..., que són analitzats i projectats, en cada cas, de manera especialitzada pel departament de la Generalitat responsable.

En desenvolupament de la Llei 23/1983, de 21 de novembre, de política territorial i altres, la Generalitat ha elaborat i aprovat diversos plans territorials i sectorials que poden tenir incidència en aquesta modificació, entre altres:

- Pla de Gestió del Districte de Conca Fluvial de Catalunya (PGDCFC) per al període 2016-21 (aprovació definitiva a gener de 2017).
- Programa de Sanejament d'Aigües Residuals Urbanes de Catalunya, PSARU 2005 (aprovat el 6 de juny de 2006).
- Delimitació de zones inundables per a la redacció de l'INUNCAT 2001 (actualització 2007, risc geomorfològic).
- Pla d'espais d'interès natural (1992, modificat per la llei 12/2006).
- Xarxa Natura 2000 (Acord de Govern 112/2006, pel que s'aprova la llista definitiva de LIC i de ZEPA).
- Pla d'infraestructures de transport de Catalunya (2006-2026).
- Pla territorial sectorial d'equipaments comercials, PTSEC (2001, revisat el 2006).
- Pla Sectorial d'Abastament d'Aigua a Catalunya (PSAAC).
- Pla director d'instal·lacions i equipaments esportius de Catalunya (2005).
- Pla d'energia i canvi climàtic de Catalunya 2012-2020.
- Relació de Fitxes del Patrimoni Arquitectònic i arqueològic.
- Catàleg de paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona (2014).
- Programa general de prevenció i gestió de residus 2020 (PRECAT20).
- Pla Territorial Sectorial de la Connectivitat Ecològica de Catalunya.

2. Requeriments ambientals significatius en l'àmbit del pla

2.1. Descripció dels aspectes i elements ambientalment rellevants. Medi físic

2.1.1. Situació i característiques generals

El municipi d'Olesa de Montserrat és a la comarca del Baix Llobregat. Té una extensió de 16,6 km² i una altitud variable des dels 124 m sobre el nivell del mar de la part sud del municipi fins als 594 m del límit nord, al cim del Puigventós. Limita amb els municipis del Vallès Occidental de Vacarisses, al nord, i Viladecavalls, a l'est; i amb els municipis d'Abrera, al sud, i Esparreguera, a l'oest. Els límits físics del terme d'Olesa són constituïts pel riu Llobregat, a oest i sud-oest; al nord, pel primer contrafort exterior de la muntanya de Montserrat; a est, per la riera de Sant Jaume; i a sud-est, pel torrent de la Roca de la Mona.

Foto 1. Olesa de Montserrat des de la serra de Puigventós, amb Esparreguera a segon pla, i entre ambdós, el riu Llobregat. Al fons, s'observa la gran urbanització de Can Rial. A primer terme, s'aprecia el darrer gran reducte agrícola que resta al municipi, a la plana que roman entre el nucli i la serra.

Taula 2. Característiques generals del municipi (2016).

Municipi	Comarca	Altitud	Superfície	Habitants	Densitat
Olesa de Montserrat	Baix Llobregat	124 m	16,6 km ²	23.645	1.421,8 hab/km ²

Font: IDESCAT.

L'accés al municipi té lloc per la carretera C-55 i BV-1201 des d'Abrera i des de l'autovia A-2, per la carretera B-120 des de Viladecavalls i per la carretera C-1414 des d'Esparreguera.

Figura 4. Situació del municipi d'Olesa de Montserrat en el context comarcal.

Figura 5. Ortofotomapa del terme municipal.

Font: ICGC.

La població, de 23.645 habitants (2016), es concentra al nucli d'Olesa, malgrat que les urbanitzacions cada vegada acullen més residents fixes. El nucli s'estructura al marge esquerre del riu Llobregat. Allà es localitzen 4 polígons industrials i el nucli urbà, i com a element separador entre ambdós hi ha la carretera C-55.

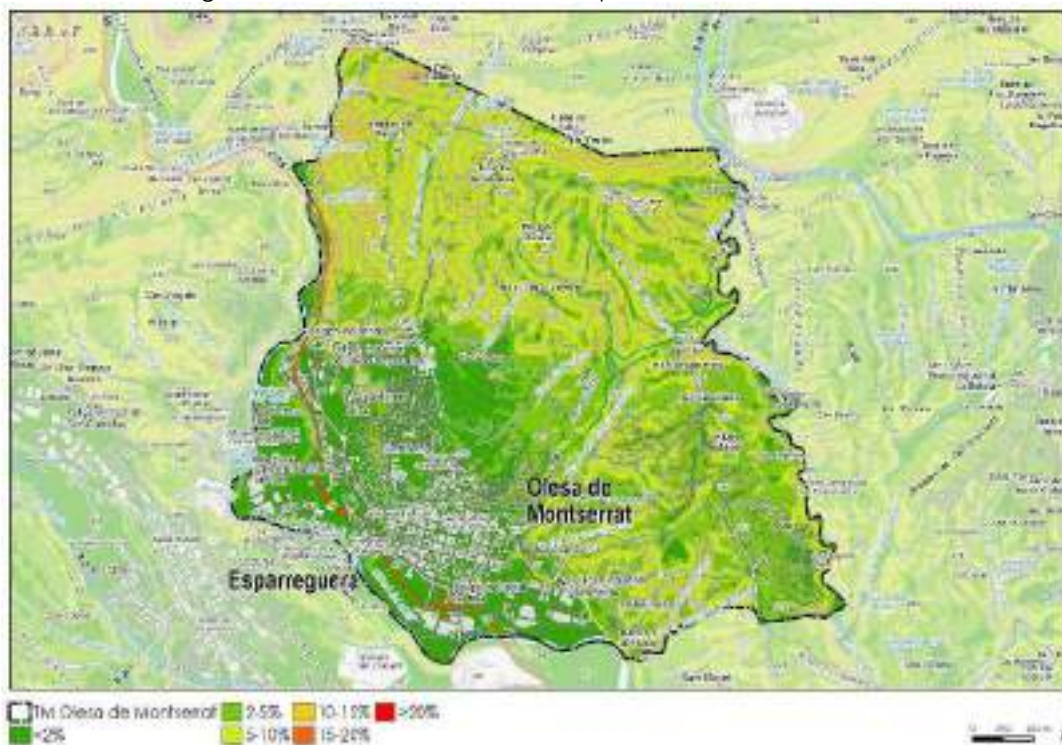
2.1.2. Geomorfologia

L'orografia catalana és prou variada i accidentada. Hi trobem quatre grans unitats orogràfiques: els Pirineus, la Serralada Transversal, la Depressió Central i el Sistema Mediterrani on es troba el municipi d'Olesa de Montserrat. Quant al punt de vista morfològic la comarca del Baix Llobregat participa de les diferents subunitats del Sistema Mediterrani: la Serralada Prelitoral, la Depressió Prelitoral, la Serralada Litoral i la costa. El municipi d'Olesa s'inscriu en la Depressió Prelitoral que és la plana de terraplenament recent (Terciari superior) a ambdós costats de la vall prelitoral del Llobregat, entre l'estret del Cairat i el congost de Martorell, menys encaixat.

El riu Llobregat és el curs hídric més destacat, i delimita el terme pel costat occidental i meridional. Aquest ha resultat un condicionament en l'estructura morfològica i paisatgística del municipi, així com en el desenvolupament de les infraestructures lineals que de manera progressiva han anat configurant l'anomenat Eix del Llobregat.

Quant a la topografia, la vila és a 124 m sobre el nivell del mar i la part més abrupta del terme se circumscriu a la Serralada Litoral que fa que el municipi sigui més accidentat a tramuntana i a llevant. El punt més alt és la Creu de Saba, a 594 m. d'altitud.

Figura 6. Pendents del terme municipal d'Olesa de Montserrat.

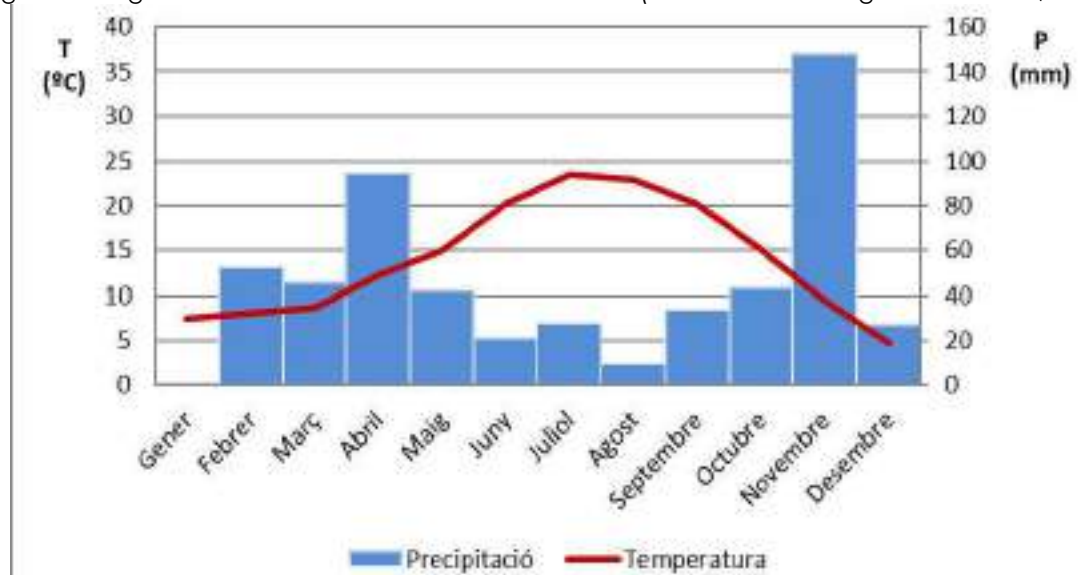

Font: ICGC.

2.1.3. Climatologia

El municipi d'Olesa de Montserrat, dins la comarca del Baix Llobregat, té una climatologia de tipus mediterrani, el fet d'estar al costat del riu Llobregat i prop de Montserrat fa que hi hagi humitat tant a l'hivern com a l'estiu. En general, la precipitació es concentra a la tardor i la primavera, i és l'estiu l'estació més seca. La dada pluviomètrica anual oscil·la entre 500-600 mm i els règims de temperatures es caracteritzen per hiverns suaus i estius no excessivament calorosos. A l'hivern les temperatures mínimes oscil·len entre 5-6°C i a l'estiu la temperatura mitjana és de 24°C. Les variacions tèrmiques queden amortides degut a l'efecte de la proximitat del mar i l'encaixament del terme a la conca del Llobregat, essent les temperatures mitjanes anuals entre 13-16° C.

Figura 7. Diagrama ombrotèrmic d'Olesa de Montserrat (Estació Meteorològica Vacarisses, 2016).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del SMC.

La taula següent relaciona les dades generals per al període 2011-2016 de l'estació meteorològica del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) més propera, Vacarisses, situada a 9 km al nord-est del terme d'Olesa de Montserrat.

Taula 3. Mitjana de les dades climàtiques a l'estació de Castellbisbal pel període 2011-16 (SMC).

Precipitació total acumulada (mm)	580,7
Temperatura mitjana (°C)	13,8
Mitjana de les temperatures màximes (°C)	21,0
Mitjana de les temperatures mínimes (°C)	7,95
Temperatura màxima absoluta (°C)	36,25
Temperatura mínima absoluta (°C)	-6,35
Velocitat mitjana del vent (m/s)	s/s
Humitat relativa mitjana (%)	74
Mitjana de la irradiació solar global diària (MJ/m ²)	15,35

L'orografia del terreny propicia el fenomen de la inversió tèrmica, és a dir, durant situacions anticiclòniques són habituals les boires i l'augment de la contaminació atmosfèrica al fons de vall, i alhora, una temperatura més elevada als extrems est i oest del municipi, on el relleu s'enfila quan s'allunya dels curs del riu Llobregat.

2.1.4. Atmosfera

a. Qualitat atmosfèrica

Per valorar la qualitat de l'aire utilitzem l'Índex Català de Qualitat de l'Aire (ICQA) que es calcula sobre els nivells d'immissió dels contaminants SO₂, NO₂, PST, O₃ i PM10 mesurats en les estacions automàtiques de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica de Catalunya (XVPCA). El valor de l'ICQA el determina el contaminant crític mitjà per a cada estació, contaminant que té el ICQA més baix. Quant més alt és l'índex, millor és la qualitat de l'aire, de forma que un ICQA=100 representaria una atmosfera totalment neta dels contaminants esmentats i valors negatius indicarien que alguna d'aquelles substàncies es troba en una concentració superior al límit admès. La presència de contaminants atmosfèrics està associada al nivell d'activitat antròpica (emissions industrials, vehicles,...) i el grau d'assimilació i dispersió d'aquests.

Tot i no disposar de mesures directes de la qualitat de l'aire al municipi d'Olesa de Montserrat, es disposa de les dades d'una estació propera, Martorell (Canyameres-Claret), a una distància aproximada de 9 km lineals al sud del municipi. Aquesta estació forma part de la zona Vallès-Baix Llobregat. Les dades d'aquesta estació durant el període 22/05/2017 al 28/05/2017 mostren una qualitat globalment bona, amb un valor mitjà setmanal de 71.

Taula 4. Valors de qualitat atmosfèrica a la zona de Martorell en el període 22-05-2017 al 28-05-2017

Resum diari	22/05/17	23/05/17	24/05/17	25/05/17	26/05/17	27/05/17	28/05/17
ICQA Mínim	48	39	30	29	34	42	31
ICQA Màxim	77	74	77	71	67	86	84
ICQA Mitjà	63	53	53	47	51	63	57

La mitjana de l'ICQA s'ha mantingut en l'interval corresponent al nivell **satisfactori** essent el dilluns (22/05/2017) el nivell de qualitat més alt i el del dijous (25/05/2017) el més baix, sense cap incidència a destacar.

Taula 5. Nivells de qualitat de l'aire.

Bona	Millorable	Pobra
Excel·lent ★★★★★ 75	Acceptable ★★★ 25	Deficient ★ -50
Satisfactòria ★★★★ 50	Baixa ★★ 0	Molt deficient ● ICQA < -50

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat.

b. Mapes de Vulnerabilitat i Capacitat del Territori

Els Mapes de Vulnerabilitat i Capacitat del Territori (MVCT) són una eina que permet avaluar, d'una forma més global i comprensiva, la incidència dels contaminants emesos

a l'atmosfera en una zona. S'han d'entendre com un element de referència per a facilitar l'actuació en matèria de planificació i ordenació del territori i preservar i millorar la qualitat de l'aire. Actualment s'elabora a partir dels contaminants CO, SO₂, NO_x i PST que es recullen a la xarxa d'estacions de control de la qualitat de l'aire de Catalunya, la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA).

La funció d'aquests mapes és triple: transmeten un coneixement dels valors d'immissió, perquè donen una informació més global dels valors d'immissió degut a què per a la seva confecció, es fa servir una modelització; faciliten la ordenació del territori ja que la valoració de la qualitat de l'aire és una eina per realitzar una planificació territorial; finalment, permeten elaborar estratègies de sanejament ambiental atmosfèric atès que gràcies a la simulació, es disposa de models calibrats que permeten analitzar situacions futures i valorar la influència de la introducció en el medi de noves fonts emissores.

La valoració de la qualitat de l'aire que s'efectua, és una eina útil per a realitzar una planificació territorial a través del POUM, de manera que serà més consistent amb la protecció del medi ambient. A l'hora de planificar una nova zona industrial o l'ampliació d'un polígon o qualsevol activitat potencialment contaminant de l'atmosfera en l'àmbit territorial, caldrà tenir en compte la informació donada als mapes.

En relació als paràmetres de *Vulnerabilitat* i *Capacitat*, Catalunya es divideix en 9 zones d'estudi que presenten característiques climàtiques homogènies, per a considerar que les condicions de dispersió són similars. Olesa de Montserrat es troba en la zona 1 (Baix Llobregat) i al consultar els MVCT (Mapes de Vulnerabilitat i Capacitat del Territori (MVCT) n'obtenim els resultats següents:

Taula 6. Valors segons els mapes de Vulnerabilitat i Capacitat del Territori per Olesa de Montserrat. (1995).

TM Olesa de Montserrat		
Paràmetre	Vulnerabilitat	Capacitat
Partícules	Nul·la	Alta
SO ₂	Nul·la	Moderada
NO ₂	-	-
CO	-	-

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat.

c. Qualitat acústica

Actualment, en aquest àmbit cal tenir en compte el Decret 176/2009, de 10 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica, i se n'adapten els annexos (DOGC núm. 5506- 16/11/2009). El decret estableix en l'art. 10 la delimitació dels *diferents tipus d'àrees acústiques*:

- a) Zona de sensibilitat acústica alta (A).
- b) Zona de sensibilitat acústica moderada (B).

- c) Zona de sensibilitat acústica baixa (C).
- d) Zones de soroll.
- e) Zones d'especial protecció de la qualitat acústica (ZEPQA).
- f) Zones acústiques de règim especial (ZARE).

La taula següent recull les subzones en què es divideixen les tres primeres:

Taula 7. Valors límit d'immissió segons els usos del sol en les diferents subzones.

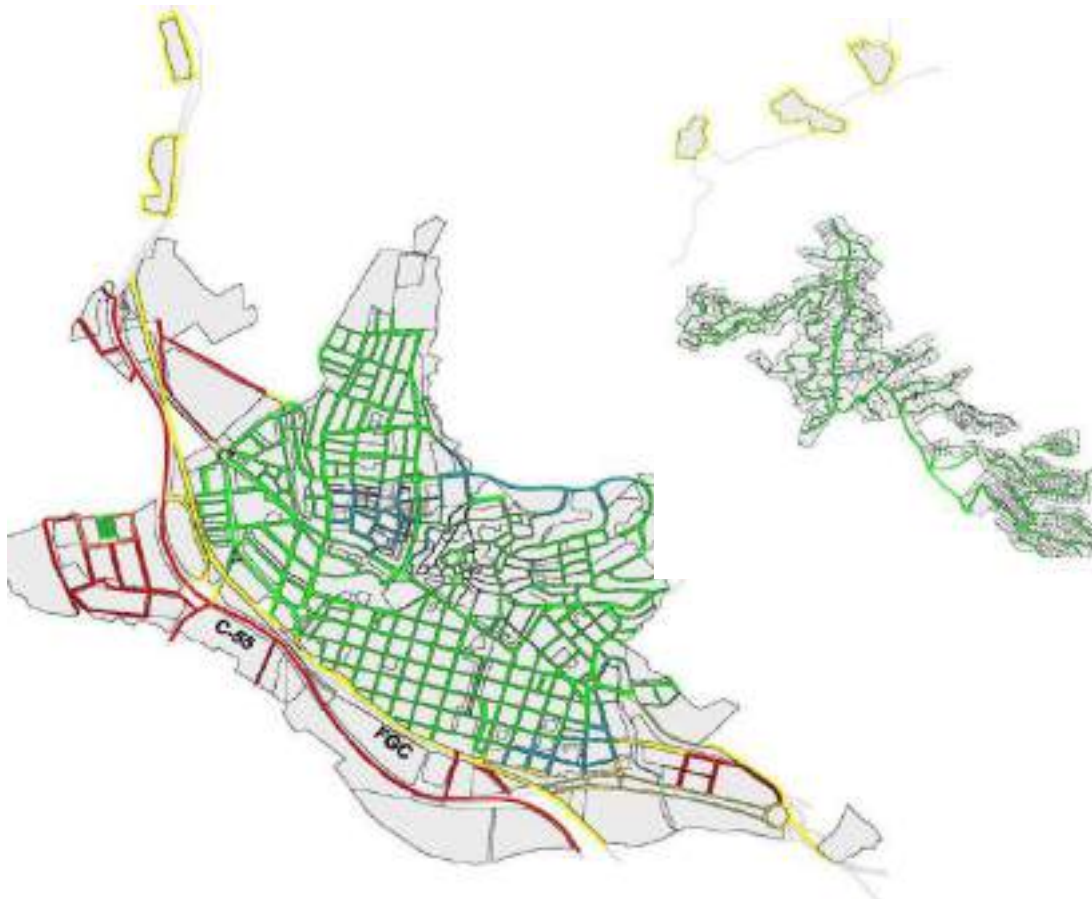
Zones de sensibilitat acústica i usos del sol	Valors límit d'immissió en dB(A)		
	Ld (7-21 h)	Le (21-23 h)	Ln (23-7 h)
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA ALTA (A)			
(A1) Espais d'interès natural i altres	-	-	-
(A2) Predomini del sol d'ús sanitari, docent i cultural	55	55	45
(A3) Habitatges situats al medi rural	57	57	47
(A4) Predomini del sol d'ús residencial	60	60	50
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA MODERADA (B)			
(B1) Coexistència de sol d'ús residencial amb activitats i/o infraestructures de transport existents	65	65	55
(B2) Predomini del sol d'ús terciari diferent a (C1)	65	65	55
(B3) Àrees urbanitzades existents afectades per sol d'ús industrial	65	65	55
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA BAIXA (C)			
(C1) Usos recreatius i d'espectacles	68	68	58
(C2) Predomini de sol d'ús industrial	70	70	60
(C3) Àrees del territori afectades per sistemes generals d'infraestructures de transport o altres equipaments públics	-	-	-

Nota: Ld, Le i Ln: índexs d'immissió de soroll en els períodes de dia, vespre i nit, respectivament.
 Font: Annex A del Decret 176/2009.

En aquest sentit, amb conformitat amb l'art 70,2 de la Llei Reguladora de les Bases del Règim Local, l'ajuntament d'Olesa de Montserrat disposa de l'Ordenança reguladora del soroll i les vibracions i el mapa de capacitat acústica, aprovats pel Ple de la Corporació el 24 d'octubre de 2013 i publicada al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona (BOPB) en data 10 de febrer de 2014.

Les zones de sensibilitat acústica establertes resten subjectes a revisió periòdica, que s'ha de fer com a màxim cada deu anys, des de la data de la seva aprovació. Així mateix, la zonificació acústica del territori s'ha de revisar, quan es produeixin canvis en el planejament territorial i urbanístic que afectin els usos del sol, i quan es trametin plans urbanístics de desenvolupament que estableixin usos pormenoritzats del sol.

Figura 8. Mapa capacitat acústica d'Olesa de Montserrat.

Zonificació acústica		
	dia i nit	nit
A1	-	-
A2	55	55
A3	55	55
A4	55	55
A5 zona planificada	55	55
B1	55	55
B2	70	60
B3	65	55
C1	75	65
C2	75	65
C3	—	—

Font: BOPB. 10/2/2014. Ordenança reguladora del soroll i les vibracions i el mapa de capacitat acústica. Ajuntament d'Olesa de Montserrat.

d. Contaminació lumínica

En aquesta matèria cal tenir en compte la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn. Aquesta, divideix el territori en quatre zones.

Taula 8. Art. 5 de la Llei 6/2001 de 31 de maig.

Zona	Descripció
E1	Àrees incloses al PEIN o àmbits territorials que hagin d'ésser objecte d'una protecció
E2	Àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor reduïda
E3	Àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor mitjana
E4	Àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor alta

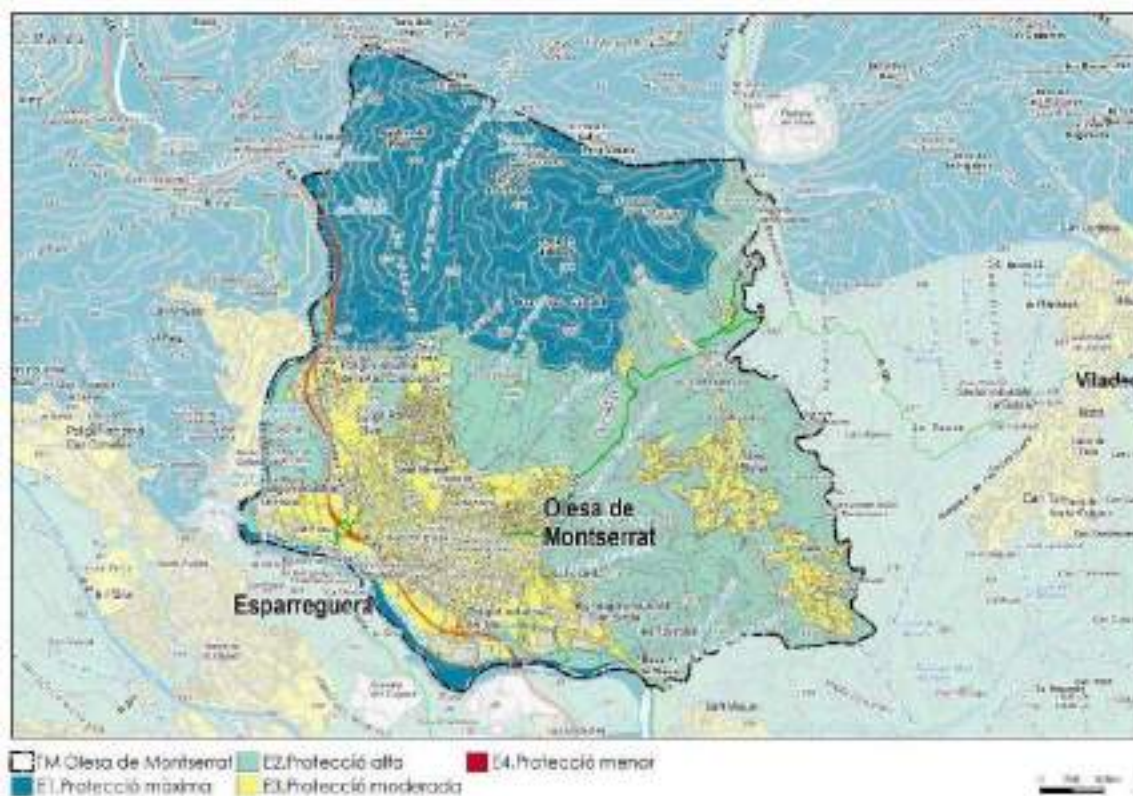
Font: DOGC.

En general, es qualifica la zona urbana residencial i industrial com a zona E3 a excepció de les façanes de les àrees industrial confrontant amb sòl no urbanitzable que es consideraran amb tractament de zona E2 tot i respectant les limitacions i prohibicions que aquesta llei estableix en el seu art. 6. Al municipi no existeix cap trama urbana que per llurs característiques comercials pugui requerir la consideració de zona E4. La resta del terme, que figura en sòl no urbanitzable li correspon el grau de protecció E2 excepte el nord del terme que es troba inclòs en les zones protegides de la muntanya de Montserrat, concretament una extensió de 537,71 ha del terme i l'entorn del riu Llobregat pel límit oest del terme municipal; espais qualificats amb la màxima protecció (E1).

L'art. 12 del Decret 82/2005 d'ordenació ambiental de l'enllumenat per a la protecció del medi nocturn, estableix la competència dels ajuntaments en la formulació del *Pla municipal d'adequació de la il·luminació exterior* a fi d'adaptar les instal·lacions d'il·luminació exterior a les prescripcions de la Llei 6/2001 i el propi Decret 82/2005 que obligava al seu compliment no més enllà del 31/08/2009.

Al municipi d'Olesa, al Baix Llobregat, segons el *Mapa de contaminació lumínica de Catalunya*, el nivell de contaminació lumínica (o flux total emès) és entre 10.000-20.000 Klm (en certs municipis de la zona metropolitana de Barcelona i Vallès Occidental, s'assoleixen >200.000 klm). A nivell comarcal, el flux instal·lat per superfície és de 0,1 a 0,5 lm/m².

Figura 9. Mapa de zonificació segons la protecció del medi ambient envers la contaminació lluminosa a Olesa de Montserrat.

Font: DTES.

2.1.5 Geologia i sols

El terme d'Olesa de Montserrat es localitza en el contacte entre la serralada prelitoral i la fossa del Vallès-Penedès. Aquesta correspon a una fossa tectònica originada durant l'Oligocè superior i Miocè en un context tectònic distensió, que va donar lloc a un graven en que el bloc central correspon a la fossa Vallès-Penedès i els blocs laterals a les serralades Litoral i Prelitoral.

Taula 9. Epígrafs presents al terme municipal d'Olesa de Montserrat.

Epígraf	Litologia predominant	Superfície (Ha)	%
ÇOrp	Pissarres	424,7	25,54
NMag	Argiles	362,9	21,83
LI_Qt2	Graves	220,1	13,24
Qg	Graves	203,0	12,21
NMcg	Conglomerats	151,7	9,12
LI_Qt1	Graves	99,3	5,97
Tbg	Gresos	56,0	3,37
Qt0-1	Graves	40,4	2,43
Tm1	Calcàries	34,1	2,05
Qr	Graves	17,8	1,07

Tm2	Gresos	14,8	0,89
PEcg	Conglomerats	14,0	0,84
Tm3	Dolomies	10,5	0,63
NMca	Conglomerats	8,5	0,51
Tbc	Conglomerats	4,7	0,28
Ll_Qt4	Graves	0,2	0,01
PEa	Argiles	0,1	0,00
Total		1.663,0	100

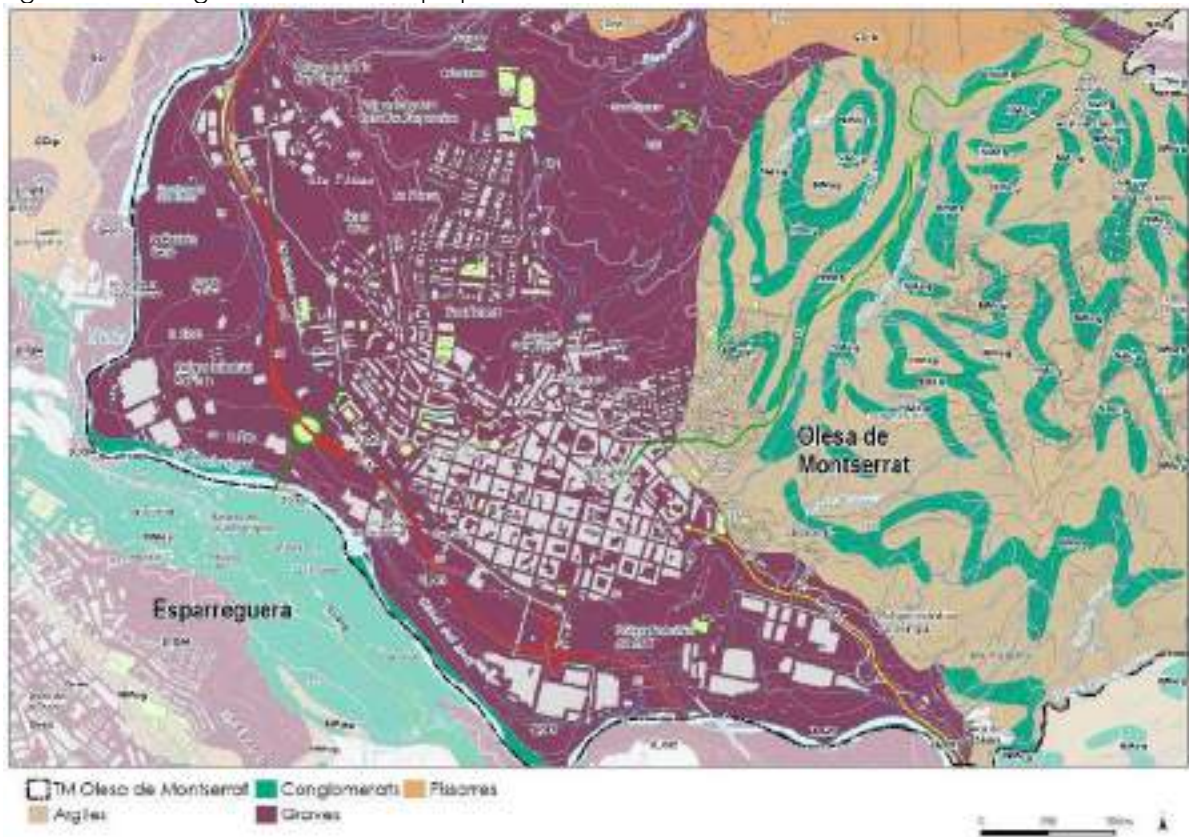
Taula 10. Dades geològiques dels epígrafs amb major presència al municipi.

Epígraf	ÇOrp
Litologia predominant	Pissarres
Altra litologia present (1)	Quarsites
Altra litologia present (2)	Calcàries
Era	Paleozoic
Període	Cambroodivicià
Època	-
Epígraf	NMag
Litologia predominant	Argiles
Altra litologia present (1)	Gresos
Altra litologia present (2)	Conglomerats
Era	Cenozoic
Període	Neogen
Època	Miocè mitjà - superior
Epígraf	Ll-Qt2
Litologia predominant	Graves
Altra litologia present (1)	Sorres
Altra litologia present (2)	Llims
Era	Cenozoic
Període	Quaternari
Època	Plistocè Superior - Holocè
Epígraf	Qg
Litologia predominant	Graves
Altra litologia present (1)	Sorres
Altra litologia present (2)	Llims
Era	Cenozoic
Període	Quaternari

Època	Plistocè
Epígraf	NMcg
Litologia predominant	Conglomerats
Altra litologia present (1)	-
Altra litologia present (2)	-
Era	Cenozoic
Període	Neogen
Època	Miocè mitjà - superior

Font: DTES.

Figura 10. Geologia de la zona més propera al nucli d'Olesa de Montserrat.

Font: ICGC.

La litologia de la zona urbana del municipi i llurs immediacions és formada fonamentalment per graves de la Terrassa del Llobregat i afluents que es troben entre els 3 m sobre el nivell del riu i del peu de mont (enderrocs de pendent i fàcies proximals de ventalls al·luvials) i per argiles amb intercalacions de conglomerats amb matriu sorrenca sense cimentar.

El terme es caracteritza per tres zones geològiques diferenciades: la plana fluvial, els relleus a l'est de la vila i les muntanyes de la Serralada Prelitoral. Aquesta última queda al nord de la vila i apareix a la zona de Ribes Blaves.

Des del punt de vista geològic, Ribes Blaves és un lloc singular i únic, ja que s'hi pot observar la falla que posa en contacte els materials de l'edat paleozoica de la Serralada Prelitoral Catalana amb els materials de l'edat miocena de la Depressió del Vallès. La seva antigor està compresa entre 400 i 450 milions d'anys. Està formada per materials paleozoics trinxats i triturats d'aspecte i textura farinosa i color blavós.

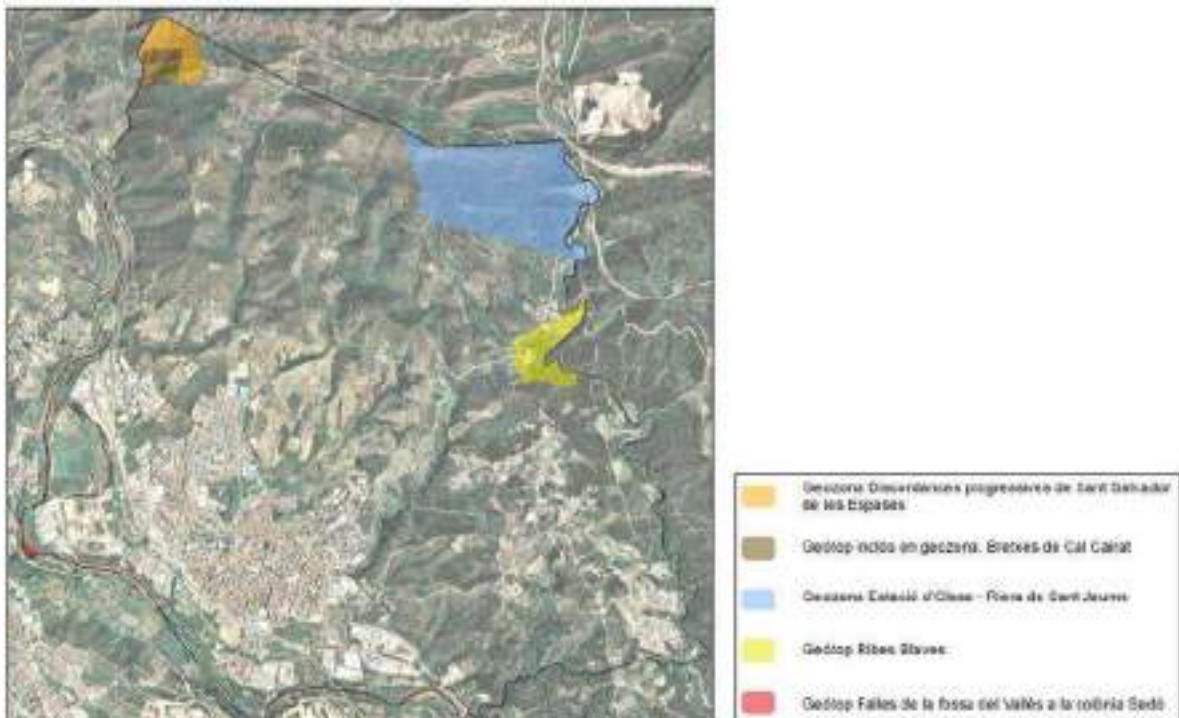
Al terme hi tenen també interès els arenys, àrees inundables de la llera del riu, topogràficament molt planes, amb una important presència de canyissars i de camins entremig. Els més populars per la fàcil accessibilitat són l'areny del Molí i l'areny de Vilapou, al sud del municipi.

El factor geològic és el que determina, en aquest cas, el paisatge vegetal que s'estableix a les diferents àrees.

Al municipi d'Olesa es localitzen dues geozones i tres geòtops:

- a) Geozona núm. 327: Discordances progressives de Sant Salvador de les Espases que inclou el geòtop Bretxes del Cairat, en la part nord-oest del terme.
- b) Geozona núm. 328: Estació d'Olesa- Riera de Sant Jaume al nord-est del municipi. Al sud d'aquesta geozona hi ha el geòtop (329) Ribes Blaves.
- c) Geòtop Falles de la fossa del Vallès a la Colònia Sedó, al sud-oest del municipi.

Figura 11. Patrimoni geològic present a la zona d'Olesa de Montserrat.

Font: DTES.

Foto 2. Vista d'un aflorament de margues a la zona de "Ribes blaves", declarat Geotop.

2.1.6. Hidrologia i infraestructures hidràuliques

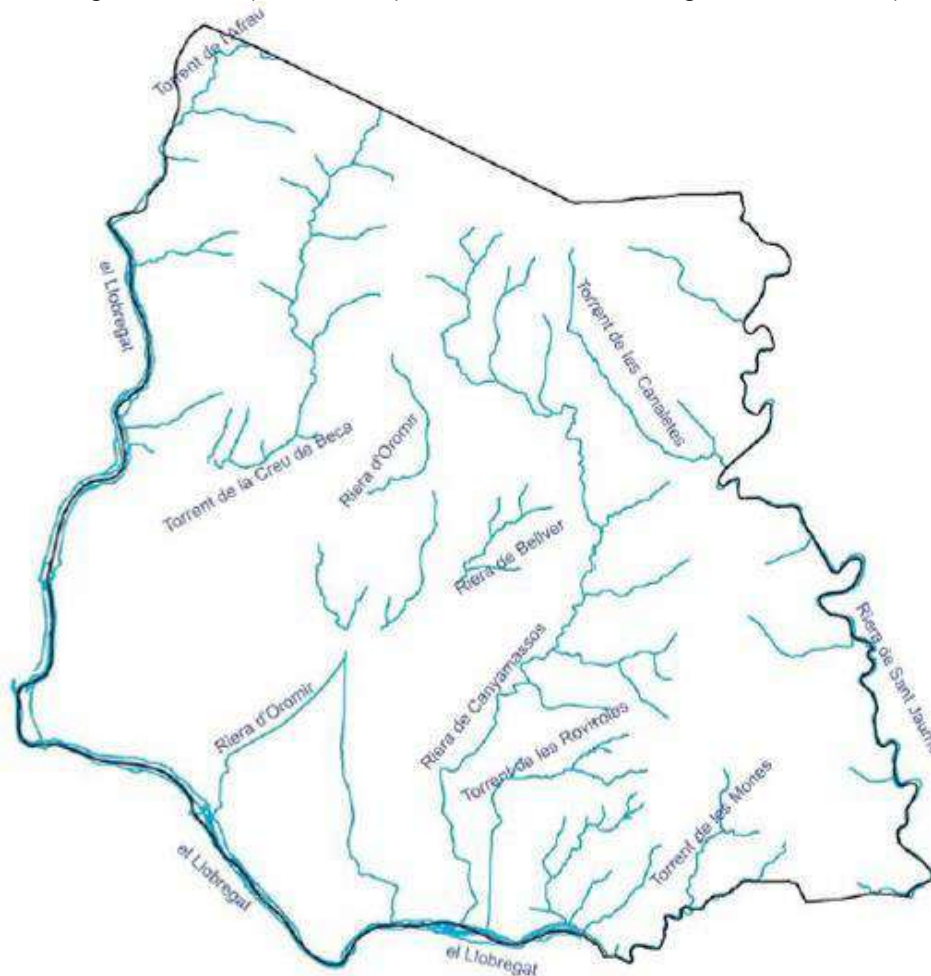
El terme d'Olesa de Montserrat queda delimitat de forma natural per diverses línies hidrogràfiques: per ponent i migdia, el riu Llobregat, el curs hídic més destacat, conforma una frontera natural amb el terme d'Esparraguera; per l'extrem nord-oest, el torrent d'Afrau separa amb el terme de Vacarisses; a l'est del municipi, el torrent de Sant Jaume defineix el límit natural amb el terme de Viladecavalls; i al sud, el torrent de la roca de la Mona fa de límit amb Abrera.

El Llobregat se circumscriu al domini hidrogràfic de la conca del Pirineu Oriental, al seu torn formada per diverses conques hidrogràfiques independents i situades a la vessant mediterrània. El règim hidrològic de la conca és nivoplúvial a la seva capçalera, però a la part que passa pel terme esdevé exclusivament pluvial o mediterrani. El cabal màxim té lloc entre maig i juny, i el mínim es produeix durant l'època estival, durant els mesos d'agost i setembre. El cabal mitjà es va reduint progressivament, sobretot a l'alçada de Martorell, degut al fort consum industrial i urbà de la zona, unit a una manca d'aportacions de cabal.

Foto 3. El riu Llobregat des del pk 1,400 de la carretera BV-1201, amb el viaducte del Quart Cinturó, al fons.

Figura 12. Principals cursos que formen la xarxa hidrogràfica del municipi.

Font: Avanç del pla de 2011. POUM Olesa de Montserrat.

El segon curs amb importància és la riera de Sant Jaume, que fa de límit oriental del terme, després de rebre, fora del territori olesà, les aigües del torrent de Sant Martí i la riera de Gaià, i haver canviat el nom pel de riera del Morral, aboca el cabal al riu Llobregat o a la riera de Sant Jaume, entre les quals cal destacar el torrent de la Creu de Beca (conegut també com el torrent de Bruguerols o torrent del Mas), que drena els relleus del nord, la riera d'Oromir, que travessa el nucli, la riera de Bellver, la riera de Canyamassos i el torrent de les Roviroles.

Foto 4. Torrent d'Oromir, al costat del camí que duu a can Llimona abans d'endinsar-se al nucli urbà.

Foto 5. Font dels Encantats.

Al terme, podem trobar algunes fonts que drenen la serra de Puigventós o bé, són afloraments derivats de l'aqüífer del riu Llobregat.

Taula 11. Llistat de fonts en sòl no urbanitzable presents al municipi d'Olesa de Montserrat.

	Nom	Disponibilitat aigua	Observacions	Accessible
1.	Font del Frare Pau	Si	Dins del barranc del torrent de Beca	Fàcil
2.	Font dels Encantats	Si	Dins del barranc del torrent d'Oromir	Fàcil
3.	Font de Vilapou	Si	Prop del riu Llobregat	Fàcil
4.	Font de la Roureda	Si		Fàcil

Font: Marc Vinyals.

Altres fonts del terme per bé que intermitents són les següents: Sant Valentí, de Mateu, de Sant Jaume, de Sant Salvador, de Matetes, de la Pastora, de Puigventós i de la Gronya.

Directiva Marc de l'Aigua

Cal fer esment de la Directiva Marc de l'Aigua, aprovada i publicada l'any 2000 per part de la Comissió i del Parlament Europeu, l'anomenada *Directiva Marc de l'Aigua*, que intenta donar un marc d'actuació comuna sobre la gestió de l'aigua a tots els Estats membres de la UE. L'aigua deixa de ser vista exclusivament com a recurs, i és contemplada com a element bàsic dels ecosistemes hídrics i part fonamental per al sosteniment d'una bona qualitat ambiental que, alhora, garanteix el recurs. En aquesta normativa els aspectes biològics, i també els hidromorfològics, prenen rellevància en la diagnosi integrada de la qualitat, junt amb els indicadors tradicionals fisicoquímics i substàncies prioritàries o contaminants tòxics i persistents (alguns de nova inclusió). El Departament de Territori i Sostenibilitat proposa la regulació de l'ús de l'aigua i els espais associats a partir de la capacitat que tenen de suportar diferents tipus de pressions i impactes. Així, es pretén promoure i garantir l'explotació i ús del medi de manera responsable, racional i sostenible.

Segons el document IMPRESS de l'ACA redactat dins el marc d'aplicació de la directiva Marc, el terme d'Olesa de Montserrat es troba parcialment sobre la massa d'aigua subterrània de la Cubeta d'Abrera, identificada amb el codi 37.

La cubeta d'Abrera s'ubica a l'extrem més septentrional de la comarca del Baix Llobregat i s'inclou en l'àrea fluviodeltaica del Llobregat fent de divisòria entre les àrees del Vallès i del Penedès, estenent-se paral·lelament al curs del riu Llobregat. La Cubeta d'Abrera s'emplaça perpendicularment a la Depressió del Vallès- Penedès, paral·lela a la llera del riu Llobregat des de la serralada Prelitoral a la serralada Litoral. L'aqüífer corresponent està constituït pels dipòsits al·luvials del riu Llobregat, disposats en terrasses esglaonades a diferents altures segons la seva antiguitat, les més baixes són les més recents. Es disposen discordants sobre els materials paleozoics o miocens. Inclouent l'al·luvial actual del riu, poden distingir-se quatre nivells de terrasses.

Taula 12. Caracterització de les pressions i impactes dels cursos fluvials que transcorren per Olesa de Montserrat.

Massa d'aigua superficial	Estat ecològic	Estat químic	Impacte total	Risc d'incompliment DMA
Riu Llobregat (1000760)	Mediocre	Bo	Proper a bo	Mig
Riera del Morral i riera de Sant Jaume (1000770)	Deficient	Dolent	Dolent	Alt

Font: Document IMPRESS, Agència Catalana de l'Aigua. Informe 2012 (dades 2007-12).

Pel que fa a les masses d'aigua subterrània, el document IMPRESS destaca la protecció de l'aqüífer de la cubeta d'Abrera, que correspon amb l'aqüífer de la terrassa inferior del riu Llobregat. S'ubica a l'extrem septentrional de la comarca del Baix Llobregat, amb una superfície aproximada de 2.723 Ha i s'inclou en l'àrea fluviodeltaica, fent de

divisòria entre les àrees del Vallès i el Penedès, estenent-se paral·lelament al curs del riu Llobregat. De la seva protecció, gestió, manteniment i control n'és responsable la Generalitat de Catalunya a través de l'Agència Catalana de l'Aigua. Tot i que, l'ajuntament d'Olesa està integrat en la "Comunitat d'usuaris d'aigües de la cubeta d'Abrera" (entitat pública, integrada en l'ACA), de la que també formen part els ajuntaments de Martorell, Abrera, Collbató i Esparraguera.

Figura 13. Aqüífer protegit de la Cubeta d'Abrera a Olesa de Montserrat.

Font: ACA.

Taula 13. Caracterització de pressions i impactes de les masses d'aigua subterrànies a Olesa de Montserrat.

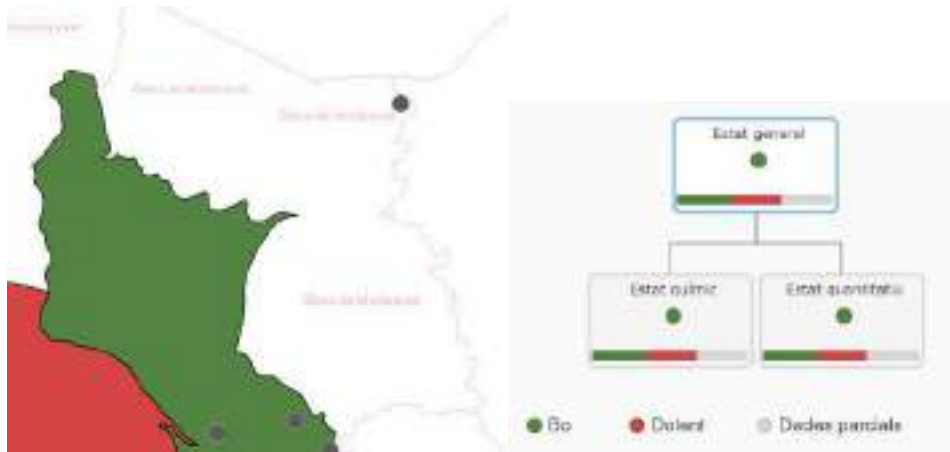
Massa d'aigua subterrània	Estat químic	Estat quantitatiu	Vulnerabilitat	Risc d'incompliment DMA
37. Cubeta d'Abrera	Dolent	Bo	Alta	Sí

Font: Document IMPRESS, Agència Catalana de l'Aigua.

Aquesta massa d'aigua està formada per un aqüífer lliure amb baix grau de confinament, amb el nivell freàtic pròxim a la superfície del terreny inferior a 10 m, transmissivitat alta i baixa pendent del terreny que afavoreix la infiltració, de manera, que s'ha considerat que la vulnerabilitat intrínseca és alta.

La massa d'aigua presenta un risc quantitatiu i qualitatiu alt, produït bàsicament per una elevada ocupació urbana i industrial al seu aflorament. La tendència piezomètrica històrica descendent amb afeccions locals. Les zones de major depressió de nivells es localitzen a la zona d'influència dels pous situats a Olesa i Abrera i a Martorell. Les afeccions produïdes d'origen industrial i procedents de l'activitat de la sal a la conca del Llobregat i Cardener són la causa de l'elevada concentració de clorurs a les aigües subterrànies de la Cubeta. Així doncs, l'impacte alt, comprovat sobre l'estat químic en alguns punts, implica un risc d'incompliment dels objectius establerts per 2018 pel que les administracions públiques han d'emprendre accions per millorar l'estat químic actual i igualment vetllar per no empitjorar la situació de l'estat quantitatiu.

Figura 14. Estat de la massa d'aigua de Cubeta d'Abrera, al pas per Olesa de Montserrat.

Font: ACA. Informe a 2015 (dades 2013-15).

2.1.7. Hidrogeologia

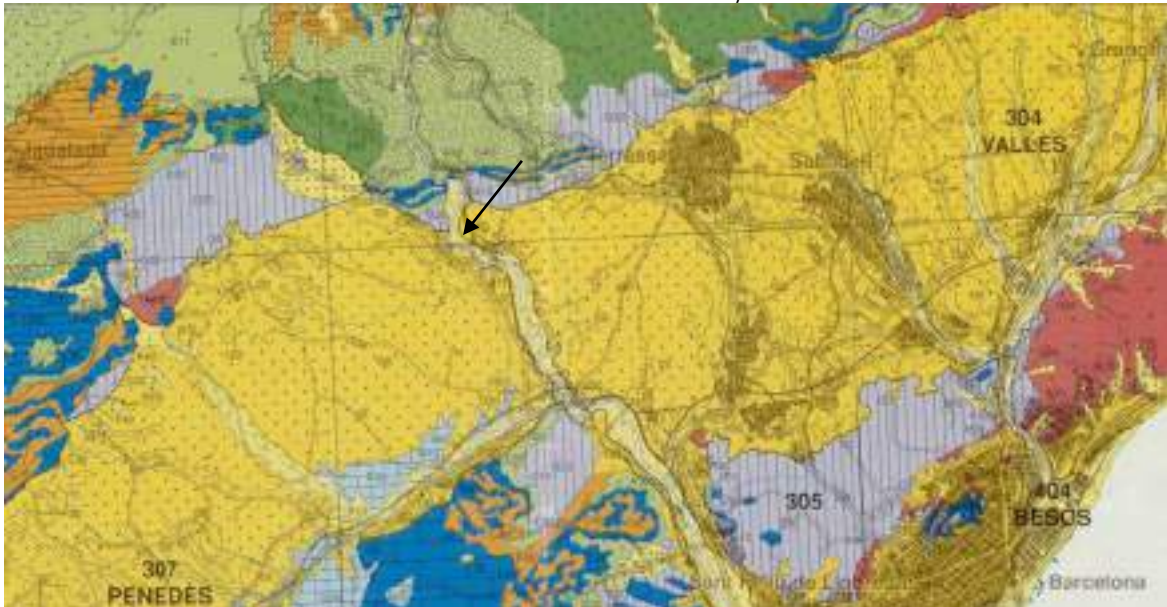
Segons la zonació d'Àrees Hidrogeològiques de Catalunya del Servei Geològic de Catalunya [1992], ens situem a les conques internes de Catalunya, i alhora a la subconca hidrogràfica del Llobregat, a cavall de les següents *unitats hidrogeològiques*:

- Àrea de la depressió del Vallès, núm. 304: Ocupa el sector de la fossa prelitoral situat al nord del riu Llobregat i la seva delimitació no presenta problemes. S'hi ha diferenciat una unitat neògena-quaternària mixta i els dipòsits al·luvials actuals.
- Àrea de la depressió del Penedès: núm. 307: Coincideix amb el sector meridional de la depressió pre-litoral, al sud del riu Llobregat. El límit sud-occidental de l'àrea queda definit pel corredor del Vendrell, seguint la línia dels afloraments cretacs. Els dipòsits neògens i quaternaris de la fossa s'han englobat en una unitat mixta, tot i que se n'han separat les calcàries arrecifals de la vora de Garraf.
- Àrea fluviodeltaica del Llobregat, núm. 405: És formada pel delta del Llobregat i els seus dipòsits al·luvials fins a la puda de Montserrat (Serralada Pre-litoral). A part de la importància de tot el tram al·luvial, cal remarcar que la cubeta d'Abrera fa de divisòria entre les àrees del Vallès i del Penedès, i el fet de diferenciar-la dintre de la unitat fluviodeltaica permet conservar-ne la identitat.

El terme se circumscriu al sector hidrogeològic tercer, dins les anomenades àrees litorals, tant en la zona núm. 304 (Vallès) com la zona núm. 307 (Penedès), exceptuant el tram fluvial del Llobregat que forma part del sector quart, àrees fluviodeltaiques costaneres.

Dins el terme s'hi poden definir dues unitats. D'una banda, a les àrees del Penedès i del Vallès trobem la unitat I-20 (Dipòsits detrítics quaternaris), i d'altra banda, hi trobem l'àrea fluviodeltaica del Llobregat (A-10) que segueix el llit del riu Llobregat.

Figura 15. Detall de les unitats hidrogeològiques al TM d'Olesa de Montserrat (la fletxa indica el nucli d'Olesa de Montserrat).

Font: Mapa d'àrees hidrogeològiques de Catalunya, 1:250.000 (ICC).

2.2. Descripció dels aspectes i elements ambientalment rellevants. Medi biòtic

2.2.1. Context biogeogràfic

Des del punt de vista biogeogràfic la zona d'estudi pertany al sistema mediterrani central litoral. Des del punt de vista del paisatge vegetal, la zona es troba als relleus centrals del territori catalanídic i correspon a la regió fitogeogràfica mediterrània, on predominen els boscos i matollars de fulla perenne, i dins d'aquesta al domini o territori de l'alzinar litoral (*Quercetum ilicis galloprovinciale*). Tot i això, és difícil trobar-ne mostres ben conservades dins del municipi i el que ara predomina són les pinedes secundàries de pi blanc amb sotabosc de garriga o brolla. Tanmateix, en condicions edàfiques d'humitat elevades, com és el cas de les marges del riu Llobregat i altres cursos permanents d'aigua, coexisteixen elements de vegetació corresponents a la regió eurosiberiana, en el que és el domini corresponen als boscos de ribera.

2.2.2. Vegetació del municipi

El paisatge vegetal del municipi d'Olesa de Montserrat ve determinat per la seva pertinença a la Serralada Prelitoral Catalana, de caràcter biogeogràfic mediterrani. Gairebé la totalitat del territori pertany al domini de l'alzinar litoral, només amb algunes penetracions submediterrànies als fondals.

En l'actualitat, la vegetació predominant de l'àmbit d'estudi, és el pi blanc, l'alzina i el roure a la part més elevada del sector muntanyós, a excepció de la carena de Puig Ventós i solell de l'Orpina, on hi predomina la garriga. Pel que fa a la meitat sud del municipi dominen els frutillers predominantment de secà, així com els conreus herbacis extensius de secà, on destaquen les comunitats arvenses dels sembrats o comunitats segetals de la terra baixa eixuta (*Secalio mediterraneum*), les comunitats d'horts (*Panico-Seriation*) i el canyar (*Arundini-Convolutum sepium*).

Foto 6. Vegetació típica de la zona. La serra de Puigventós i Montserrat al fons.

Foto 7. Vegetació típica de la zona amb màquia d'alzinar i bosc de pi blanc.

Cal completar aquest marc de vegetació amb les comunitats higròfiles de caire mediterrani més representatives associades a les ribes dels cursos fluvials, és a dir, la riba del Llobregat i la riera de Sant Jaume, on el substrat manté un cert nivell freàtic, com són l'albereda litoral (*Vinco-Populetum albae*), la salzeda de sarga (*Saponario-Salicetum purpureae*) i la gatelleda (*Carici-Salicetum catalaunicae*), així com les comunitats dulciaquícules que ocupen els substrats inundats, com el canyissar comú (*Typho-Schoenoplectetum glauci*).

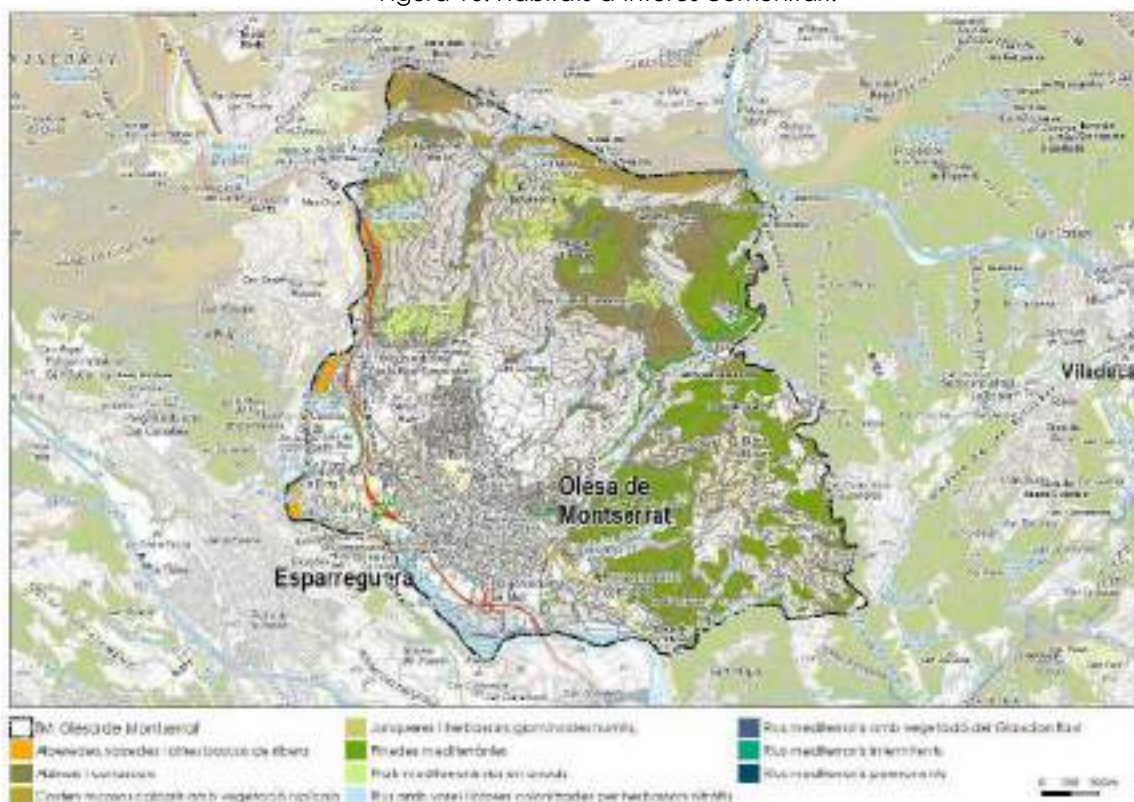
Finalment, cal parlar de la vegetació arvense lligada a l'activitat agrícola, que creix a l'empara de les condicions creades pels conreus i els conreus abandonats recents.

2.2.3. Hàbitats d'interès comunitari

L'objectiu principal de la Directiva Hàbitats és la conservació de la biodiversitat al territori de la Unió Europea, mitjançant la conservació dels hàbitats naturals i les espècies de flora i fauna silvestres i per això aquest POUM ha cregut convenient reconèixer la seva importància.

Els hàbitats naturals d'interès comunitari (prioritaris o no) no són hàbitats naturals protegits, sinó catalogats. En el terme d'Olesa de Montserrat, segons l'Annex I de la Directiva 97/62/UE, relativa a la conservació dels hàbitats naturals de la fauna i flora silvestres, s'hi localitzen 7 hàbitats d'Interès comunitari, 6 dels quals no prioritaris mentre que un d'ells, els *prats mediterranis rics en anuals, basòfils (Thero-Brachypodietalia)* està considerat prioritari pel que fa a la seva conservació. L'hàbitat dominant en el terme són les pinedes mediterrànies.

Figura 16. Habitats d'interès comunitari.

Taula 14. Hàbitats d'Interès Comunitari dins el terme municipal d'Olesa de Montserrat.

Codi	Hàbitat d'Interès Comunitari	Ha	% del TM
92A0	Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera	26,15	1,6
9340	Alzinars i carrascars	187,99	11,3
8210	Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola	48,99	2,9
9540	Pinedes mediterrànies	293,15	17,6
6220	Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (Thero-Brachypodietalia)	88,58	5,3
3270	Rius amb vores llotoses colonitzades per herbassars nitròfils del <i>Chenopodium rubri</i> p.p. i del <i>Bidention</i> p.p	22,51	1,4
3290	Rius mediterranis intermitents, amb gespes nitròfiles del Paspalo-Agrostidion	0,45	0,0
Total		667,82	40,1

Nota: En negreta, HIC prioritari.

Font: DTES.

2.2.4. Fauna

En termes generals, cal dir que al municipi és probable la presència d'espècies de quiròpters, les quals presenten una ampla distribució en els ambients que li són favorables i que poden variar al llarg de l'any. Totes les espècies de quiròpters presents a Catalunya es troben protegides pel RD 439/1990 i la Llei 22/2003, i són incloses en l'annex IV de la Directiva Hàbitats, en el Conveni de Berna i en el Conveni de Bonn.

D'altra banda, els ocells insectívors passeriformes tenen especial presència als boscos de ribera. Aquest grup d'ocells duen a terme un paper important com a reguladors de les poblacions d'insectes; no obstant, en els darrers temps han estat diverses les causes que han fet minvar les seves poblacions. Com a conseqüència, la majoria d'aquestes espècies actualment es troben protegides a Catalunya a través de la seva inclusió a l'annex de la Llei 22/2003, de 4 de juliol, de protecció dels animals.

Altrament, a continuació es llisten els biòtops presents al municipi amb indicació de la fauna que s'hi relaciona:

Fauna de les zones forestals

Ateses les dimensions de les zones forestals de la zona d'estudi i la seva proximitat a zones industrials i residencials, la fauna forestal no és especialment destacable, tot i que en sectors propers hi poden nidificar espècies com l'àliga marcenca (*Circaetus gallicus*), espècies esquerpes que trien per niar boscos amplis i tranquils. Entre els rapinyaires nocturns, probablement si que hi ha presència del gamarús (*Strix aluco*). L'enganyapastors (*Caprimulgus europaeus*) és un ocell insectívor emparentat amb els rapinyaires nocturns.

De la família dels còrvids podem trobar el gaig (*Garrulus glandarius*), entre els columbiformes, el tudó (*Columba palumbus*) –una espècie comuna arreu de Catalunya- i la tórtora (*Streptopelia turtur*), entre els cucúlids, el cucut (*Cuculus canorus*) i potser el cucut reial (*Clamator glandarius*), i entre els pícids, probablement el picot verd (*Picus viridis*). A les zones forestals, també hi és comuna com la mallerenga emplomallada (*Parus cristatus*), la mallerenga blava (*P. caeruleus*) i la mallerenga carbonera (*P. major*).

Entre els mamífers rosegadors forestals de ben segur trobarem la rata comuna (*Rattus norvegicus*) i el ratolí mediterrani (*Mus spretus*). No hi manca el senglar (*Sus scrofa*).

Fauna dels espais oberts

A les àrees obertes hi trobem mamífers com el conill (*Oryctolagus cuniculus*), l'erigo comú (*Erinaceus europaeus*), la guineu (*Vulpes vulpes*), el Talpó comú (*Microtus duodecimcostatus*) i el teixó (*Meles meles*), entre molts altres. Entre les aus, destaca el cotoliu i diversos rapinyaires, i perdiu (*Alectoris rufa*) espècie cinegètica que viu a les zones obertes amb camps de conreu i brolles. Sovint comparteix l'espai amb la cogullada vulgar (*Galerida cristata*).

Els rèptils estan representats pel llangardaix comú (*Lacerta lepida*) típic de les brolles, conreus o marges assolellats i diverses sargantanes com la ibèrica (*P. hispanica*). Entre d'altres rèptils que es poden localitzar a la zona, se'n té presència del dragó (Tarentola mauritanica), l'escurçó ibèric (vípera latasti). També hi poden ser relativament abundants la serp verda (*Malpolon monspessulanus*) i la serp d'escala (*Elaphe scalaris*). També es poden veure tortugues com la Tortuga d'aigua ibèrica (*Mauremys caspica*) o la Tortuga mediterrània (*Testudo hermani*).

Fauna dels espais fluvials

Entre les aus, probablement s'hi troba el rossinyol comú (*Lusciana megarhynchos*) i el rossinyol bord (*Celtia cetti*) així com l'oriol (*Oriolus oriolus*). Entre els rèptils, als hàbitats humits i de densa cobertura vegetal –com a les rases- hi trobarem el vidriol (*Anguis fragilis*) i espècies de rèptils estretament vinculades als ambients aquàtics com la tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*) per bé que puntual. Els amfibis, bons indicadors de la qualitat biològica d'aquests espais, els podríem trobar prop dels ambients humits. Entre ells, el gripau corredor (*Bufo calamita*), el gripauet (*Pelodytes punctatus*), la salamandra (*salamandra salamandra*) i la granota verda (*Rana perezi*). La granota és l'amfibi més abundant del terme, gràcies a la seva alta taxa reproductora i a la seva capacitat de sobreviure en ambients amb un alt grau de contaminació.

Pel que fa a la gran majoria de peixos presents al terme es tracta d'espècies introduïdes. La bagra comuna és un peix autòcton que, a causa de l'aparició de carpes i gardins i de la contaminació ha vist reduïdes les seves poblacions. Es considera el peix en major perill d'extinció al municipi, i amb probabilitat que desaparegui. Tot i que, es poden localitzar altres espècies de peixos com la carpa (*cyprinus carpio*), el barb comú (*Barbus bocagei graellsii*), l'anguila (*Anquilla anguila*) o el peix gat (*Ictalurus melas*), entre d'altres.

Fauna antropòfila

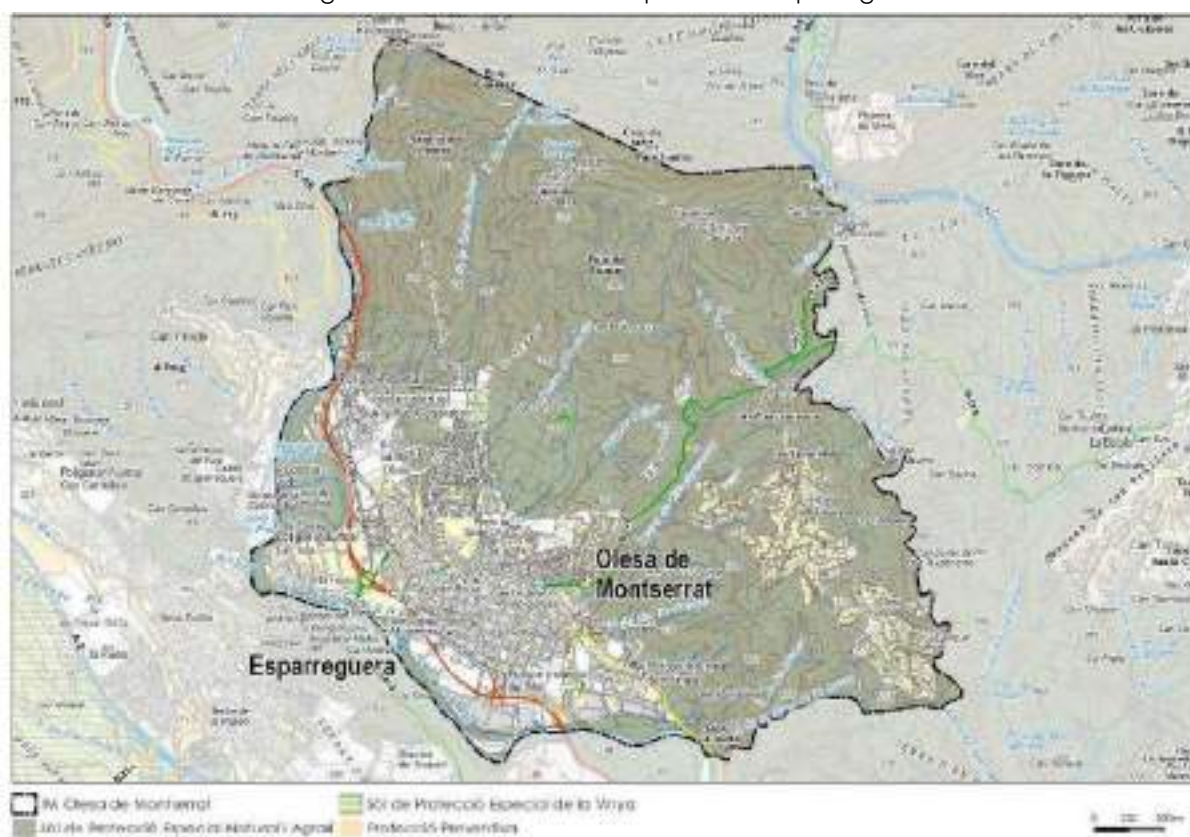
Als nuclis urbans podem trobar mamífers tan característics com la rata comuna (*Rattus norvegicus*) i el ratolí domèstic (*Mus musculus*). Ocells com la garsa (*Pica pica*), el tudó (*Columba palumbus*), la tórtora turca (*Streptopelia decaocto*), el pit-roig (*Erithacus rubecula*), la merla (*Turdus merula*) –també present als espais forestals-, el gafarró (*Serinus serinus*), el verdum (*Carduelis chloris*), la cardenera (*Carduelis carduelis*), l'oreneta (*Hirundo rustica*), el falciot negre (*Apus apus*), el pardal (*Passer domesticus*), l'oreneta cua-blanca (*Delichon urbica*) o són espècies abundants típiques dels pobles i zones periurbanes. L'òliba (*Tylo alba*) i el mussol comú (*Athene noctua*) també les podem trobar a les zones urbanes o residencials. Entre els rèptils, el dragó comú (*Tarentola mauritanica*).

2.2.5. Figures de protecció

Al terme es localitza l'espai inclòs en les zones del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) del riu Llobregat, part del qual també forma part de la zona de la Xarxa Natura 2000 de Montserrat- Roques Blanques- Riu Llobregat, corresponent a la tipologia d'espais de muntanya interior. L'espai inclou la delimitació d'una zona ZEPA (ES5110012) i LIC (Llocs d'Interès Comunitari). Aquesta zona delimitada com a Zona d'Especial Protecció per a les Aus presenta una superfície de 7.269,74 Ha repartides entre les comarques de l'Anoia, el Bages, el Baix Llobregat i el Vallès Occidental. D'aquesta superfície, 571,87 Ha pertanyen a Olesa de Montserrat, la qual cosa representa que un 34,45% del seu terme és inclòs en PEIN-Xarxa Natura 2000.

Els principals valors del conjunt són la presència d'un relleu original i de singularitat geològica, pel que fa al massís de Montserrat, així com la presència d'una fauna i un paisatge vegetal molt heterogenis i una vegetació rupícola interessant. Respecte del riu Llobregat, aquest actua de corredor ecològic entre les serralades litorals i prelitorals. La vulnerabilitat de l'espai recau principalment en una forta pressió antròpica, deguda a la freqüentació i a la urbanització. En el sector corresponent a Montserrat-Roques Blanques, es dóna tanmateix un elevat risc d'iniciar-se el foc forestal, inherent als tipus vegetació presents i a l'elevada freqüentació humana.

Figura 17. Localització dels espais naturals protegits.

L'objectiu marc d'aquest espai és mantenir en un estat de conservació favorable els hàbitats i poblacions de les espècies presents a l'espai. En aquest sentit, les espècies d'interès comunitari de presència segura en l'espai (Annex II de la Directiva 92/43, d'Hàbitats) són:

Taula 15. Llistat de les espècies de presència segura en l'espai segons l'Annex II, Directiva 92/43.

Nom científic	Nom comú
<i>Euplagia quadripunctaria</i>	Calimorfa (Papallona)
<i>Cerambyx cerdo</i>	Banyarriquer del roure
<i>Mauremys leprosa</i>	Tortuga de rierol
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Rat penat petit de ferradura
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Rat penat gran de ferradura

Rhinolophus euryale	Rat penat mediterrani de ferradura
Miniopterus schreibersii	Rat penat de cova
Lutra lutra	Llúdriga

Font: Fitxes de les zones especials de conservació de la regió mediterrània derivades de l'Instrument de gestió aprovat en l'Acord de Govern 150/2014, de 4 de novembre. Espai Montserrat-Roques Blanques-Riu Llobregat.

A la riba del riu Llobregat també existeix un parc fluvial que és un projecte que deriva de la inclusió del riu i les seves vores en el Pla Especial d'Interès Natural (PEIN) del riu Llobregat, amb una extensió de 34,16 ha dins del municipi d'Olesa de Montserrat. Es tracta d'un àmbit inclòs dins de la Xarxa Natura 2000 i també, des de l'any 2003, dins del "Projecte marc de recuperació mediambiental de l'espai fluvial del Llobregat". El projecte proposa un esquema d'espais lliures que doni continuïtat als parcs i jardins més enllà del nucli urbà, facilitant l'accés als espais naturals que l'envolten, tant per la part de muntanya com en relació al riu Llobregat. En aquest sentit, i seguint les directrius ja senyalades en el Document de Bases del projecte, l'Avanç de pla proposa els següents itineraris d'accés al riu:

a) A l'altura de la Roca de la Mona, des de la carretera BV-1201, l'accés al sender del riu és fàcil (encara que més avall, en terme d'Abrera, queda tallat per les instal·lacions d'Aigües de Terrassa, que cal travessar), si bé no es disposa d'un espai d'aparcament que assenyalaria un punt d'inici d'itinerari en terme d'Olesa. El sender segueix en paral·lel al riu fins a la riera de Canyamassos i el polígon industrial Vilapou.

b) Un segon punt d'accés, pendent de formalització, permetria sortir de la rotonda de l'avinguda F. Macià, bé pel camí de ca l'Isard, o bé seguint la pròpia riera de Canyamassos (encara que en aquest cas el sender existent queda tallat a l'alçada del polígon industrial de can Singla), per arribar al riu en el sector de les Riberes. El sender segueix pel costat del riu per sota el ferrocarril i la carretera, fins al sector del polígon industrial del Molí-Catex.

c) El tercer punt d'accés aprofita el pas sota el ferrocarril que avui constitueix un dels dos accessos principals a la població des de la carretera C-55, per travessar el polígon industrial i arribar al riu. Es tracta de nou d'un itinerari a formalitzar.

d) Un altre possible punt d'accés, existent però actualment impracticable, aprofitaria el pas sota el ferrocarril i també sota la carretera, construït pel pas de la riera d'Oromir, a l'alçada del cementiri vell. Aquest és un itinerari que lligaria directament amb el parc municipal a través del c. Arquebisbe R. Torrella, però que precisa d'un bon projecte de condicionament dels espais involucrats.

e) Finalment, els passos ja existents per possibilitar l'accés al polígon industrial La Flora permetrien, per l'antic camí de la Flora, avui convertit en un carrer del polígon industrial, arribar al riu en el sector de la Colònia Sedó, tot i que la passarel·la de vianants que permetia creuar el riu és destruïda.

En el terme d'Olesa de Montserrat es localitza el refugi de fauna salvatge de la finca de Puigventós que tanmateix no es considera un espai natural de protecció especial.

2.2.6. Connectivitat biològica

Les activitats humanes, les infraestructures o els usos del sol que transformen radicalment les cobertes solen determinar la fragmentació dels hàbitats naturals per la creació de barreres. Aquest efecte barrera és ben palpable en el cas de carreteres i autopistes, grans actuacions urbanístiques, obres hidràuliques... aquest efecte indirecte de l'actuació humana (més enllà de l'efecte directe de la supressió de l'hàbitat), pot induir que la protecció d'espais naturals allunyats quedi compromesa en quedar il·les envoltades d'una matriu profundament transformada i això no garanteix la diversitat d'espècies i que són objecte de protecció. En resum, no es pot mantenir els espais naturals protegits com a àrees naturals aïllades unes de les altres, si es vol garantir en elles la viabilitat de les seves poblacions. Cal desenvolupar xarxes ecològiques, és a dir, espais naturals – nodes- connectats amb ambients prou conservats per permetre la dispersió i arribada d'espècies de fauna i flora. Les connexions entre nodes constitueixen els corredors biològics i són necessaris entre moltes altres raons, assegurar l'intercanvi genètic entre ecosistemes, la qual cosa permet a aquests adaptar-se als canvis ambientals i mantenir la dispersió genètica natural de les poblacions. Aquests espais permeten als animals migrar, dispersar-se per trobar els recursos tròfics necessaris, territoris de reproducció, recerca de parella....

En un inici, es va fer front a aquesta idea integrant un sistema de corredors naturals al sistema d'àrees naturals protegides, els quals havien de garantir la comunicació entre aquelles àrees. Actualment, es tendeix a afrontar aquesta necessitat des de la perspectiva de mantenir la permeabilitat en el conjunt global del territori, i així assegurar la connectivitat biològica entre els espais naturals protegits a través d'àrees més o menys àmplies. No obstant, quan el potencial àmbit connector es troba urbanitzat o en contacte amb àrees urbanitzades, el seu valor com a espai connector disminueix de forma considerable, com és el cas de gran part de les masses forestals del municipi.

En el municipi d'Olesa, tan els espais agroforestals com els àmbits fluvials representen potencials àrees per a la preservació de la connectivitat. En aquests sentit, el riu Llobregat, pels seus valors intrínsecs i la preservació enfront la urbanització, representa el major element de connexió ecològica entre els espais naturals que posa en contacte.

En conjunt, el territori ha sofert la pressió del creixement urbanístic continuat i notable dels darrers anys. En àrees molt antropitzades, per llurs característiques, la massa forestal i els entorns fluvials esdevenen elements clau pel manteniment de les condicions de connectivitat ecològica. El manteniment dels hàbitats i el paisatge vegetal d'aquestes àrees i el conjunt de boscos situats a nord i est del municipi són importants per mantenir l'extensió i la connectivitat de l'espai natural.

Segons el PTPMB, a part dels connectors esmentats, i excloent les zones urbanitzades, tota la resta del terme queda delimitat per Sòl de Protecció Especial Natural i Agrari la qual cosa fa del sòl no urbanitzable un espai important a preservar.

2.2.7. Paisatge

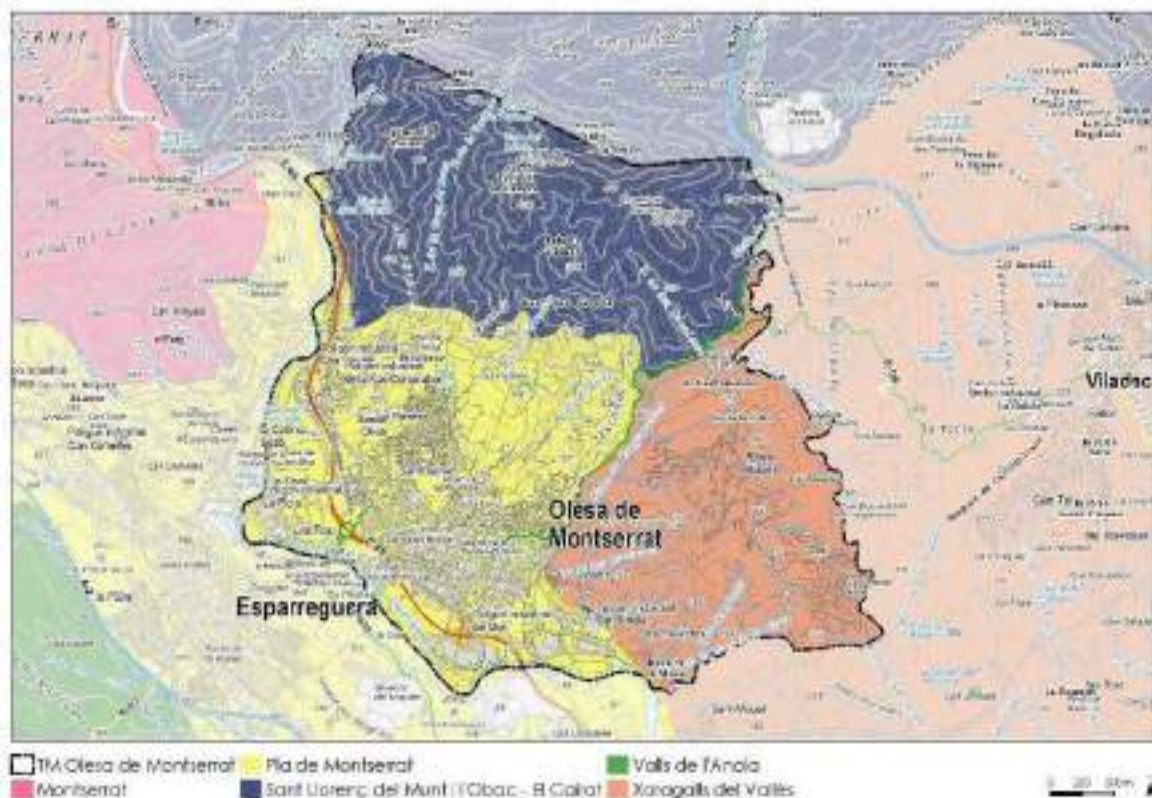
El Catàleg de Paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona elaborat per l'Observatori del Paisatge adscrit al Departament de Política Territorial i Obres Públiques ha estat aprovat definitivament l'11 de desembre de 2014. És un instrument creat per la Llei 8/2005, de Paisatge de Catalunya, d'acord al mandat establert pel Decret 343/2006, de desenvolupament de la Llei del paisatge.

El Catàleg de paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona conté determinacions que hauran de ser incorporades pel planejament, i en particular, pel PTP, les anomenades directrius de protecció del paisatge, que detallaran les mesures de conservació i foment a adoptar en la urbanització i la edificació en relació als objectius de qualitat paisatgística (OQP) i els criteris i mesures identificats per a cada unitat paisatgística de les 25 existents per a la demarcació.

El municipi d'Olesa de Montserrat es troba inclòs en tres unitats de paisatge:

- Pla de Montserrat (unitat núm. 9): comprèn tot el nucli i bona part del terme municipal.
- Sant Llorenç del Munt i l'Obac- El Cairat (unitat núm. 12): comprèn part del nord-oest del terme.
- Xaragalls del Vallès (unitat núm. 16): comprèn la part est del terme.

Figura 18. Unitats de Paisatge.

La *unitat de Pla de Montserrat* s'estén a la plana entre Martorell i el Bruc, entre les serralades litoral i prelitoral, solcat pel Llobregat i la riera de la Magarola. Es caracteritza per un paisatge dominat per grans polígons industrials, nuclis urbans i urbanitzacions, mentre que la vegetació natural, de matollars i pinedes és marginal, així com els conreus, tret de la vinya i les oliveres. La presència de la muntanya de Montserrat com a fons escènic és cabdal.

Pel que respecta a la unitat de *Xaragalls del Vallès* és un sector de la depressió Prelitoral, o Vallès-Penedès, que es distingeix pel seu caràcter alterós amb llargues carenes i ensotades rieres i que s'interposa entre la plana del Vallès i la vall del Llobregat. Nombroses torrenteres i rieres hi tenen origen o la travessen. Destaca la riera del Morral, resultat de la confluència entre la riera de Gaià i la riera de Sant Jaume. Hi predomina el sòl forestal, bàsicament brolles i pinedes, sobretot en la meitat nord-occidental i l'activitat agrària hi és residual i moltes de les grans masies que hi resten són abandonades o reconvertides a altres usos no agraris. També es caracteritza per la presència de nombroses urbanitzacions de baixa densitat –algunes encara amb importants dèficits urbanístics–, instal·lacions industrials aïllades o en polígons industrials, infraestructures viàries i activitats extractives.

Darrerament, pel que fa a la unitat de *Sant Llorenç del Munt i l'Obac*, es caracteritza per tractar-se d'un relleu de tipus conglomerat, amb important cingleres coronades pel planes o moles, en ocasions superposades, especialment a Sant Llorenç; i per penya-segats on destaquen nombroses agulles o monòlits, amb una important presència en el paisatge. És una unitat amb vegetació ufanosa, afavorida pel substrat i per la humitat ambiental procedent del mar. I característica de pobles que aprofiten els fons de vall, mentre que les masies cerquen, a més, qualsevol espai susceptible d'explotació, tot i que sigui en alçada.

Foto 8. La creu de Saba, al capdamunt de la serra de Puigventós, l'indret més emblemàtic del terme i principal destí senderista.

A l'hora de concretar objectius per a la zona d'estudi, el Catàleg esmenta entre altres:

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA. Pla de Montserrat (unitat núm. 9)

OQP9.1 Uns creixements dels assentaments urbans (entre ells Olesa de Montserrat) principals ordenats i que no comprometin els valors del paisatge circumdant.

OQP9.2 Unes urbanitzacions ordenades i integrades en el paisatge, de manera que es minimitzi el seu impacte visual.

OQP9.3 Una xarxa de rius (Llobregat), rieres, fonts i aigües termals, salvaguardats com a elements distintius i generadors del paisatge que ens envolta.

[...]

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA. Sant Llorenç del Munt i l'Obac- El Cairat (unitat núm. 12)

OQP12.1 Un paisatge natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac- el Caire ben conservat, amb qualitat paisatgística, viable ecològicament i que compagini l'activitat agrària, l'extracció de recursos naturals i l'ús turístic i de gaudi.

OQP12.3 Unes lleres de rius protegides i ordenades, amb un bon estat de conservació.

OQP12.4 Unes infraestructures lineals (xarxa viària, línies elèctriques, etc) i de telecomunicacions integrades en el paisatge i que millorin la interconnexió del territori, que minimitzin el seu impacte visual sobre els fons escènics existents.

[...]

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA. Xaragalls del Vallès (unitat núm. 16)

OQP16.3 Una xarxa de rius, rieres de Sant Jaume de Gaià i del Morral i fonts salvaguardats com a components del paisatge singulars i valuosos.

[...]

Altrament, alhora de concretar *criteris i accions*, per Olesa de Montserrat s'especifica les següents propostes per a la protecció, gestió i l'ordenació:

CRITERIS I ACCIONS. Pla de Montserrat (unitat núm. 9)

9.1. Els cursos fluvials són un element clau del paisatge del Pla de Montserrat, estructurats pel Llobregat. Defineixen per si mateixos un paisatge específic, el de ribera, amb hàbitats, dinàmiques i característiques pròpies. Cal considerar tots els cursos fluvials i la seva àrea d'influència immediata com a àmbits de conservació prioritària pel valor ecològic i connector dels seus hàbitats i per l'interès paisatgístic de la seva traça continua, que passa per entorns de muntanya, nuclis urbans, Objectius de qualitat paisatgística i proposta de criteris i accions planes agrícoles, etc.

9.5. Mantenir el paisatge característic de les localitats del nord de la unitat (entre ells Olesa), en especial dels seus espais de transició entre sòls urbanitzats i espais oberts.

[...]

CRITERIS I ACCIONS. Sant Llorenç del Munt i l'Obac- El Cairat (unitat núm. 12)

12.1. La predominança dels boscos i la diversitat d'hàbitats és un dels principals valors d'aquest paisatge. Dominen les pinedes (de pi blanc a les parts baixes i de pinassa i pi roig a les més elevades) i l'alzinar (als fondals i a les zones altes més arcerades i/o ben conservades). Cal protegir els boscos amb vegetació natural d'interès, com també els fragments de rouredes, teixedes, vernedes i altres boscos de ribera existents.

12.12. Mantenir els diversos valors paisatgístics presents en aquesta unitat, cercant un equilibri entre tots els agents socials (Parc natural, habitants, ramaders, caçadors, excursionistes, etc.) que intervenen en la gestió diària de la unitat.

12.15. Adaptar en la mesura del possible les noves infraestructures lineals de mobilitat i/o energètiques a l'estructura original del territori i mantenir les panoràmiques de les fites i els fons escènics principals.

[...]

CRITERIS I ACCIONS. Pla de Montserrat (unitat núm.16)

16.1 Protegir i restaurar les rieres de Sant Jaume, de Gaià i del Morral a fi de garantir-ne la viabilitat ecològica i la preservació dels valors més rellevants.

16.8 Evitar l'ampliació de les urbanitzacions existents. En relació amb les edificacions fora d'ordenació o no previstes pel planejament, buscar solucions per minimitzar-ne els efectes negatius sobre el paisatge.

16.9 Millorar els perímetres de les urbanitzacions, amb dues finalitats: estètica i de protecció davant els incendis forestals. Definir uns límits clars i identificables i zones d'integració amb l'entorn natural.

16.15 Promoure una xarxa d'itineraris paisatgístics i de miradors accessibles a peu o en vehicle, on la percepció i interacció amb el paisatge és més àmplia i suggerent. Aquesta xarxa hauria de rebre, allà on correspongui, les actuacions necessàries de condicionament, senyalització, manteniment i difusió per facilitar la percepció dels valors del paisatge i el coneixement del territori. Es tracta de:

Els miradors de: la Creu dels Tres Batlles, Castellnou/Ullastrell i els Quatre Vents;

Els itineraris a peu de: la Beguda Alta-Viladecavalls, Olesa de Montserrat-Collbató, Ullastrell-Matadepera, Sant Joan Despí-Martorell, Viladecavalls-Serra de Coll Cardús, les Fonts-Olesa de Montserrat (GR-6), Viladecavalls-Sabadell, Castellbisbal-Rubí-Ca n'Amat, Castellbisbal-Ullastrell, Rubí-Terrassa (GR-97);

Els itineraris motoritzats de: Terrassa-Manresa i de Castellbisbal.

[...]

2.2.8. Punts d'interès i gaudi paisatgístic inclosos al Catàleg de la RMB

Degut a tractar-se d'un espai densament ocupat per la urbanització residencial i la indústria, fa que es presentin poques alternatives a l'hora de traçar rutes paisatgístiques, i en molts casos, aquests itineraris es troben fragmentats. Tot i aquestes característiques, es cataloguen nombrosos itineraris paisatgístics dins de la Regió Metropolitana de Barcelona, entre els quals s'identifiquen els itineraris a peu d'Olesa de Montserrat a Collbató (36) i de les Fonts a Olesa de Montserrat (73) o GR-6, un sender de gran recorregut, que destaca com a camí romeu de Barcelona a Montserrat. A banda, d'aquests itineraris de gran interès també cal fer esment del corredor entre Esparraguera i Olesa de Montserrat.

A banda, d'aquests itineraris de gran interès també cal fer esment del corredor entre Esparraguera i Olesa de Montserrat.

Figura 19. Itineraris a peu d'Olesa de Montserrat.

A banda, d'aquests itineraris de gran interès també cal fer esment del corredor entre Esparraguera i Olesa de Montserrat.

Degut doncs, a la presència d'aquests itineraris i punts de gaudi del paisatge, es troben una sèrie d'objectius i propostes de criteris i accions dirigits prioritàriament a l'ordenació d'aquests espais, que s'inclouen en les unitats del catàleg de paisatge.

Objectius de qualitat paisatgística:

Unitat 9 "Pla de Montserrat"

9.8. Un sistema d'itineraris i miradors que emfatitzin les panoràmiques més rellevants i permetin descobrir la diversitat i els matisos dels paisatges del Pla de Montserrat.

Unitat 12 "Sant Llorenç del Munt i l'Obac- El Cairat"

12.9. Un sistema d'itineraris i miradors que emfatitzi les panoràmiques més rellevants i permeti descobrir la diversitat i els matisos dels paisatges de Sant Llorenç del Munt i l'Obac - el Cairat.

Criteris i accions:

Unitat 9 "Pla de Montserrat"

9.24 Promoure una xarxa d'itineraris paisatgístics i de miradors accessibles a peu o en vehicle, on la percepció del paisatge és més àmplia i suggerent. Aquesta xarxa que comprèn miradors i camins existents i d'altres a consolidar, hauria de rebre les actuacions necessàries de condicionament, senyalització, manteniment i difusió per facilitar la percepció dels valors del paisatge i el coneixement del territori. [...]Es tracta dels itineraris paisatgístics a peu o bicicleta d'Olesa de Montserrat-Collbató [...].

9.25 Promoure la creació d'un sender a la vora del riu que permeti anar caminant des de Martorell fins a Olesa pel marge esquerre del curs fluvial.

Unitat 16 "Xaragalls del Vallès"

16.15. Promoure una xarxa d'itineraris paisatgístics i de miradors accessibles a peu o en vehicle, on la percepció i interacció amb el paisatge és més àmplia i suggerent. Aquesta xarxa hauria de rebre, allà on correspongui, les actuacions necessàries de condicionament, senyalització, manteniment i difusió per facilitar la percepció dels valors del paisatge i el coneixement del territori. [...] dels itineraris a peu d'Olesa de Montserrat-Collbató, les Fonts-Olesa de Montserrat (GR-6)[...].

2.3. Descripció dels aspectes i elements ambientalment rellevants. Medi humà

2.3.1. Població

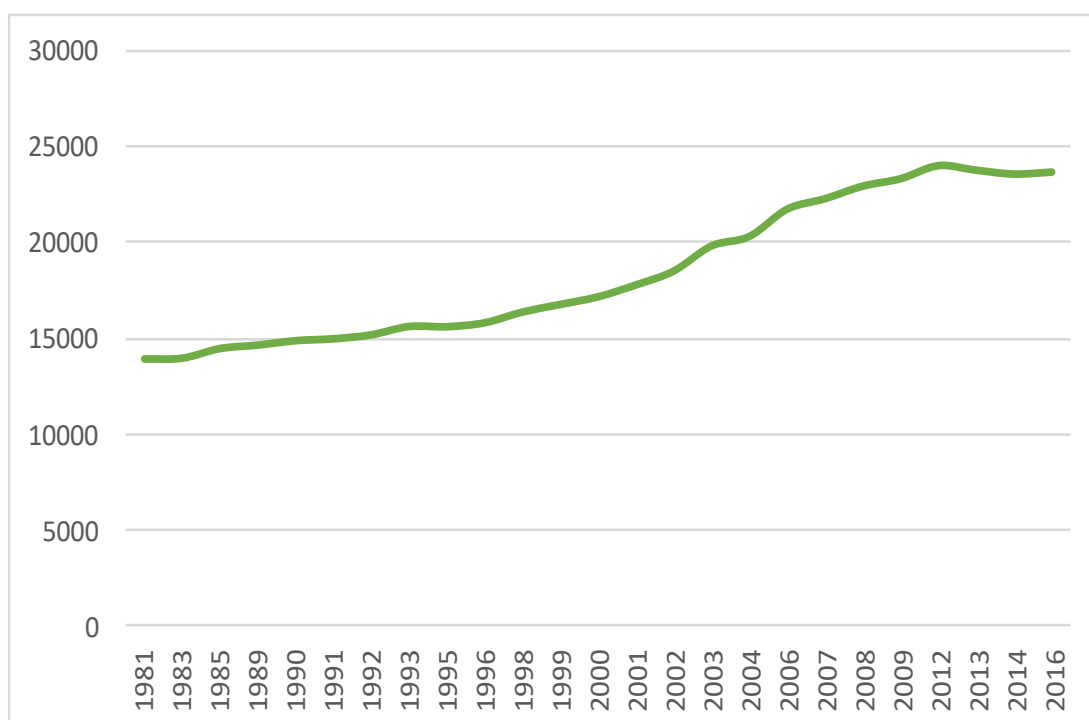
L'evolució de la població del municipi d'Olesa de Montserrat es caracteritza principalment per la immigració rebuda a partir de la dècada dels anys 60 del segle XX motivada per la industrialització de la zona d'influència i del municipi. A partir d'aquest moment, la població municipal no cessa de créixer fins a l'actualitat.

El municipi s'industrialitzà aviat, aprofitant la força hidràulica del Llobregat per a moure molins drapers. Fins al 1750 la indústria tèxtil d'Olesa era tan important com les de Sabadell o Terrassa, tot i que, a partir del 1858 però, el municipi sofrí una regressió a causa de no passar-hi la línia de ferrocarril de Terrassa a Barcelona. L'electrificació de la indústria i la millora de les comunicacions (el 1910 es construí la carretera de Terrassa a Olesa i el 1915 es construí un pont sobre el Llobregat que permetia l'accés a la carretera de Barcelona a Madrid), especialment la construcció de l'estació dels Ferrocarrils Catalans de Barcelona a Manresa (1922), comportà un progrés important per a la indústria tradicional. La presència de la indústria tèxtil ha perdurat fins a l'actualitat; en els decennis de 1950 i 1960 va tenir una gran prosperitat, però partir del 1975 la crisi general afectà greument la indústria local i diverses fàbriques hagueren de plegar (entre les quals la Colònia Sedó d'Esparreguera, que donava feina a molts treballadors olesans). En les dues darreres dècades del segle XX s'han introduït a Olesa altres sectors de la producció, com el químic, metal·lúrgic i l'alimentació.

En la primera meitat de segle XX podem diferenciar dues etapes de creixement negatiu motivades per diferents esdeveniments. Abans de la guerra civil, la població d'Olesa, depenent de la producció agrària, decreix degut a les crisis que afecten aquest sector. Entre aquestes, podem destacar la derivada de la fil·loxera que s'arrossega des de finals del segle XIX i va tenir un fort impacte en el municipi ja que va destruir pràcticament tota la vinya que s'hi cultivava, motor econòmic del poble. La plaga va provocar un sostingut decreixement poblacional que amb els anys enllaça amb la segona etapa de decreixement provocada per la guerra civil i la postguerra fins pràcticament la meitat del segle XX. La dificultat de cultivar les terres en el període bèl·lic i la desorganització en la tinença de la terra junt a la concentració de gran part de la producció per part de l'Estat deguda a la declaració de l'autarquia durant la postguerra fins als anys 1950 protagonitzen la pèrdua poblacional.

Fent un anàlisi exhaustiu dels darrers anys, en el període 2000-16 Olesa ha passat de 17.151 habitants (2000) a 23.645 (2016). En 16 anys la població ha augmentat un 37,9%. En el següent gràfic s'observa l'evolució de la població del municipi des de l'any 1981 fins a 2016.

Figura 20. Evolució de la població a Olesa de Montserrat(1981-2016).

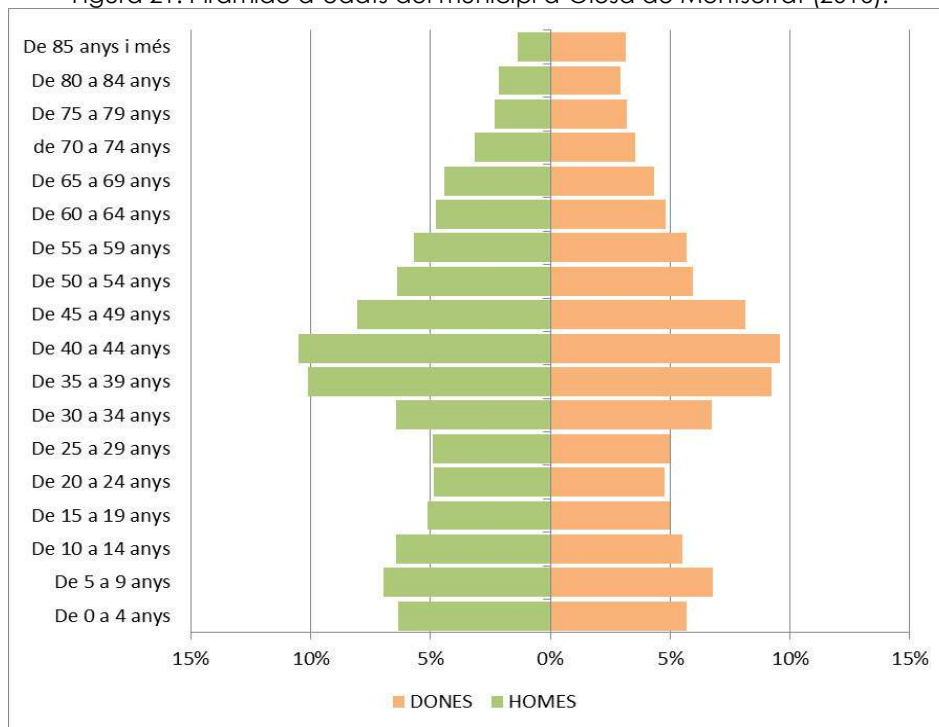

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Atesa la complexa organització territorial del municipi d'Olesa que es troba ubicat al sud oest del terme, proper al riu Llobregat, i una sèrie de nuclis aïllats residencials força consolidats, concretament Ribes blaves i Oasis situats a l'est del terme, els de més gran extensió, junt a altres 5, al nord més petits. Els set nuclis han començat a créixer durant els darrers anys amb la tipologia de ciutat jardí, aïllats del nucli principal i amb el factor comú d'una topografia accidentada, urbanització i serveis tècnics limitats, sense activitat comercial i manca de cessions d'espais públics.

A les urbanitzacions de Ribes blaves i Oasis, situades a l'est del nucli urbà, s'hi accedeix a través de la carretera de Terrassa (B-120), són les de més gran extensió i les que estan més desenvolupades a nivell de procediment urbanístic. Altrament, Casa Blanca i el Mas de les Aigües pengen de la carretera C-55, a la sortida nord del terme; i el Torrent de Reganer, Camí de Sant Pere i Llumbres es troben al llarg de la carretera B-120, al nord-est del terme.

Figura 21. Piràmide d'edats del municipi d'Olesa de Montserrat (2016).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'IDESCAT.

Olesa de Montserrat presenta una estructura de població jove i amb poca diferència entre el nombre de dones i homes. Respecte les franges d'edat que aglutinen més població són les compreses entre els 35 i els 44 anys. Aquesta dada indica que en un període d'entre 10 i 15 anys, el percentatge de població major de 65 anys es veurà incrementat substancialment. Aquesta situació ens indica que cal preveure un increment de la demanda de serveis per a la gent gran, tant pel que fa a places en residències, com serveis mèdics en general passant pels serveis d'atenció a domicili. També cal tenir en compte els serveis socials que puguin necessitar les persones en edat de jubilació i en endavant.

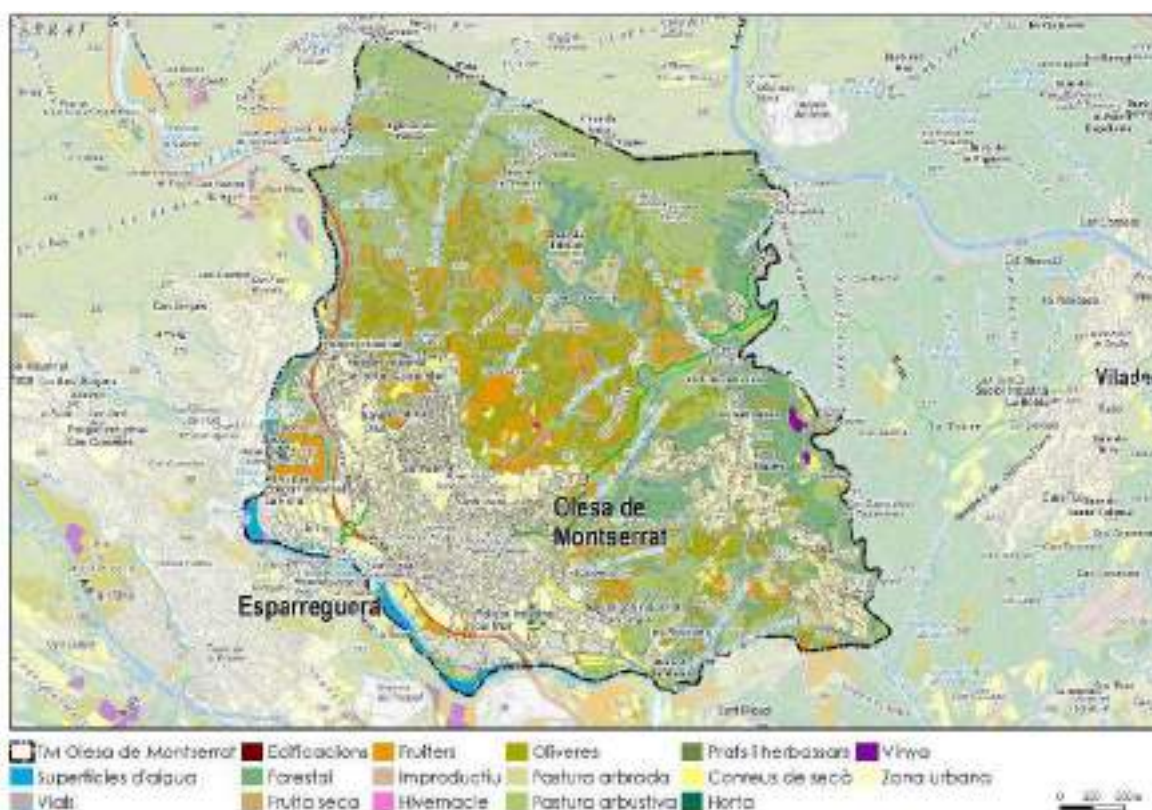
Al mateix temps que si analitzem el conjunt de franges d'edat que recullen la població més jove del municipi, cal preveure una demanda d'habitatge que es generarà en un breu període de temps quan les franges d'edat compreses entre 15 i 25 anys arribin a l'edat d'emancipació. Tot i que es tracti d'un 6-7% del total poblacional és una demanda que cal preveure d'una manera o altra.

2.3.2. Usos del sol

En relació als usos del sòl, el terme d'Olesa es caracteritza per una combinació de cobertes de caire urbà amb zones de conreu, bosc i matollar. La vegetació predominant a les parts més muntanyoses és el pi blanc, l'alzina i el roure, excepte en algunes franges on s'imposa la garriga. A la meitat sud del municipi dominen els conreus extensius de secà i els fruiters alts, predominantment de secà: conreus d'oliveres, d'ametllers, de garrofers,... En les franges també presents de vegetació de ribera predominen les salzedes i les alberedes.

Quant al sòl agrari cal destacar la presència ancestral de l'olivera, i en concret de la varietat "Palomar" o "olesana", autòctona i pràcticament exclusiva del municipi i que li dóna nom. L'olivera Palomar és un arbre vigorós i de port erecte que es conrea en explotacions de petites dimensions i en terres del terme riques en llicorella.

Figura 22. Mapa de cobertes del sol.

Font: DARP. SIGPAC 2016.

Les bosquines i prats predominen a la meitat nord del terme, a l'est es localitzen els boscos d'aciculifolis, els fruïters de secà formats principalment per oliveres s'estenen al nord del nucli urbà, mentre que els pocs fruïters de regadiu que queden s'ubiquen pròxims al riu Llobregat. També hi ha fragments de sòl de boscos d'esclerofil·les.

Taula 16. Caracterització de la distribució dels diferents tipus de cobertes de sòl al municipi (1993-2001).

	Bosc		Matollars	Prats	Altres	Improductiu		Conreus	Total (ha)
	Dens	Clar				Natural	Artificial		
Olesa de M.	20,48	0,57	32,68	1,06	0	1,55	13,23	30,43	1.675
Baix Llobregat	29,28	0,41	19,95	2,38	0,44	2,41	21,99	23,12	48.462

Font: CREAM.

S'observa que les cobertes vegetals naturals eren fins l'any 2001 les que major superfície ocupaven al municipi, seguides pels conreus i per últim els sòls urbanitzats. No obstant, el percentatge de sòl urbanitzat ha continuat creixent detriment dels conreus i el creixement dels conreus abandonats.

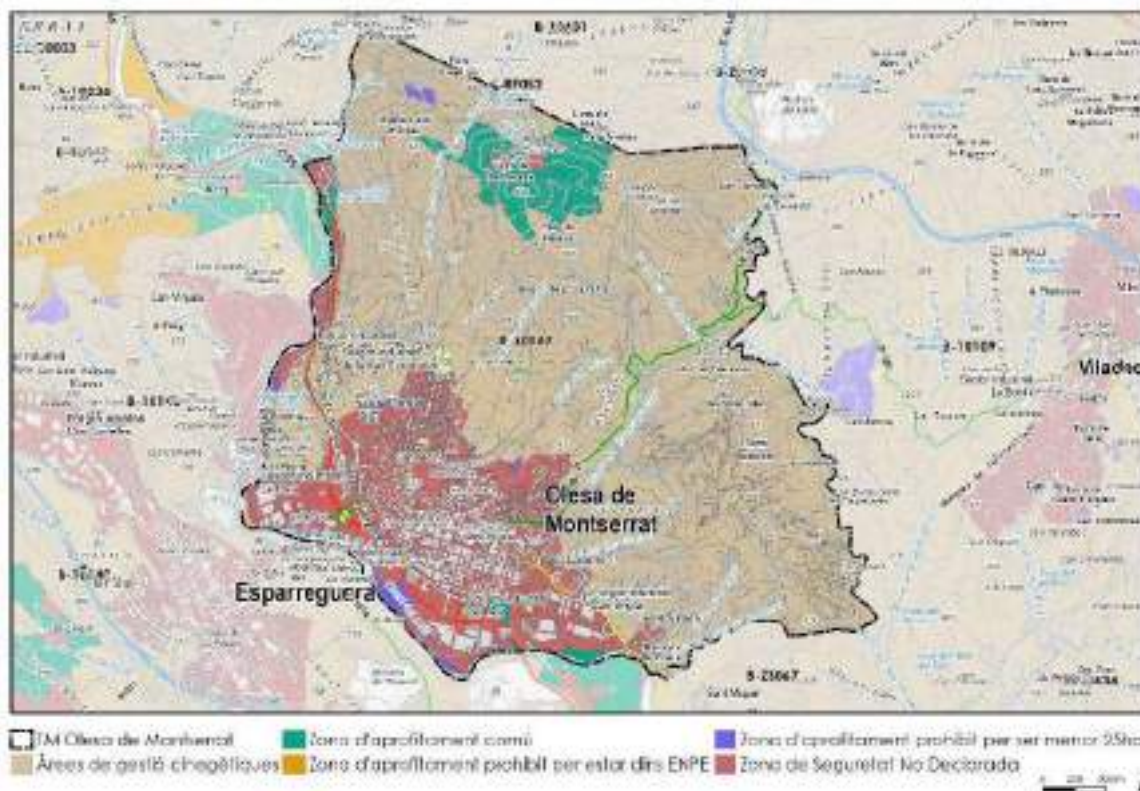
Caça

En termes cinegètics, el municipi es reparteix, d'una banda en dos àrees de gestió cinegètiques: l'àrea privada de caça majoritària és l'anomenada "Olesa", que comprèn 1.125,2 ha, un 67,7% del terme municipal. Per altra banda, l'any 2014 atès que la zona entrava en conflicte amb gran nombre d'elements de distorsió (urbanitzacions, infraestructures, carreteres, ...) el Departament de Medi Ambient, a petició de l'Ajuntament, va declarar bona part de l'APC d'Olesa de Montserrat i el límit oest del terme municipal, seguint el curs del riu Llobregat zona de seguretat, cosa que va suposar prohibir la caça, excepte quan la densitat elevada o l'abundància d'alguna espècie pogués ocasionar danys als cultius, accidents de trànsit o malmetre instal·lacions. A més a més, també hi ha un total de 11,61 ha de zones d'aprofitament prohibit per tenir, individualment, menys de 25 ha i finalment s'hi cataloguen 78,28 ha d'aprofitament comú. Al terme s'hi practica la caça menor i entre les espècies cinegètiques destaquen el conill, la perdiu i el tord i en caça major, el senglar. La gestió de l'APC Olesa va a càrrec de la Societat de Caçadors d'Olesa de Montserrat.

Taula 17. Àrees Privades de Caça.

Matrícula	Nom	Termes municipals	Superfície total (ha)	Superfície al TM (ha)
B-10167	Olesa	Olesa i Esparreguera	1.532,18	1.125,5
B-RF052	Puigventós	Olesa i Vacarisses	134,04	60,12

Figura 23. Àrees privades de caça del municipi d'Olesa de Montserrat.

Font: pròpia, a partir del DTES.

Activitats extractives

En aquests moments, al terme es localitzen 3 activitats extractives, dues d'aquestes es dediquen a l'explotació de sorres i una a l'explotació de graves. Respecte la localització, degut a la seva dedicació es concentren en zones properes als cursos fluvials del Llobregat. També s'hi troben tres activitats extractives abandonades. Totes elles, es tracten d'activitats d'extracció de graves.

Taula 18. Caracterització de les activitats extractives actives en el terme.

Expedient	Nom	Situació actual	Recurs explotat	Superfície en m ²
93/1929	Olesa	Activitat amb afecció pendent de regularització	Sorres	282807.184
92/1731	Maite	Activitat no iniciada	Sorres	122419.852
89/1470	Las Monas	Activitat en actiu i restauració no iniciada	Graves	78443.402

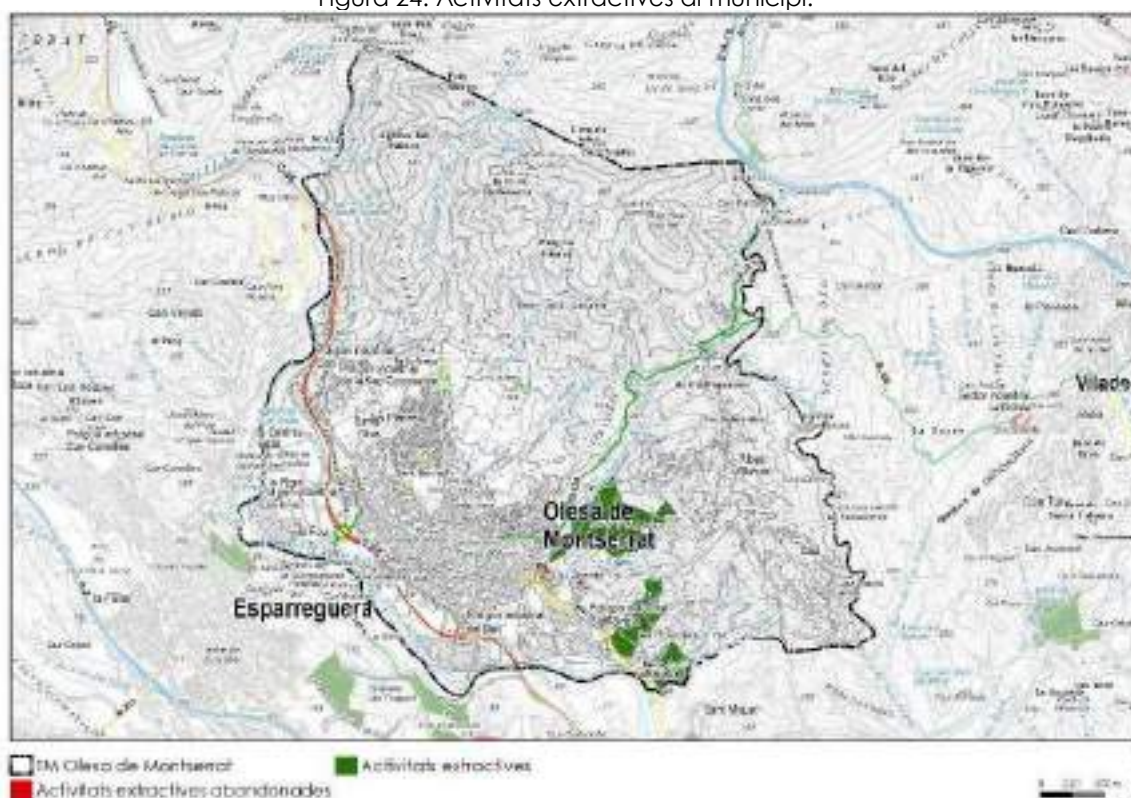
Font: DTES.

Taula 19. Caracterització de les activitats extractives abandonades en el terme.

Codi	Nom	Recurs explotat	Volum en m ³	Grau d'autorecuperació
392-315	Riera dels Canyamassos	Graves	29.551	Baix
392-351	Urbanització Vicentó	Graves	17.042	Mitjà
392-313	Can Cingla	Graves	14.608	Baix

Font: DTES.

Figura 24. Activitats extractives al municipi.

Font: DTES.

2.3.3. Ocupació de sol

A partir de 1950 el creixement s'intensificà amb l'arribada d'un contingent important de població immigrada, de manera que el 1981 el municipi ja tenia 13.788 habitants i en l'actualitat ha arribat als 23.645 habitants. Això ha comportat la creació de nous barris urbanitzats a partir de mitjans segle XX a l'entorn de l'eixample però sense trencar un continu urbà que fa que la població mantingui una forma compacta. Són els barris de Sant Bernat (inaugurat el 1958), Els Closos, Santa Oliva i les Planes, al sector nord-occidental. O els del Collet de Sant Joan i els Bassalets, al sector nord. Això no obstant, durant els anys 60 i posteriors les construccions van proliferar sense cap norma, cosa que va conduir a un urbanisme poc endreçat, amb un desgavell de cases baixes i entre mitgeres. Un fenomen a part són les urbanitzacions de Ribes Blaves i de l'Oasi, més recents, que es dispersen pel sector rural a l'est del municipi.

Per poder tenir una idea del futur creixement urbà d'Olesa hem de tenir en compte, a banda del creixement poblacional, com hem fet en els apartats anteriors, les previsions de construcció de nous edificis destinats a habitatges.

Segons el Pla estratègic d'Olesa de Montserrat, elaborat l'any 1997, a Olesa, l'índex d'edificis amb habitatge per hectàrea de sòl urbà residencial se situa entre 15 i 10, essent el més baix de la comarca del Baix Llobregat (per poblacions de més de 10.000 habitants). Això indica una alta concentració i densitat d'habitatges en el nucli urbà, i evidencia la necessitat d'ampliar el creixement urbà als voltants d'aquest i noves àrees urbanitzables, i a l'hora esponjar el nucli urbà, i dotar-lo d'equipaments i espais oberts.

D'altra banda, el nombre d'habitatges per edifici amb habitatge, en el conjunt del municipi, s'estableix entre 2 i 4 habitatges/edifici, un dels més baixos de Catalunya (per municipis de més de 10.000 habitants). Això evidencia una estructura urbana sense excessiva densitat, amb edificis d'entre 2 i 3 alçades de mitjana. Cal destacar, però, que els nous desenvolupaments urbanístics residencials, i especialment els de la zona de l'Eixample, assoleixen alçades més elevades (entre 3 i 5 alçades).

La primera dada que crida l'atenció quan analitzem el nombre d'habitatges d'Olesa és que el nombre d'habitatges ha augmentat considerablement entre el cens de 2001 i 2011 passant de 8.127 a 10.312 habitatges. De les tres tipologies d'habitatges que recull el cens, principals, secundaris i buits, hem de remarcar que l'augment dels habitatges s'ha centrat en els habitatges principals, ja que els habitatges buits han disminuït el pes, i els secundaris han augmentat lleugerament. Tot plegat, indica un canvi de tendència cap a la concentració de l'ocupació de l'habitatge en habitatge principal.

Taula 20. Habitatges familiars per tipus de residència a Olesa de Montserrat (2001-11).

	Principals		No principals				Total
	Ocupats		Secundaris		Vacants		
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	
2011	9.093	88,17	283	2,74	936	9,07	10.312
2001	6.156	75,74	257	3,16	1.710	21,04	8.127

Font: IDESCAT. Cens d'habitatge.

Pel que fa a tipologia dels edificis dedicats específicament a l'habitatge al municipi d'Olesa hi dominen els habitatges unifamiliars. Atesa la distribució de la població en diverses entitats de població, com hem vist en apartats anteriors, i que aquestes siguin urbanitzacions extenses en el territori, és fàcil entendre el domini d'aquest tipus d'habitatge.

Foto 9. vista parcial de la urbanització Ribes Blaves ubicada enmig del sòl no urbanitzable en plena zona forestal.

2.3.4. Activitat econòmica

Pel que fa a l'activitat econòmica, destaca clarament el sector serveis (que no inclou el comerç al detall), amb un increment notable des de 1994. El sector de la construcció ha tingut una evolució a l'alça. Destaca també la solidesa del sector industrial, que es manté al llarg del període des de 1994 mentre que el sector del comerç al detall, tot i la concentració en el nucli urbà, ha crescut lleugerament.

Taula 21. Establiments d'empreses i professionals per sectors d'activitat.

	1994	2002
Indústria	123	117
Construcció	167	289
Comerç al detall	292	308
Serveis	367	504
Professionals i artistes	98	173
Total	1047	1391

Font: IDESCAT.

Conseqüentment, es pot afirmar que el grau de diversificació de l'activitat econòmica al municipi és notable. Així i tot, el nombre total de llocs de treball radicats a Olesa és encara insuficient per a absorbir a la població ocupada resident, el que origina un alt nombre de desplaçaments diaris a llocs de treball en municipis de l'entorn. En qualsevol cas, podem constatar la presència activa de tots els sectors de l'economia en el municipi.

Si examinem la distribució de la població ocupada per sectors d'activitat, a partir del nombre de persones afiliades a la Seguretat Social a 31/12/2016, el percentatge més alt correspon al sector serveis (69%), seguit a distància pel sectors de l'activitat industrial (25%) i la construcció (5%), que en els darrers anys ha patit una forta davallada. Finalment, l'agricultura no concentra ni un 1% dels treballadors.

Taula 22. Afiliats a la SS per sector d'activitat (2016).

Sector	Total	%
Agricultura	24	0,24
Indústria	2.462	25,30
Construcció	483	4,96
Serveis	6.762	69,48
Total	9.731	100

Font: IDESCAT.

El sector agrícola havia estat històricament important al municipi tot i que aquest sector encara hi és present avui el nombre de treballadors d'aquest sector és petit. La davallada experimentada en els darrers decennis ha estat important tal com es pot observar pel terme on abunden els conreus abandonats. Tot i això, cal fer-ne esment ja que aquest sector determina bona part de la superfície municipal. En tot cas, el pes en el conjunt de l'economia local és baix i decreixent pel que fa a superfície conreada de secà i nombre d'explotacions. Les dades disponibles, per al període 1982-2009 indiquen que la superfície total de terres llaurades ha passat de les 446 Ha l'any 1982, a 134 Ha de l'any 2009, amb la important disminució dels conreus de secà (que han passat de 333 a 98 Ha) i regadiu (que han passat de 113 a 37 Ha). De fet, el que hi té una certa importància és el sector viverista intensiu i bàsicament concentrat al voltant de zones amb disponibilitat d'aigua.

En aquests moments, al municipi romanen al voltant de 5-6 explotacions agràries familiars en total. Quant al sector ramader fins a època molt recent es mantenia una explotació de vaques de llet a les Illes (prop del mas de les Aigües) i romanen uns sis ramats d'ovelles i cabres tots ells de petita dimensió i en algun cas, d'autoconsum, menats per ramaders no professionals.

Foto 10. La vinya del Capellà, que hom designa com l'oliverar més antic del municipi.

Foto 11. Olivers en pendent al primer refeu de la serra de Puigventós. Olesa al fons.

Per altre costat, s'observa com la dada relativa a la superfície de terrenys forestals també s'hi ha donat una important disminució (passant de 101 Ha l'any 1982 a 43 Ha l'any 2009) així, la presència d'aquestes terres en el territori municipal es veu fortament reduïda.

Taula 23. Superfície agrària en hectàrees.

	1982	1999	2009
Terres llaurades	446	170	134
Terreny forestal	101	82	43
Pastures permanents	0	0	0
Altres	154	48	21
Total	701	300	198

Font: IDESCAT.

Taula 24. Sol conreat en hectàrees.

	1982	1999	2009
Superfície conreada de secà	333	124	98
Superfície conreada de regadiu	113	45	37
Total superfície conreada	446	169	135

Font: IDESCAT.

Cal fer especial incidència en les activitats industrials, ja que són les activitats que tenen un pes important després del sector serveis. Així, el sector industrial d'Olesa amb un total de 117 empreses l'any 2002, s'ha mantingut força estable, amb el manteniment al capdavant de les indústries de transformació de metalls i tèxtil i confecció. La major part de les empreses estan localitzades en polígons industrials del terme Municipal.

Taula 25. Establiments d'empreses industrials per branca d'activitat (IAE).

	1994	2002
Energia i aigua	5	3
Química i metall	17	14
Transformació metalls	34	36
Productes alimentaris	8	4
Tèxtil i confecció	40	36
Edició i mobles	16	15
Total	123	117

Font: IDESCAT.

Pel que fa al sector serveis, durant el període 1994-2002, amb 9.027 empreses el 1994 i 12.404 el 2002, ha mantingut presència d'empreses en tots els subsectors, indicant un equilibri i una bona dinàmica econòmica que ha anat augmentant en els darrers anys. Com es pot apreciar en la taula existeixen dos subsectors que destaquen en les activitats dedicades als serveis a Olesa. Un emmarca les activitats destinades als serveis personals augmentant de 2517 en 1994 a 3257 en 2002, i lidera el sector. Pel que fa al sector de l'hostaleria també aglutina una gran quantitat d'empreses de 2179 al 1994 a 2414 en 2002. El tercer grup destacat són les empreses de transport i comunicació.

Taula 26. Establiments d'empreses de serveis (no detall) per branca d'activitat (IAE).

	1994	2002
Comerç a l'engròs	1.320	1.748
Hostaleria	2.179	2.414
Transport i comunicacions	1.658	1.938
Mediació financera	367	453
Serveis a l'empresa	443	1.029
Serveis personals	2.517	3.257
Immobiliari i altres	534	1.565
Total	9.027	12.404

Font: IDESCAT.

2.3.5. Xarxa viària

El sistema viari i el model de comunicacions del municipi ve determinat per les característiques topogràfiques, la situació dels nuclis veïns i l'entorn regional i el procés històric de parcel·lació. Pel que fa a l'accessibilitat, al municipi s'efectua principalment per la carretera C-55 (Abrera-A-2- Solsona) i carretera BV-1201 des d'Abrera-A-2, per la B-120 des de Viladecavalls i per la C-1414 des d'Esparraguera.

La trama urbana d'Olesa de Montserrat es caracteritza per l'absència de vies de circumval·lació del nucli urbà. Aquest fet l'ha portat a assumir bona part del seu trànsit a través de vies internes. Per aquest motiu, i malgrat l'aparent compacitat del nucli, alguns dels eixos assumeixen nivells tan elevats de trànsit que provoquen una ruptura de la continuïtat urbana.

Les infraestructures de transport dels últims 10 anys al Baix Llobregat han resolt els dèficits inicials de comunicació d'Olesa de Montserrat amb la resta de la comarca i amb Barcelona, ja sigui per carretera o per ferrocarril. El dèficit de connexió amb el Vallès s'ha de resoldre amb l'autovia B-40, actualment en construcció. Olesa de Montserrat té una bona situació respecte la xarxa viària, que ha anat millorant al llarg dels anys.

Respecte la situació actual de les infraestructures, i doncs, els elements d'aquesta xarxa es pot establir la següent classificació en funció de les característiques i ús principal:

a) Xarxa viària principal

El pla considera les carreteres com les vies asfaltades de llarg o mitjà recorregut i competència supramunicipal:

XARXA BÀSICA

- Carretera C-55, d'Abrera a Manresa i Solsona. Parteix de l'autovia A-2 a Abrera i comunica amb el Bages en sentit nord passant per Olesa de Montserrat.

XARXA COMARCAL I LOCAL

- Carretera BV-1201. Carretera veïnal que parteix de l'A-2 a Abrera i comunica Olesa de Montserrat amb Castellbisbal i Martorell.
- Carretera comarcal C-1414. Comunica Esparraguera i Olesa de Montserrat.
- Carretera B-120. Comunica Olesa de Montserrat amb Viladecavalls i Terrassa. Enllaça amb la carretera BV-121 cap a l'estació del Nord de la RENFE i d'allí amb la carretera BV-1211, que duu a Vacarisses i permet arribar a la comarcal BP-1213 de Terrassa a Manresa.
- Carretera B-121. Carretera veïnal que comunica l'estació d'Olesa de Montserrat amb la B-120.

Taula 27. Xarxa viària principal.

Carretera	Codi	Titularitat
Carretera Abrera-Manresa	C-55	Generalitat de Catalunya
Carretera BV-1201	BV-1201	Diputació de Barcelona
Carretera comarcal C-1414	C-1414	Generalitat de Catalunya
Carretera B-120	B-120	Diputació de Barcelona
Carretera B-121	B-121	Diputació de Barcelona

Font: pròpia.

Cal dir també que actualment és en construcció la autovia B-40 (Quart Cinturó o Ronda del Vallès) i la variant de la actual carretera C-55 des de l'autovia A-2, en direcció a Manresa, que substituiria el traçat actual.

b) Xarxa ferroviària: ferrocarril

En el cas del sistema ferroviari, cal destacar en primer lloc, la connexió amb l'Eix Transversal Ferroviari (que connecta amb la xarxa d'altres prestacions a Martorell per poder arribar a Barcelona) i la línia de mercaderies Tarragona-Castellbisbal, amb variant a Martorell. En segon lloc, el pas de la nova línia orbital ferroviària, que permetrà unir les ciutats de l'arc metropolità. I, en tercer lloc, la nova estació-intercanviador de la línia transversal ferroviària, amb la xarxa de rodalies i d'FGC Llobregat-Anoia.

El municipi compta amb una estació ferroviària d'FGC de les línies Barcelona- Olesa de Montserrat (S4) i Barcelona- Manresa (R5). La seva estació està situada en el límit meridional del nucli urbà, a la plaça Dr. Fleming, i s'hi pot accedir a peu a per tres carrers diferents del barri de l'Eixample. A més, des d'Olesa de Montserrat es pot anar directament en ferrocarril a la majoria de poblacions veïnes, com ara Monistrol de Montserrat, Abrera i Martorell i ciutats més allunyades com Barcelona i Manresa.

- La línia S4- Barcelona- Olesa: 18 serveis diaris en sentit Olesa i 21 en sentit Barcelona en dia feiner, i 2 i 3 serveis respectivament en cap de setmana.
- La línia R5- Barcelona- Manresa: té 35 serveis per sentit en dia feiner i 32 serveis per sentit en cap de setmana.

Cal mencionar també la línia orbital ferroviària (LOF), que ja compta amb una reserva de sòl i una previsió de nova estació per Esparreguera-Olesa de Montserrat, segons el Pla director urbanístic d'infraestructures aprovat definitivament el 8 de gener de 2010.

També cal anomenar el Telefèric d'Olesa de Montserrat a Esparreguera que va entrar en funcionament l'any 2005. Preveia al voltant de 250.000 usuaris/any, però aquesta xifra mai s'assolí i l'1 de gener de 2012 fou tancat a l'espera de reobrir-lo.

2.3.6. Xarxa viària rural

El camins rurals, els forestals i les pistes forestals d'Olesa que figuren s'hauran de tenir en compte a l'hora de la realització del POUM, ja que s'ha de respondre a la finalitat definida en la legislació catalana: per la Llei 9/1995, Decret 166/1998 i Ordre MAB/73/2002. Aquesta Llei té per finalitat establir normes de regulació de l'accés motoritzat al medi natural, tant pel que fa a la circulació motoritzada individual o en grup com pel que fa a les competicions esportives, amb l'objectiu últim de garantir la conservació del patrimoni natural de Catalunya, assegurant, alhora, el respecte a la població i la propietat pública i privada del món rural.

Olesa disposa d'una xarxa de camins i senders que potencien el coneixement sobre els valors naturals dels diferents indrets:

- Camí del Llobregat. Recentment inaugurat en el marc del projecte Fem Salut! I amb continuïtat de 200 km entre el naixement a Castellar de n'Hug fins al Prat de Llobregat. A Monistrol ja està completat. El camí va per la llera del riu Llobregat des de la Puda fins a la roca de la Mona i seguint fora ja del terme fins a la depuradora

d'Abrera. El tram de camí és d'uns 10 km i ha contemplat la consolidació de les infraestructures necessàries i la recuperació de la Palanca de la Colònia Sedó. A la zona de l'Areny del Molí s'hi ha habilitat una zona de lleure.

- GR 6: Barcelona-Monestir de Montserrat.
- GR 97: Sender de la Tordera al Llobregat.
- Camí de Santa Maria de Vilalba (Abrera) a Sant Pere Sacama
- Itinerari geològic per la comarca del Vallès Occidental: des de Viladecavalls del Vallès a Olesa de Montserrat (Mata-Perelló, JM. 2008. Xaragall. Revista de Ciències de la Catalunya Central. Sèrie B. Núm. 322).
- Recorregut de recerca geològica, geoambiental i mineralògica per les comarques del Baix Llobregat i del Vallès Occidental: des del Papiol a Olesa de Montserrat (Mata-Perelló, JM. 2008. Xaragall. Revista de Ciències de la Catalunya Central. Sèrie B. Núm. 344)
- Recorregut de recerca geològica, geoambiental i mineralògica per les comarques del Baix Llobregat i l'Anoia: d'Olesa de Montserrat al Bruc (Mata-Perelló, JM. 2008. Xaragall. Revista de Ciències de la Catalunya Central. Sèrie B. Núm. 322).

2.3.7. Xarxes de serveis i infraestructures

Abastament

La Comunitat Minera Olesana SCCL és una societat no lucrativa, de caràcter social corporatiu que realitza la captació i abastament d'aigua potable al terme d'Olesa de Montserrat, atesa l'adjudicació de la concessió administrativa del Servei d'Explotació Integral de l'Abastament i Distribució d'Aigua.

L'abastament d'aigua del municipi d'Olesa de Montserrat s'efectua a partir de l'estació de tractament d'aigua potable ETAP el Mas situada al marge esquerre del riu Llobregat, que potabilitza les aigües provinents de tres pous d'extracció prop del mas de les Aigües i una mina d'aigua que recull l'aigua del torrent de la Creu de la Beca.

Aquests pous presenten una qualitat mineralògica similar a l'aigua del riu, la qual, supera bona part de l'any els 250 mg/l de clorurs, valor llindars establert en el Reial Decret 140/2003 de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua per sota aquest valor com a millora organolèptica de l'aigua.

Foto 12 i 13. Vista dels dipòsits d'aigua on és impulsada l'aigua de les captacions del Mas de les aigües i que distribueixen per gravetat al nucli. L'altre dipòsit recull l'aigua del torrent d'Oromir.

La Comunitat Minera també exposa que el paràmetre de clorurs de l'aigua sempre s'ha trobat a nivells alts i ha sobrepassat els 250 mg/l, i que el Departament de Salut és coneixedor d'aquest fet. El motiu de l'elevat contingut de clorurs en l'aigua recau en les aportacions d'aigua del riu Cardener al riu Llobregat (mines de sal potàssica).

La major part del consum d'aigua al municipi és destinat a ús domèstic i en segon lloc, industrial. Cal tenir en compte, que el consum en habitatges presenta fortes variacions estacionals, especialment en els nuclis d'urbanitzacions residencials, degut al caràcter de segones residències de molts habitatges (molts d'ells amb piscina), per la qual cosa durant l'estiu és doble i fins i tot triplica el consum d'aigua. Al nucli urbà, les variacions estacionals són menors. Respecte al consum d'ús industrial, s'estima que suposa un 20% del total municipal del consum d'aigua, tot i que la presència de pous privats i la manca de dades d'aquests no permet ajustar el consum.

Sanejament

Durant el segle XX es va donar un fort impacte ambiental degut al creixement industrial i urbà a la conca del riu Llobregat. Així doncs, com a conseqüència de la multiplicació de la població en pocs anys, es van començar a utilitzar substàncies nocives en els processos industrials, es va enregistrar un gran creixement de la generació d'aigües residuals industrials i un augment de les extraccions de l'aqüífer al·luvial, que van comportar un greu estat de contaminació al riu, especialment en el tram baix.

És per això, que en els darrers anys, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) ha fet importants esforços per millorar l'estat de salut del riu, emmarcats en el *Pla de sanejament de Catalunya* que estableix i planifica el sanejament i la construcció dels col·lectors interceptors i les Estacions Depuradores d'Aigües Residuals, EDAR. L'ajuntament, és qui s'encarrega de construir i mantenir el clavegueram urbà.

La xarxa de sanejament d'aigües residuals del municipi d'Olesa està conformada pel sistema de sanejament anomenat "Abrera". L'EDAR d'Abrera rep la major part de les

aigües residuals generades al municipi, no obstant encara resten alguns punts d'abocament a llera pública.

L'EDAR d'Abrera tracta les aigües residuals dels municipis d'Abrera, Olesa de Montserrat, Esparreguera, Collbató i el Bruc. L'EDAR Abrera és gestionada per l'empresa Mina Pública d'Aigües de Terrassa S.A.- SOREA S.A UTE i es troba al municipi d'Abrera. Es va posar en funcionament a l'any 1994 i va ser ampliada el 1999 i 2012. Presenta un tractament de tipus biològic amb eliminació de Nitrogen i Fòsfor, amb un cabal de disseny de 34.500 m³/dia i una població equivalent de disseny de 115.000 hab. eq. El punt d'abocament de les aigües residuals tractades és al riu Llobregat. L'EDAR Abrera també recull aigües residuals d'origen industrial d'Olesa de Montserrat, les quals són abocades al col·lector en alta. Les aigües residuals abocades a col·lector han d'assolir uns llindars mínims de qualitat, per això, algunes indústries compten amb depuradores privades, per poder realitzar un tractament previ a l'abocament de les aigües al col·lector.

En l'estudi de detall de la depuradora i els col·lectors del sistema d'Abrera, datat del juny de 2006 es programen una sèrie d'actuacions, on destaca l'ampliació de la depuradora. A banda, en aquest estudi s'identifiquen també dues actuacions urgents al municipi d'Olesa, a executar per part de l'Ajuntament d'Olesa de Montserrat, ja que es tracta de xarxa de sanejament en baixa, és a dir, el clavegueram municipal. D'una banda, la xarxa de recollida d'abocament al torrent de Can Llimona, ja que es porta al col·lector en alta la barreja d'aigües netes i residuals que es produeix al torrent, amb important arrossegament de sorres, i es proposava la separació d'aquestes. D'altra banda, la xarxa de recollida d'abocament al torrent de Can Carreras, amb la mateixa problemàtica detectada al torrent de Can Llimona.

Pel que respecta a les aigües residuals de les urbanitzacions d'Olesa, l'ACA i l'Ajuntament d'Olesa de Montserrat han signat, recentment (2015), un conveni per a garantir el funcionament i l'explotació eficient del sistema de sanejament de la urbanització Oasis. Segons han informat fonts municipals, mitjançant aquest acord, l'ACA incorpora aquest sistema de depuració (ja en servei) al Pla de Sanejament de Catalunya i s'estableixen els mecanismes adients per a l'atribució de recursos necessaris per garantir la prestació eficient del servei del mateix, incloent l'explotació, el manteniment, les reposicions i millores i la intervenció administrativa dels abocaments al sistema.

Pel que fa a la resta d'urbanitzacions on no s'ha aprovat el PEMU, ni el projecte de reparcel·lació ni d'urbanització. No disposen de serveis municipals al no haver realitzat les cessions les urbanitzacions Mas de les aigües, Casa Blanca, Llumbres, Torrent de Reganer, Ribes Blaves i camí de Sant Pere que no disposen de depuradores.

No es disposa de dades actualitzades referents als volum d'aigües residuals, domèstiques i industrials, generades al municipi d'Olesa. A partir de les dades de consums d'aigua del municipi, s'estima que la major part de les aigües residuals generades són de tipus domèstic i el sector de major generació es troba en el nucli urbà d'Olesa. Respecte a les aigües residuals industrials l'Ajuntament disposa de les dades

dels controls i analítiques periòdiques prèvies als permisos d'abocament, destí i qualitat d'aquestes aigües.

Gestió de residus

La Llei 6/1993 determina que els municipis són els responsables de la gestió del residus municipals generats al municipi, considerant com a parts de la gestió les operacions de: recollida, transport, valorització, disposició final. També estableix que els Ajuntaments han de promoure la valorització dels residus municipals, entenent per valorització les operacions de recollida selectiva i el servei de deixalleria municipal. En aquest sentit, la regidoria de Medi Ambient de l'ajuntament s'encarrega de la gestió i recollida de la brossa selectiva i també orgànica i de recollida d'andròmines.

El municipi disposa de contenidors de recollida en la via pública en sistema de recollida Easy lateral per a cinc fraccions: rebuig, vidre, paper i cartró, envasos i matèria orgànica, aquesta última la d'implantació més recent. A més de serveis de recollida de fraccions d'altres residus com piles, medicaments i roba usada.

El Consell comarcal del Baix Llobregat, des de 1993, presta el servei de recollida de residus als municipis fora l'àmbit metropolità, com és Olesa. L'ajuntament d'Olesa de Montserrat adjudica el servei de la gestió dels residus a la Fundació Inserció Laboral (FIL).

L'evolució en la producció de residus en els darrers anys s'ha mantingut a l'entorn de les 9.973 Tn/any (2015) amb un lleuger increment del percentatge de recollida selectiva que tanmateix continua essent baix (32,05%, 2015). A tot això, la producció per càpita de residus (kg/hab/dia) del 2016 del municipi d'Olesa de Montserrat és una de les quantitats més baixes de la comarca del Baix Llobregat 1,16 kg/hab/dia, en comparació amb la mitjana d'1,35 kg/hab/dia de la comarca del Baix Llobregat (excepte municipis de l'AMB) i amb la mitjana d'1,35 kg/hab/dia de Catalunya, això suposa un 18% menys de producció de residus².

² Les dades del 2016 han estat obtingudes de la Memòria anual del 2016 de l'Ajuntament d'Olesa de Montserrat, ja que encara no es disposa d'aquesta informació en la ARC.

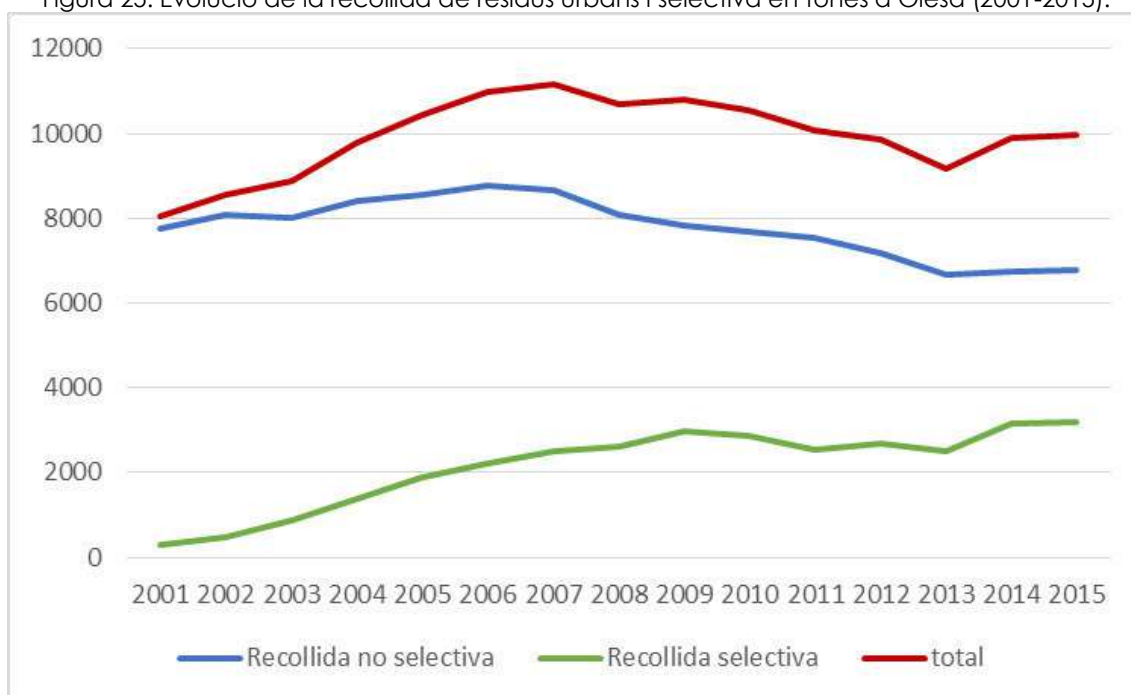
Foto 14. contenidors al carrer Roviroles, en una les diferents urbanitzacions.

Taula 28. Generació de residus (kg/ habitant/ dia) i % de recollida selectiva (2015).

	Kg/hab./dia	% recollida selectiva
Olesa de Montserrat	1,16	32,05
Baix Llobregat	1,25	44,01
Catalunya	1,35	38,9

Font: Agència de Residus de Catalunya.

Figura 25. Evolució de la recollida de residus urbans i selectiva en tones a Olesa (2001-2015).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Agència de Residus de Catalunya.

Deixalleria

Des de l'any 2003 Olesa de Montserrat disposa del Servei de Deixalleria Municipal on dipositar residus especials com ara olis, pneumàtics, piles i bateries, residus urbans com ara electrodomèstics, fustes o tèxtil i d'altres residus com ara runes d'obres menors o

restes de jardí. Aquesta deixalleria té una extensió de 6.000 m² i es troba al Polígon industrial de Can Singla, al sud del terme, i s'hi accedeix a través de la carretera BV-1201 direcció Martorell. L'últim any el nombre d'usuaris i la quantitat de residus gestionats ha augmentat.

A més, des del juny del 2009 s'ofereix un servei de recollida de Deixalleria mòbil. Consisteix en un vehicle amb uns punts i horaris de recollida fixats on els olesans poden anar a dipositar les deixalles. Aquest sistema també va ser ideat per disminuir la quantitat de residus recollits a la deixalleria, que estava al límit de la capacitat.

L'any 2016 hi ha hagut un nombre major d'usuaris, en particular de la deixalleria mòbil: 9.942 de la deixalleria municipal i 876 de la deixalleria mòbil. La quantitat de residus recollits l'any 2016 ha estat major que la mitjana dels últims anys 2011-15.

Taula 29. Residus i usuaris per any a la deixalleria.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Mitjana
Residus recollits (Tn)	980	1.078	1.299	1.528	1.500	1.519	1.317
Usuaris deixalleria municipal	8.639	8.764	9.096	9.922	9.942	10.307	9.445
Usuaris deixalleria mòbil	1.219	833	744	758	876	991	903,5
Total	9.858	9.567	9.840	10.680	10.818	11.298	10.348

Font: Memòria anual del 2016, Ajuntament d'Olesa de Montserrat.

2.3.8. Patrimoni cultural

El patrimoni cultural i natural d'Olesa de Montserrat és configurat per 240 elements, segons el mapa de patrimoni cultural de la Diputació de Barcelona. Del total d'elements inventariats, un 56% corresponen a patrimoni immoble (edificis, conjunts i elements arquitectònics, jaciments arqueològics i obra civil). La resta del repertori inclou un 20% de patrimoni moble (col·leccions, objectes i elements urbans); un 5% documental (fons documentals i d'imatges); un 14% immaterial (manifestacions festives, tradicions orals, música i dansa, costumari i tècniques artesanals) i un 6% natural (zones d'interès natural i espècimens botànics singulars).

Actualment a Olesa hi ha cinc elements declarats Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN), el castell d'Olesa (és a dir, la Torre del Rellotge i el seu entorn) i el castell de Sacama (és a dir, Sant Pere Sacama i les ruïnes de l'antic castell).

Altres béns en sòl no urbanitzable: masos i barraques de pedra seca

Tanmateix, en el treball de camp s'han identificat altres elements arquitectònics singulars i destacables. Fora del nucli urbà, cal esmentar com a elements singulars del patrimoni les masies i elements més genèrics com les barraques de pedra seca. Aquestes darreres són construccions construïdes fonamentalment al llarg del segle XIX i primers del XX. Aquestes barraques feien la funció de cobert, lloc de descans i sojorn i s'utilitzaven els pagesos quan les feines del camp requerien romandre-hi més temps i les finques eren lluny del nucli urbà. També s'utilitzaven com a lloc de descans pels animals de tir. Amb la irrupció dels tractors i els cotxes es pot dir que han perdut la funció original

cosa que no treu el seu eminent valor estètic. Dins del terme n'han estat detectades un petit nombre de les quals, moltes es troben en mal estat. En el supòsit del ple desenvolupament del POUM, no s'afecta cap element. Finalment, cal dir que dins el terme de d'Olesa de Montserrat no hi ha actualment cap arbre declarat monumental.

Foto 15. La Creu de Beca.

Foto 16. Barraca de Pedra Seca.

Foto 17. Mas d'en Llimona a primer terme i al darrere, les muntanyes de Montserrat pel vessant de Collbató, amb el monestir perfectament visible des de bona part del municipi i el mateix nucli.

2.4. Descripció dels aspectes i elements ambientalment rellevants. Riscos

Un dels objectius de l'anàlisi ambiental és la identificació de les àrees de risc. Així, en l'art. 10.3 RLUC, s'estableix que l'anàlisi ambiental preceptiu en la documentació i tramitació d'un pla urbanístic ha de comportar la delimitació de les àrees de risc per a la seguretat i el benestar de les persones, prèviament identificades per les administracions sectorials competents.

Taula 30. Obligacions/recomanacions de planificació municipal per Olesa de Montserrat.

Risc	Pla	Titular	Afectació	Homologat
Emergència municipal	PBEM	Municipi	Obligatori	15/12/2006
Inundacions	INUNCAT	Generalitat	Obligatori	-
Incendis forestals	INFOCAT	Generalitat	Obligatori	30/09/1999
Transport mercaderies perilloses	TRANSCAT	Generalitat	Obligatori	-
Industrial	PLASEQCAT	Generalitat	Obligatori	15/12/2006
Nevades	NEUCAT	Generalitat	Obligatori	-
Sísmic	SISMICAT	Generalitat	Recomanat	-
Transport de viatgers per ferrocarril	FERROCAT	Generalitat	Obligat	-

Font: Direcció General d'emergències i Seguretat Civil i pròpia.

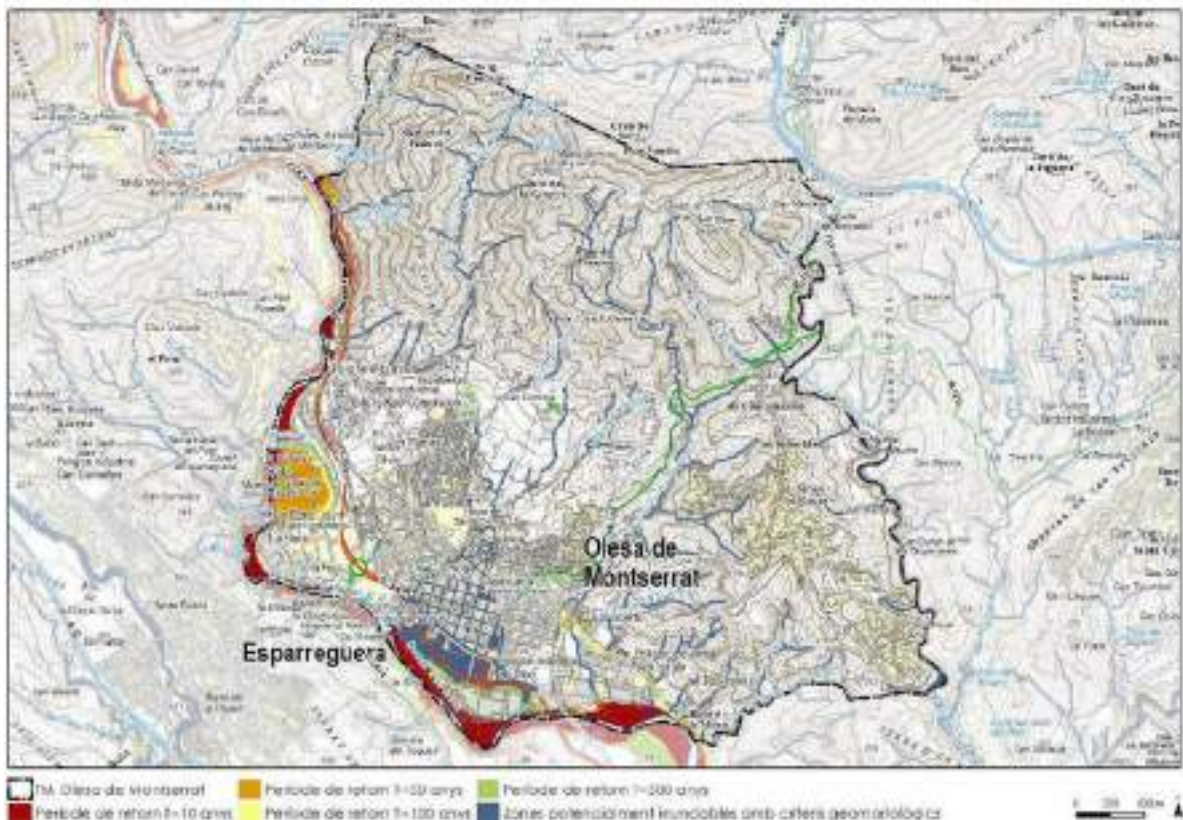
2.4.1 Pla Bàsic d'Emergència Municipal

D'acord a la Llei 4/1997, de 20 de maig, de Protecció Civil de Catalunya, Cap. III, Secció 3ª, art. 17.2, especifica que han d'elaborar i aprovar el Pla Bàsic d'Emergència Municipal (PBEM) els municipis amb una població superior als 20.000 habitants o que tenen la consideració de turístic o són considerats de risc especial per llur situació geogràfica o llur activitat industrial. Els plans bàsics d'emergència municipal (PBEM) són aprovats pels plens de les corporacions, amb informació pública i informe previ de la Comissió Municipal de Protecció Civil, si n'hi ha, i han de ser homologats per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya la qual ha de garantir la coordinació i l'aplicació correctes en llur territori del Pla de Protecció Civil de Catalunya. Així doncs, Olesa de Montserrat té l'obligació de redactar el seu PBEM. I com a tal, el municipi el té redactat i homologat amb data 15/12/2006.

2.4.2. Risc d'inundació

Segons la modelització hidràulica realitzada per l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), en la delimitació de zones inundables per a la redacció de l'INUNCAT, es mostra com a zona potencialment inundable tot el curs fluvial del Llobregat, amb un període retorn de 10 anys. D'altra banda, cal assenyalar l'àrea de la colònia Sedó, amb un període retorn de 50 anys. Així doncs, la delimitació hidràulica de les línies d'inundació per als períodes de retorn de 10, 50, 100 i 500 anys es circumscriu a la llera actual, a la plana d'inundació ordinària i a la primera terrassa del riu Llobregat (entre 0 i 2 m per damunt del nivell del riu), així com a part de la segona terrassa (a uns 2 m per damunt del riu) i a la zona de Can Sedó.

Figura 26. Risc d'inundabilitat al terme d'Olesa de Montserrat.

Des del punt de vista de la delimitació geomorfològica, cal considerar com a zones potencialment inundables, les terrasses baixes de les zones properes al riu Llobregat i a la riera de Canyamassos. Aquesta delimitació mostra els límits de la zona potencialment inundable des d'un punt de vista geomorfològic, detectant els punts crítics existents. L'estudi geomorfològic és una eina d'interpretació territorial a partir d'estudis anteriors, fotografies aèries i visites de camp, que donen una idea del territori adjacent al sistema fluvial actual que ha enregistrat inundacions en èpoques històriques o recents. Això permet identificar problemàtiques d'inundació que el mètode de simulació hidràulica no representa o caracteritzar (per ex. moviments en massa) i a l'hora, serveix de marc per a la interpretació de simulacions. La seva informació però, sovint no aporta l'aspecte

freqüencial, encara que la zona delimitada com a potencialment inundable es pot assimilar a períodes de retorn molt elevats i en funció de les diferents terrasses es podrien identificar o diferenciar les zones inundables per períodes de retorn inferiors.

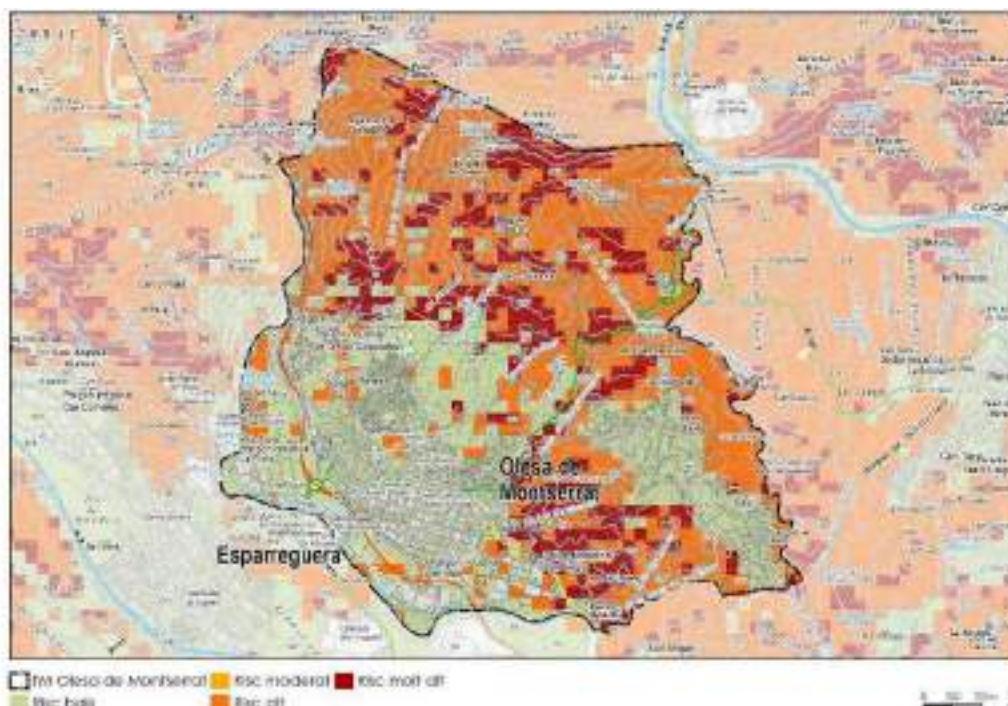
Es detecta un punt crític de perill d'inundació al municipi, que presenta un risc classificat com "alt" per afeccions al barri aigua amunt de la colònia Sedó. Aquesta zona afecta a part de la plana al·luvial del Llobregat.

2.4.3. Risc d'incendi

Segons l'anàlisi de risc que es va realitzar al Pla Especial d'Emergències per a incendis forestals de Catalunya (INFOCAT) (Acord GOV/141/2014, de 21 d'octubre), Olesa d'acord amb el mapa de perill bàsic d'incendis de Catalunya a l'any 2006, apareix com a municipi amb perill alt, i una vulnerabilitat baixa per la qual cosa, té l'obligació de fer el PAM per concepte de perillositat. Així doncs, el municipi disposa del PAM INFOCAT, amb data d'homologació del 30/09/1999. A més, està inclòs en el Perímetre de Protecció Prioritària (716 Ha) Sant Llorenç del Munt- Cingles del Bertí per a la prevenció d'incendis forestals, i està declarat com a Zona d'Actuació Urgent pel decret 83/2005.

Al municipi hi són relativament importants les zones d'interfase urbana, indrets on les zones urbanes es troben en contacte amb zones forestals i el límit entre sòl urbà i forestal resulta difús. El creixement urbà i l'abandonament dels camps de conreu ha donat lloc a la urbanització accelerada d'aquests espais. L'àmbit d'aquest estudi es troba dominat pel sòl urbà, amb certes àrees localitzades amb predomini dels conreus, matollars i bosquines.

Figura 27. Mapa de perill bàsic d'incendi forestal.

Font: DTES.

Altrament, el risc d'incendi també podria derivar-se de vehicles que circulin per la carretera o per un episodi produït en alguna de les edificacions pròximes. Des de l'entrada en vigor de la Llei 20/2009 es garanteix l'adequació de les naus, tallers i establiments a les normes de protecció activa i passiva contra-incendis i la revisió periòdica dels equips. En aquest sentit, la protecció activa dels nous sectors passa per la instal·lació d'una xarxa d'hidrants del tipus soterrat, amb material de fosa i connexió de 70 mm. La distància màxima des de qualsevol punt fins a un hidrant ha de ser inferior a 100 m.

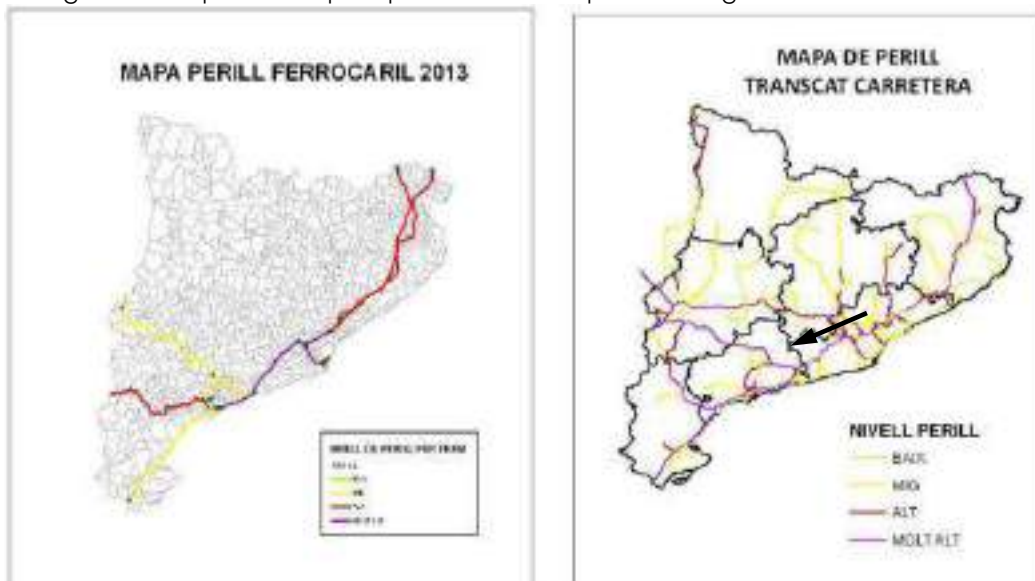
D'acord amb l'art. 4.1 del Decret 123/2005, de 14 de juny, de desplegament de la Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat amb la trama urbana, correspon als ajuntaments l'elaboració d'un plànol de delimitació que ha de determinar les urbanitzacions, edificacions i instal·lacions incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquest decret.

2.4.4. Risc de transport de mercaderies perilloses

Les principals vies de comunicació de la xarxa viària catalana, en relació al transport de mercaderies perilloses són les autopistes AP-7 i AP-2, tot i que existeixen d'altres autopistes i autovies que suporten un flux de mercaderies perilloses considerable, com per exemple l'A-2, coneguda com a autovia del Nord-Est, que uneix Madrid i Barcelona.

Dins del terme hi transcorre la C-55 que es desvia de l'autovia A-2 i comunica amb el Bages en sentit nord passant per Olesa de Montserrat. També d'altres carreteres comarcals i locals, com la BV-1201, que comunica Olesa de Montserrat amb Castellbisbal i Martorell; la comarcal C-1414, que comunica Esparraguera i Olesa de Montserrat; la B-120, que comunica el municipi amb Viladecavalls i Terrassa; i la B-121, que comunica l'estació d'Olesa de Montserrat amb la B-120.

Figura 28. Mapes de de perill per mercaderies perilloses segons TRANSCAT.

Segons el TRANSCAT tenen l'obligació de redactar el PAM els:

- Municipis que dins del seu territori tinguin trams de la xarxa viària o ferroviària que els correspongui un nivell de perill molt important.
- Municipis que es trobin a una distància igual o inferior a 500 metres d'alguna via de la xarxa viària o ferroviària amb un nivell de perill molt important.

Segons el mapa de perill TRANSCAT per carretera (per ferrocarril no resulta afectat), les principals vies de comunicació del municipi presenten un nivell de *perill molt alt* fet que obliga al municipi d'Olesa a disposar del PAM TRANSCAT per carretera.

2.4.5. Risc industrial i químic

Pel que fa al risc industrial les empreses afectades per la normativa del RD 1254/1999, de 16 de juliol, de mesures de control dels riscos inherents als accidents greus en què intervenen substàncies perilloses (BOE 172, de 20 de juliol de 1999), han de facilitar a l'autoritat competent, en aquest cas la Direcció General d'emergències i Seguretat Ciutadana (DGESC), la informació necessària per a la redacció del Pla d'emergència Exterior (PEE) on preveu les accions a emprendre en cas d'un accident amb repercussions sobre el medi.

Actualment, segons el PLASEQCAT (Pla d'Emergència Exterior del Sector Químic de Catalunya) i el registre de la DGESC, a data de 2016, el municipi conté una instal·lació amb productes químics de risc, es tracta de la KAO corporation. Degut a la presència d'aquesta indústria química, el municipi es troba en zona d'alerta i d'intervenció en cas d'accident i per tant disposa d'un Pla d'Emergències Exterior (PEE), actualment integrats al PLASEQCAT, que integra els PEE d'empreses i polígons de Catalunya com a Plans del Sector de Risc. La KAO corporation és inclosa al PLASEQCAT amb un Seveso de nivell de risc alt per contenir productes considerats molt tòxics, tòxics, comburents, inflamables, líquids molt inflamables i R50.

Taula 31. Característiques de la indústria química present al municipi.

Indústria	Nivell	Ubicació indústria	Zona	Sector
Kao Corporation SA	Alt	Olesa de Montserrat	Intervenció	Sector Vallès Occidental-Llobregat

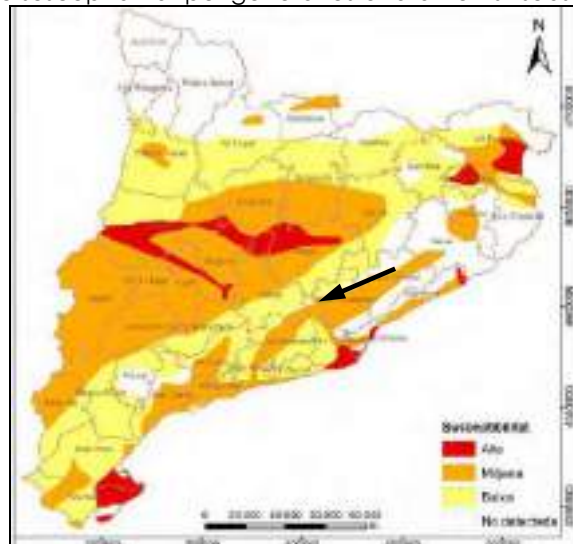
2.4.6. Risc geològic

Per avaluar el potencial risc geològic a les zones de creixement d'Olesa, s'ha partit de les informacions editades pel Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible (CADS) en el projecte RISKCAT (2008), dins el marc del qual s'han editat els informes: *El risc d'esfondraments i subsidències a Catalunya* (R. Copons, 2008) i *El risc d'esllavissades a Catalunya* (R. Copons, 2008), de la metodologia emprada usualment per l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC) i en base al treball de camp d'anàlisi i prospecció del terreny.

Segons els mapes de susceptibilitat d'esfondraments i subsidències, Olesa es situa en una àrea de susceptibilitat mitjana, que inclou les àrees del terreny on afloren formacions lutíiques potents. Es considera que en aquests espais l'extracció

desmesurada d'aigua subterrània pot comportar la formació d'esfondraments graduals i subsidències. Així doncs, en quant a la possibilitat d'esfondraments, cal destacar la manca de litologies d'elevada solubilitat, com sals o guixos, a les unitats del substrat. Tan sols, cal indicar la presència de les calcàries i dolomies de la fàcies triàsica del Muschelkalk inferior, al nord del terme.

Figura 29. Mapa de susceptibilitat per generar esfondraments i subsidències del terreny.

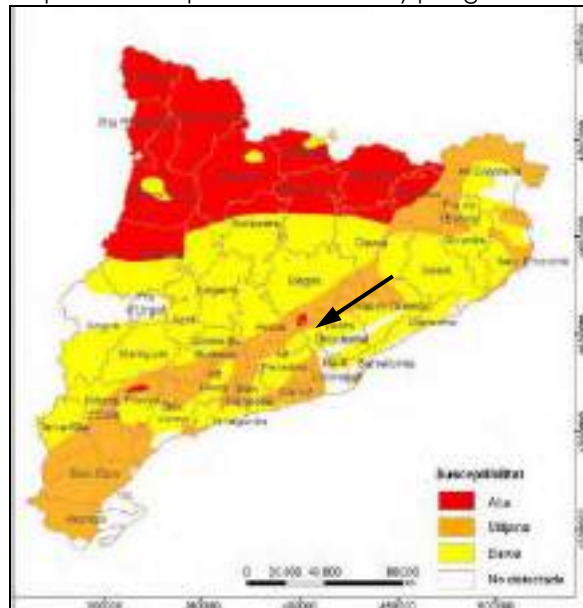

Font: CADS.

Pel que fa a esllavissades, Olesa se situa entre les àrees de susceptibilitat *baixa*, on s'ha inclòs depressions amb lleuger desnivell orogràfic (susceptibilitat baixa). D'altra banda, al conjunt del terme, no hi ha constància documental o oral que en el passat s'hagin desenvolupat processos significatius de vessants ni esfondraments. Els pendents mitjos a la totalitat del municipi són moderats, essent de 0-3% la pendent mitjana en els terrenys corresponents a la plana de l'al·luvial del Llobregat mentre que a la resta del terme municipal se situa en el 3-12%. Es tracta, en general, de pendents moderats que redueixen el risc d'esllavissades de vessant. Per tant, el risc existent d'esllavissades dins el terme d'Olesa és baix i es limita a petites àrees molt puntuals de col·luvió de vessant.

En tot cas, és important tenir en compte que es disposa d'un Dictamen preliminar de riscos geològics de les àrees urbanes i/o urbanitzables del municipi, realitzat el maig de 2010 per l'Institut Geològic de Catalunya a instància de la Direcció General d'urbanisme. L'advertència que s'extreu de l'estudi en termes de risc geològic és que les àrees de Ribes Blaves, Oasis i el Torrent del Reganer (PEMU-7) s'identifiquen subàrees amb perillositat d'esllavissades. Per aquest motiu es recomana que quan es vulgui desenvolupar una actuació en aquestes àrees es realitzi un estudi detallat avaluant i delimitant la perillositat.

Figura 30. Mapa de susceptibilitat del terreny per generar esllavissades.

Font: CADS.

L'altra vessant en la que cal avaluar el risc geològic és en relació a la susceptibilitat de desenvolupament de moviments del sol segons les unitats aflorants al medi, la tipologia i el pendent. Aquest risc s'avalua mitjançant la següent taula- tipus de l'IGC:

Figura 31. Matriu de relació de la susceptibilitat de moviments de terreny segons les unitats aflorants, la tipologia de moviment i el pendent del terreny.

Litologia	Tipologia Moviment	Pendent del Terreny					
		>45°	35°-45°	30°-35°	20°-30°	10°-20°	0°-10°
Foques massives (Granits, calcaries, conglomerats, gresos...)	Despraniments, Bolcades	Mitjana	Baixa a moderada				
Foques massives amb intercalacions / Graves cimentades	Despraniments, Bolcades	Alta	Mitjana	Baixa a moderada			
Alemances litològiques / Graves i sorres cohesives / Terciàries	Despraniments, Bolcades, Lliscaments translacionals		Alta	Mitjana	Baixa a moderada		
Alemances litològiques amb predomini argilós / Graves i sorres poc cohesives	Despraniments, Bolcades, Lliscaments translacionals i rotacionals, fluxos			Alta	Mitjana	Baixa a moderada	
Dipòsits lútics	Lliscaments rotacionals, fluxos				Alta	Mitjana	Baixa a moderada

Font: IGC.

L'àmbit d'estudi, que inclou el sòl urbà i urbanitzable del municipi, es situa bàsicament en una zona dominada per pissarres, argiles i graves. Pel que fa als pendents, rarament assoleixen els 20° i la majoria s'ubiquen en l'interval de 0-10°, per tant, els pendents de l'àrea són suaus, i només puntualment es localitza algun ressalt que rara vegada supera els 10 m d'alçada. Entre aquests, cal destacar els escarpaments dels marges de la riera de Canyamassos, al seu pas pel sector de Vilapou, o els talussos situats per darrera del polígon industrial de Kao Corporation. Per tant, i segons la matriu anterior, la susceptibilitat de moviments del terreny és baixa- moderada. A més, cal considerar que rarament s'autoritzen construccions en zones amb pendent superior als 11° (20%).

Quant a risc d'erosió, la litologia dominant a la zona (pissarres, argiles i graves) presenta una erosionabilitat potencial moderada. Tanmateix, els baixos pendents del municipi i la coberta vegetal minimitzen els efectes de l'erosió potencial. El risc d'erosió es veu augmentat allí on els pendents són majors (per exemple, a les ribes de torrents) i els sòls es troben desprotegits de coberta vegetal.

2.4.7. Altres

a. Risc de nevades

L'anàlisi de risc del NEUCAT considera com a factors més importants la vulnerabilitat de la mobilitat, el nombre d'habitants, la població flotant i l'alçada del municipi. Així, segons la normativa estan obligats a elaborar el PAM per nevades, els municipis de més de 20.000 habitants o que es troben a una alçada superior als 400 m. Ho recomana especialment a aquells que, no concorrent els aspectes esmentats tenen un nombre important de població flotant hivernal, tenen nuclis de població aïllats o algun risc especial per nevades. Finalment, ho recomana de forma genèrica ja que pot nevar a tot arreu.

En aquest sentit, Olesa té l'obligació de redactar el PAM específic per nevades, el NEUCAT per superar els 20.000 habitants. Quan això tingui lloc, es consideraran potencialment afectats en cas de nevada, els centres sanitaris i d'ensenyament, etc. En el cas d'Olesa, ho seran les escoles, el CAP, les Residències de Gent Gran i les benzineres. Finalment, els serveis que podrien quedar afectats com a conseqüència de la nevada i originar més problemes serien els serveis funeraris si com a conseqüència de la nevada, hi hagués dificultats per accedir al cementiri i la retirada de deixalles en cas que la nevada dificultés l'accés als contenidors i abocadors i es produís una sobreacumulació d'escombraries.

b. Risc sísmic

Han d'elaborar obligatòriament un Pla d'Actuació Municipal (PAM) els municipis que presenten una intensitat sísmica igual o superior a VI en un període associat de retorn de 500 anys, segons el mapa de perillositat sísmica elaborat per la Generalitat de Catalunya i aquells on s'ha calculat que es superaria el llindar de dany de referència en el parc d'edificis d'habitatge en cas que es produeixi el màxim sisme esperat en l'esmentat període de 500 anys. En canvi, només es recomana l'elaboració del PAM als municipis amb una intensitat sísmica prevista VI- VII en un període de retorn de 500 anys segons el mapa de Perillositat Sísmica.

En aquest sentit, Olesa presenta una intensitat sísmica de nivell VI i per tant, només té la recomanació de fer el PAM.

c. Risc transport de viatgers per ferrocarril

El Pla de Protecció Civil de Catalunya per Emergències en el Transport de Viatgers per Ferrocarril (FERROCAT). Va ser homologat el 17 de desembre de 2009, per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya (CPCC). Té com a objectius protegir les persones, les infraestructures i el medi ambient mitjançant el control de totes les incidències que es

produeixen als trens, ferrocarrils i metros. El Pla estableix un control i seguiment de les incidències i petites emergències per evitar que es transformin en grans emergències i millora la coordinació de la gestió de les grans emergències, especialment quan es produeixen múltiples víctimes. Aquest procediment respon a la necessitat de planificar un servei bàsic, estratègic i en creixement, com és el transport de viatgers per ferrocarril, que està associat també a un històric d'incidències de gran impacte social. Olesa, doncs degut a la seva connexió amb l'Eix Transversal Ferroviari, la xarxa de rodalies, o fins i tot, la nova línia orbital que permetrà unir les ciutats de l'arc metropolità, presenta l'obligatorietat en la redacció del FERROCAT.

d. Altres

La DGESC no ha identificat expressament cap altra àrea de risc per a la seguretat i benestar de les persones dins l'àmbit del TM d'Olesa.

3. Justificació ambiental de l'alternativa d'ordenació proposada

3.1. Introducció

El model de planejament del POUM que és en procés d'aprovar-se plantejarà novetats en la classificació i qualificació de sòl. El POUM haurà de preveure un sèrie de sectors de creixement residencial i industrial. Bàsicament ho farà només en forma de Sòl Urbanitzable delimitat (SUD) i Sòl Urbanitzable no delimitat (SUND).

Tanmateix, el POUM també pot ordenar i classificar sectors de sòl urbà, els anomenats Plans de Millora Urbana (PMU), o bé Polígons d'Actuació Urbana (PAU), que tot i disposar de planejament previ, són sectors no consolidats o que falta completar. Aquests sectors a efectes de règim urbanístic els considerem sòl urbà. El DIE no analitza els PAU i PMU que eventualment poguessin proposar-se, atès que no es tracta de sectors nous sinó d'intervencions sobre sòls urbans *de facto*, que incideixen sobre àrees urbanitzades i buits intersticials entre espais edificats que han estat subproducte dels creixements dels darrers decennis.

Taula 32. Superfície de sòl actual.

Sectors	Superfície (Ha)	% T.M.
Sòl urbà	275,30	16,48
Sòl urbanitzable	147,38	8,83
Sòl no urbanitzable	1.247,32	74,69
Total	1.670,00	100,00

Font: Elaboració pròpia a partir del planejament vigent.

Quant al sòl no urbanitzable, per la part oest i sud-oest, el municipi d'Olesa queda emmarcat pel parc fluvial del riu Llobregat, àmbit que es troba dins del PEIN del riu Llobregat. El POUM preveu potenciar-ho, ampliant el parc per la part sud del nucli urbà, amb la possibilitat de desclassificar el sector SUNPs-3 (sector de serveis), que passaria a SNU emfatitzant els itineraris existents i protegint la trama de camps de conreu que se situen entre la part esquerra d'Olesa i el riu. Es proposa també un corredor verd situat en l'àmbit de la carretera de la Puda que uneixi la part superior agrícola d'Olesa amb el parc fluvial del riu Llobregat i un segon entre can Singla i l'Eixample, preservant les trames hortícoles existents.

El sistema de rieres i àrees inundables, que el POUM regularà en tant que sistema hidràulic, ha de ser objecte d'especial protecció, tant pel que fa a lleres pròpiament dites com a àmbits de vegetació de ribera i d'influència, d'acord a la legislació vigent. En aquest apartat, s'inclou el riu Llobregat, que ja disposa d'instruments de protecció però també la riera de Sant Jaume, que fa de límit municipal al costat oriental i la resta de cursos hídrics, que són els torrents i les rieres que desaigüen al riu Llobregat o a la riera de Sant Jaume, entre els que destaquen el torrent de la Creu de Beca, la riera d'Oromir (o de can Llimona), la riera de Bellver (o de can Carreras), la riera dels Canyamassos i el torrent de les Roviroles.

Cal destacar també les aigües subterrànies, donat que el territori d'Olesa de Montserrat es troba sobre l'aqüífer protegit de la Cubeta d'Abrera, constituïda pels dipòsits al·luvials del riu Llobregat. Cal considerar la protecció de l'aqüífer que abasta la pràctica totalitat del subsòl de les zones urbanes.

En general, el POUM vol estimular les activitats agrícola, artesanal, de turisme i educació en el lleure, tot regulant el tractament dels reclaus agrícoles existents, protegint recorreguts i visuals pels diversos indrets i camins, i preservant els valors naturals de comunitats vegetals específiques, amb la concreció dels diferents tipus de sòl en funció de l'ús, el valor ecològic i paisatgístic.

3.2. Necessitats i romanents de sòl

Abans de plantejar creixements és important avaluar les possibilitats dels sòls actualment vigents.

A partir del Pla local de l'habitatge (PLH), actualitzada a 2017, l'Avanç de pla ha fet una estimació aproximada de la capacitat total del sòl urbà, és a dir dels habitatges realment existents, que s'ha establert en 11.948 habitatges.

D'altra banda, segons la memòria de l'Avanç segons el planejament vigent existeix un potencial de 219.091,04 m² residencial, equivalent a 1.447 nous habitatges.

En els polígons industrials el potencial es limita al sector SPUI-3 (carretera de la Puda), ja que el sector SUPi-4 (can Vinyals) de 114.246 m² ja és edificat. Cal sumar-hi el potencial existent al polígon la Flora i a altres sectors industrials amb parcel·les no edificades o amb naus buides o en molt mal estat de conservació.

En els polígons de serveis, el potencial està intacte per als tres sectors SUPs-1, SUPs2 i SUNPs-3, ja que cap dels tres s'ha desenvolupat, i és de 51.233, 40 m².

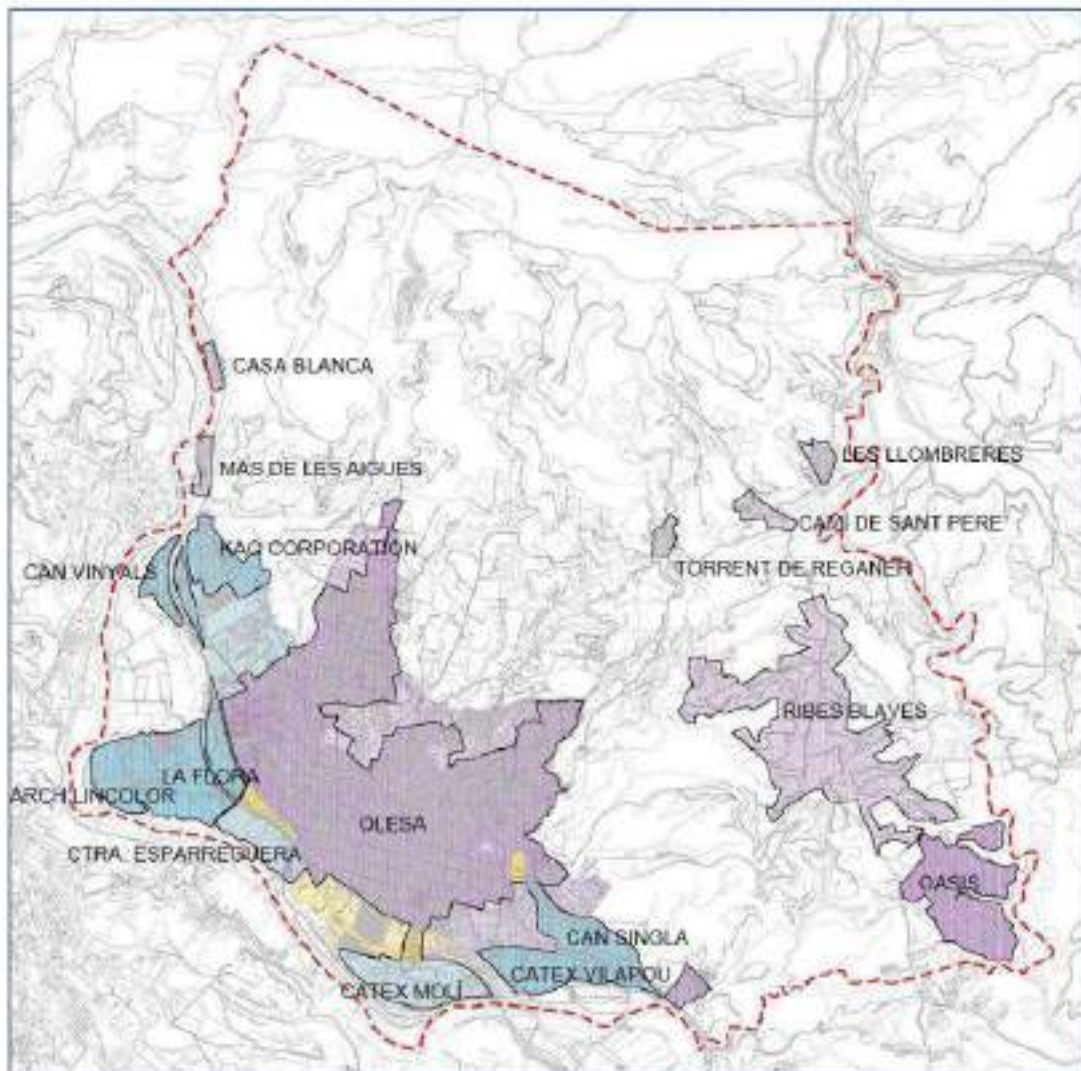
3.3. Alternatives-escenaris de creixement segons l'Avanç del POUM

En concret, l'avanç de planejament segons versió de juny del 2017, planteja tres escenaris o alternatives de creixement que tot seguit es relacionen:

ESCENARI 0

Correspon al règim de sòl actualment vigent, continuaria vigent el Pla General d'Ordenació Urbana de 1993. L'esquema trasllada simplement la delimitació del sòl urbà, urbanitzable programat i no programat, no urbanitzable, els espais verds i els equipaments, procedent del Pla general d'ordenació urbana i modificacions posteriors.

Figura 32. Planejament vigent a Olesa de Montserrat.

Nota: en lila, zones residencials, en lila flux, no desenvolupades; en blau: industrials, en blau flux, no desenvolupades; en groc: de serveis.

Font: Memòria de l'avanç del POUM d'Olesa de Montserrat, 2011.

ESCENARI A. Programa de mínims: reestructuració sense creixement

Aquest és un escenari de mínims, però que, atesa la existència de sectors del nucli urbà buits o susceptibles de canviar d'ús industrial a residencial, té un potencial considerable. L'escenari A considera únicament aquells sectors de sòl urbanitzable ja consolidats per la urbanització i/o edificació (cas del sector SUPi-4 Can Vinyals), o amb drets adquirits per haver aprovat dins dels terminis previstos els documents de planejament derivat i gestió urbanística, i constituït els òrgans corresponents (cas, en principi, del sector SUPr-4 Cal Candi, tot i pendent de verificació); o es consideren necessaris per localitzar els dèficits existents en matèria d'habitatge assequible, equipaments i zones verdes (cas del sector SUPr-1 Eixample).

Aquest escenari es configura com el que correspon a una perspectiva de reestructuració sense creixement (o amb un creixement mínim en termes de consum de nou sòl).

En aquest escenari es redueix el sostre edificable per a usos residencials a la meitat (en relació al planejament vigent), passant de 219.091,04 m² a 106.526,16 m², i de 1.447 a 716 habitatges, sempre en relació als potencials del planejament vigent.

En aquest escenari no es programa nou sòl industrial, ja que can Vinyals es té per consolidat, i es manté únicament un sector de serveis (el sector SUPs-1), que en el seu dia formava part de l'Àrea Residencial Estratègica (ARE).

Taula 33. Escenari A: Avaluació de potencials.

Codi PGOU	Tipologia	Nom	Superfície (Ha)	Habitatges	Figura POUM
SUPr-1	Residencial	Eixample	6,248	262	SUD
SUPr-4	Residencial	Cal Candi	11,32	454	SUD
SUPI-4	<i>Industrial</i>	<i>Can Vinyals</i>	5,64	--	SUD
SUPs-1	Serveis	Àrea de serveis-1	1,74	--	SUD
Total			24,94	716	

Nota: en cursiva, sector ja desenvolupat.

Font: Memòria de l'avanç del pla.

ESCENARI B. Reactivació econòmica i foment del nucli urbà: creixement qualitatiu

Es tracta d'una variant de l'Escenari 1 consistent en delimitar, a més del sòl urbà reconegut en aquell escenari, altres nous sectors de sòl urbanitzable d'ús residencial, de serveis i industrial.

El segon escenari està concebut en una perspectiva –en un horitzó del POUM a 20 anys des de l'entrada en vigor- de reactivació econòmica que permeti desenvolupar alguns altres sectors amb un important interès públic, ja que permeten completar algunes trames urbanes indecises, obrir la possibilitat de nous usos i aportar sòls per complementar el sistema viari, d'equipaments i de parcs urbans. Aquesta perspectiva comporta desenvolupar un fort compromís públic-privat, amb una major inversió tant en noves infraestructures i serveis com en la ordenació i urbanització dels sòls.

L'escenari B inclou sectors rellevants des del punt de vista del model urbà preconitzat i és segurament el més apropiat per a garantir un creixement qualitatiu d'Olesa en els dos o tres quadriennis. És també el més flexible, ja que la programació dels sectors hauria de fer-se de forma pautaada en el temps i atenent a les necessitats de cada moment. El POUM pot establir condicions prèvies per al desenvolupament de cada sector, mitjançant l'agenda i el programa d'actuació.

En aquest cas, el sostre potencial per a ús residencial és de 151.615,36 m², equivalents a 982 habitatges, segons el planejament vigent. S'incorpora el sector SUPr-3 (Riera de can Carreras), que pot ajudar a definir la via paisatgística de connexió nord i aportar els sòls necessaris per a cobrir el dèficit de zones verdes del nucli antic.

El sostre per a usos industrials seria de 114.246 m², en incorporar el sector SUPi-3 (carretera de la Puda), i el sostre per a serveis, de 23.336,80 m², en incorporar el sector SUPs-2 (a més del SUPs-1 ja inclòs en l'escenari A), que se situa en un àmbit potencialment central i accessible, entre la carretera i el ferrocarril, que pot ajudar a cobrir part dels dèficits d'equipaments i espais lliures de l'Eixample i obrir la possibilitat de situar nous usos terciaris, hotelers, comercials i de lleure.

Taula 34. Escenari B: Avaluació de potencials.

Codi PGOU	Tipologia	Nom	Superfície (Ha)	Habitatges	Figura POUM
SUPr-1	Residencial	Eixample	6,248	262	SUD
SUPr-3	Residencial	Riera can Carreras	9,8	266	SUD
SUPr-4	Residencial	Cal Candi	11,32	454	SUD
SUPi-3	Industrial	Carretera de la Puda	17,3	--	SUD
<i>SUPi-4</i>	<i>Industrial</i>	<i>Can Vinyals</i>	5,64	--	<i>SUD</i>
SUPs-1	Serveis	Àrea de serveis-1	1,74	--	SUD
SUPs-2	Serveis	Àrea de serveis-2	7,53	--	SUD
Total			59,57	982	

Nota: en cursiva, sector ja desenvolupat.

Font: Memòria de l'avanç del pla.

ESCENARI 3. Optimització infraestructures: redimensionament urbà

L'escenari C és una variant de l'escenari B, que correspon a una situació de gran dinàmica econòmica i social, en una perspectiva de creixement continuat, que només seria possible amb una clara optimització de les infraestructures de suport. Requereix una important millora dels accessos generals i la xarxa viària bàsica, així com la compleció d'alguns dels sectors dels escenaris anteriors que han de ser considerats prioritaris.

Suposa un total de 179.702,24 m² residencial, equivalent a uns 1.112 habitatges, com a resultat de considerar els sectors SUPr-9 (carretera de Martorell) i SUNPr-7 (Les Planes), ambdós en àmbits no delimitats. Es descarta el sector SUPr-8 (camí de ca l'Isard), per les seves condicions topogràfiques adverses.

Els sectors industrials sumen els mateixos 114.246,00 m² de l'escenari B anterior, i els sectors de serveis es completen amb el sector SUNPs-3, a l'altre costat de la carretera, en un àmbit no delimitat, el que suposa esgotar el total de 51.233,40 m² potencials segons el planejament urbanístic vigent.

Taula 35. Escenari C: Avaluació de potencials.

Codi PGOU	Tipologia	Nom	Superfície (Ha)	Habitatges	Figura POUM
SUPr-1	Residencial	Eixample	6,248	262	SUD
SUPr-3	Residencial	Riera can Carreras	9,8	266	SUD
SUPr-4	Residencial	Cal Candi	11,32	454	SUD
SUNPr-7	Residencial	Les Planes	5,2	75	SUND
SUPr-9	Residencial	Carretera de Martorell	4,11	55	SUND
SUPi-3	Industrial	Carretera de la Puda	17,3	--	SUD
SUPi-4	<i>Industrial</i>	<i>Can Vinyals</i>	5,64	--	<i>SUD</i>
SUPs-1	Serveis	Àrea de serveis-1	1,74	--	SUD
SUPs-2	Serveis	Àrea de serveis-2	7,53	--	SUD
SUNPs-3	Serveis	Àrea de serveis-3	4,76	--	SUND
Total			73,64	1.112	

Nota: en cursiva, sector ja desenvolupat.

Font: Memòria de l'avanç del pla.

Comparativa de població potencial segons escenaris

Segons la memòria de l'Avanç, Olesa té 23.645 habitants (2016), que suposa una certa consolidació entorn d'aquesta xifra en els darrers 7-8 anys. L'Avanç de pla fa una extrapolació entre nombre d'habitatges possibles, en cada escenari plantejat, i població potencial resultant.

Taula 36. Escenaris: habitatges potencials en sòl urbà i sòl urbanitzable i projeccions de població.

Escenari	Sòl urbà (habitatges existents)	Sòl urbanitzable (habitatges)	Total (habitatges)	Capacitat teòrica de població del municipi (NMO=2,61) (*)	Capacitat real de població del municipi (ponderat al 0,75) (**)
A	11.948	716	12.664	33.053	24.789
B	11.948	982	12.930	33.747	25.310
C	11.948	1.112	13.060	34.087	25.565

Notes: (*) NMO: índex mig d'ocupació; (**), ròssec del 25% que considera el parc d'habitatges de 2ª residència –població no empadronada- i la resistència a la colmatació dels distints sectors urbans.

Font: Memòria de l'avanç del pla.

3.4. Alternatives en relació a la urbanització de Ribes Blaves

L'Avanç de Pla deixa obertes les diverses solucions alternatives per a la figura de planejament en aquesta urbanització, per avaluar-les de forma consensuada entre els diferents actors i decidir finalment la millor opció de planejament:

Alternativa 1

Conversió del PMU únic en un únic polígon d'actuació (PAU). Té l'inconvenient de la evident gran dificultat de portar a terme un únic projecte de reparcel·lació d'aquesta

grandària –tant en dimensió com en nombre de propietaris–, que el fa pràcticament inviable, per molt que pugui ser redactat i fins i tot aprovat.

Alternativa 2

Manteniment del PMU en diversos PAU, cercant àmbits més reduïts i homogenis, que facilitin la redacció, tramitació i execució dels projectes de reparcel·lació, que podrien tenir aleshores distintes velocitats. El PMU delimitaria els PAU, redefiniria les reserves de sòl necessàries per a equipaments i espais lliures i la seva assignació percentual o exclusiva a cada PAU, així com l'abast de la obra d'urbanització a executar, repartiria els costos i beneficis i definiria les condicions i terminis per a la redacció i aprovació dels instruments de gestió urbanística i la seva portada a la pràctica.

Alternativa 3

Eliminació de la figura del PMU i delimitació de PAU pel propi POUM, que definiria tots els elements propis del planejament urbanístic per deixar pendent únicament l'execució mitjançant PAU i projectes de reparcel·lació. En aquest cas seria el propi POUM qui delimitaria els PAU, redefiniria les reserves de sòl necessàries per a equipaments i espais lliures en cada PAU, així com l'abast de la obra d'urbanització a executar, repartiria els costos i beneficis i definiria les condicions i terminis per a la redacció i aprovació dels instruments de gestió urbanística i la seva portada a la pràctica. Les cessions de sòl o obres d'urbanització serien considerades apart i costejades per tots els PAU, en un percentatge proporcional a la seva importància relativa.

3.5. Aptitud ambiental dels sòls compresos en les alternatives de creixement

L'elecció de l'alternativa més adequada per al desenvolupament urbanístic d'Abrera quant a la localització dels creixements, es determinarà, entre altres, a partir de la sensibilitat ambiental dels sòls, a banda de l'adequació als paràmetres que estableixen el planejament superior territorial i urbanístic, i altres factors limitants, com la disponibilitat de recursos o infraestructures, sempre sobre la base de minimització del consum d'aigua i el consum energètic.

La definició de la sensibilitat ambiental té per objectiu establir els àmbits que permeten un major nivell d'acolliment dels nous usos. Es realitza a partir de l'associació dels nivells de sensibilitat o acollida prèviament analitzats per als diferents aspectes del medi mitjançant un instrument d'anàlisi del territori que incorpora aquestes variables i criteris. En concret, s'empra un Sistema d'Informació Geogràfica (ARCMAP) el qual genera els diferents plànols de sensibilitat per als atributs que es determinen a la taula següent. Per a la definició d'aquestes àrees s'assigna un atribut de sensibilitat a cada aspecte del medi considerat, de manera que en cas de superposició, sempre s'assigna el grau de sensibilitat més alt.

Les classes de sensibilitat o acollida que es determinaran seran quatre, i corresponen als nivells d'afecció si s'ocupés el territori amb l'ús previst.

Taula 37. Valoració de la sensibilitat ambiental.

Sensibilitat	Correspondència	Presència d'atributs associats
Baixa	Zones on les actuacions urbanístiques poden provocar impactes de tipus compatible, i que si requereixen algun tipus de mesures correctores aquestes són de baixa intensitat i poc cost	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pendents <2% ○ Risc baix d'incendi forestal ○ Visibilitat moderada (<10% des de P.N. Montserrat) ○ Contacte amb SNU: <30% del perímetre
Moderada	Zones on les actuacions urbanístiques poden provocar impactes de tipus moderat que requereixen de l'aplicació de mesures preventives, correctores i	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pendents 2-5% ○ Risc moderat d'incendi forestal ○ Visibilitat moderada (10-15% des de P.N. Montserrat) ○ Contacte amb SNU: 30-40% del perímetre
Alta	Zones on les actuacions urbanístiques poden provocar impactes de tipus sever i eventualment crític, de manera que caldrà intensificar les mesures preventives, correctores i compensatòries necessàries	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pendents 5-10% ○ Risc geomorfològic ○ Sòl de protecció especial (PTMB) ○ Hàbitats d'interès comunitari- no prioritari ○ Risc alt d'incendi forestal ○ Visibilitat alta (15-20% des de P.N. Montserrat) ○ Contacte amb SNU: >40% del perímetre ○ Elements d'interès patrimonial
Molt Alta	Zones on les actuacions urbanístiques poden provocar impactes crítics i per tant és millor no efectuar cap tipus de transformació	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pendents >10% ○ Inundabilitat per T=10, T=50, T=100 o T=500 ○ Xarxa Natura 2000- PEIN ○ Hàbitats d'interès comunitari- prioritari ○ Risc molt alt d'incendi forestal ○ Visibilitat molt alta (>20% des de P.N. Montserrat)

Font: pròpia.

A continuació es mostra la representació cartogràfica per cada un dels vectors considerats en l'anàlisi de sensibilitat en relació a la ordenació que proposa el POUM:

Figura 33. Sensibilitat per risc d'inundabilitat.

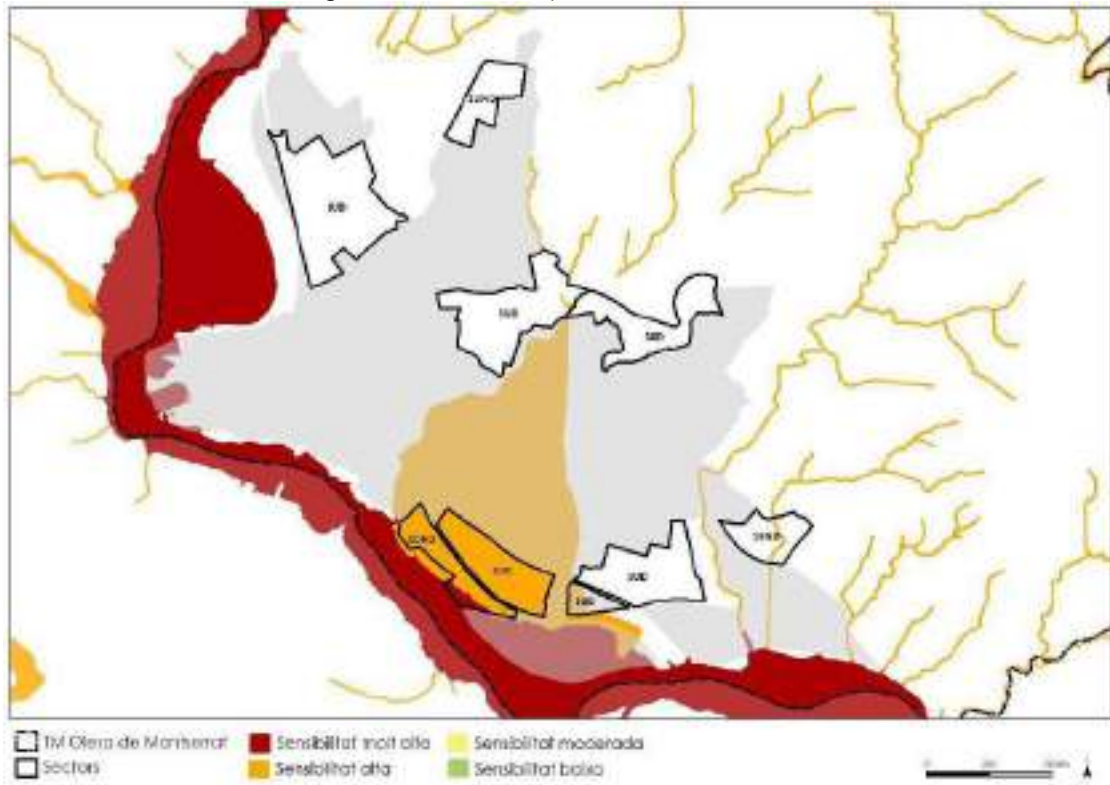

Figura 34. Sensibilitat segons les figures de protecció i/o gestió del medi natural.

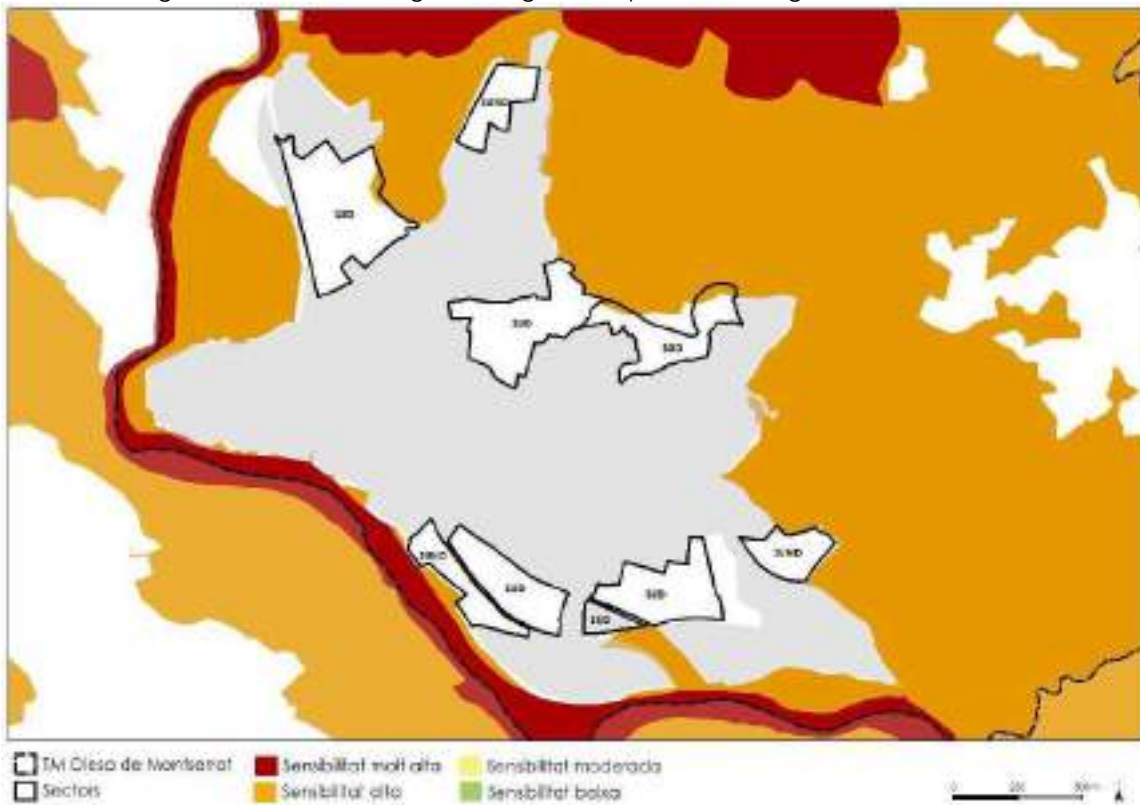

Figura 35. Sensibilitat segons el pendent.

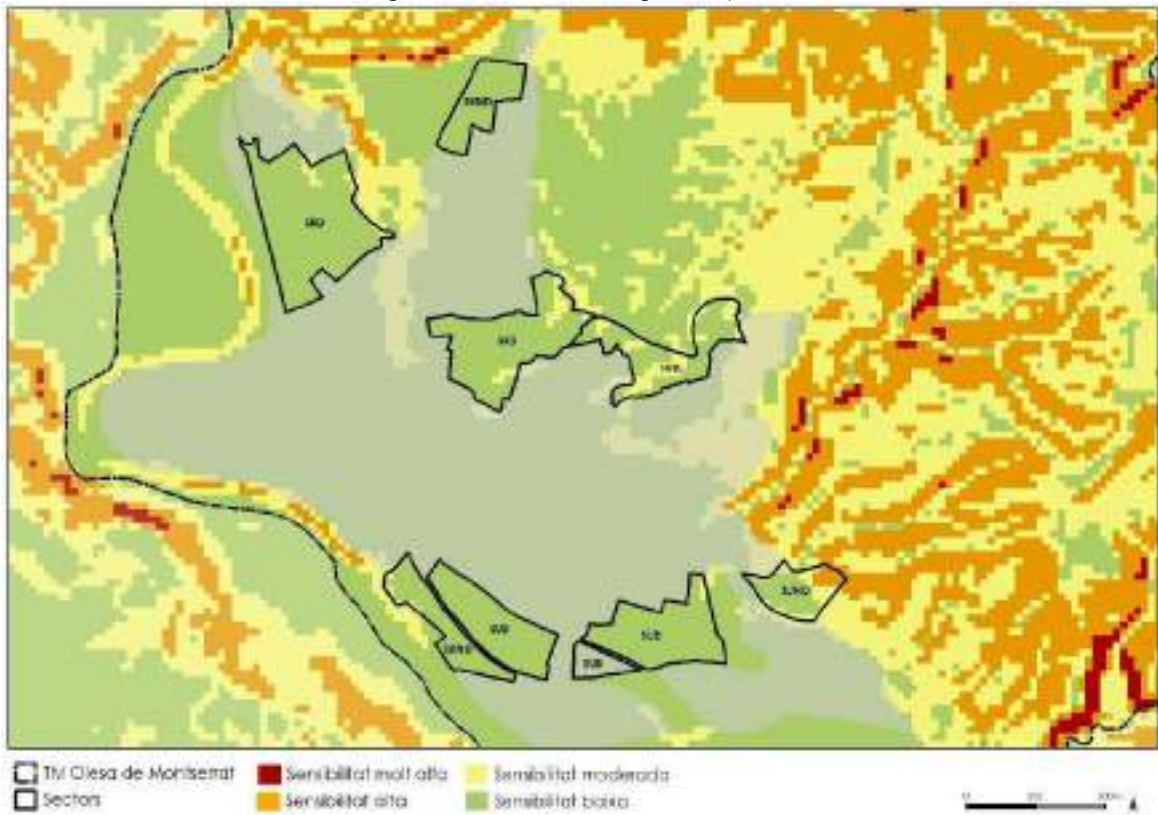

Figura 36. Sensibilitat segons el risc d'incendi forestal.

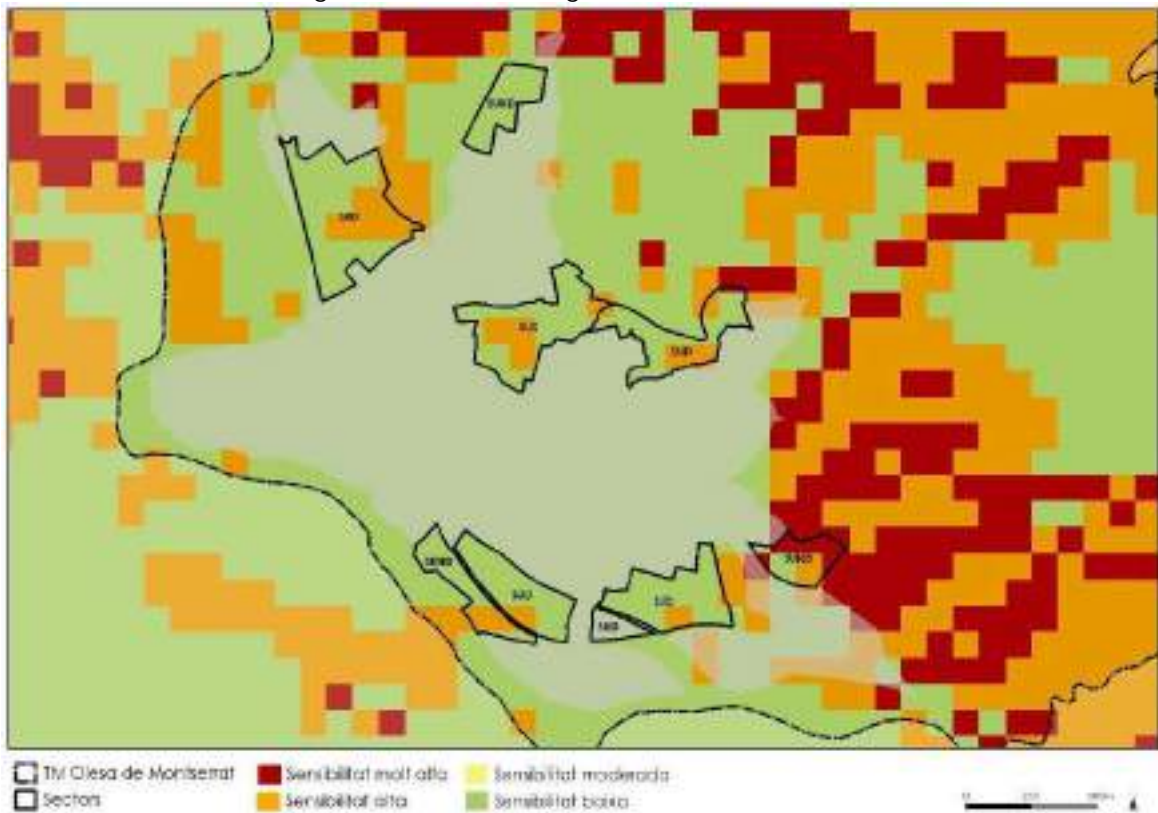

Figura 37. Sensibilitat segons el grau de visibilitat des del PN de Montserrat.

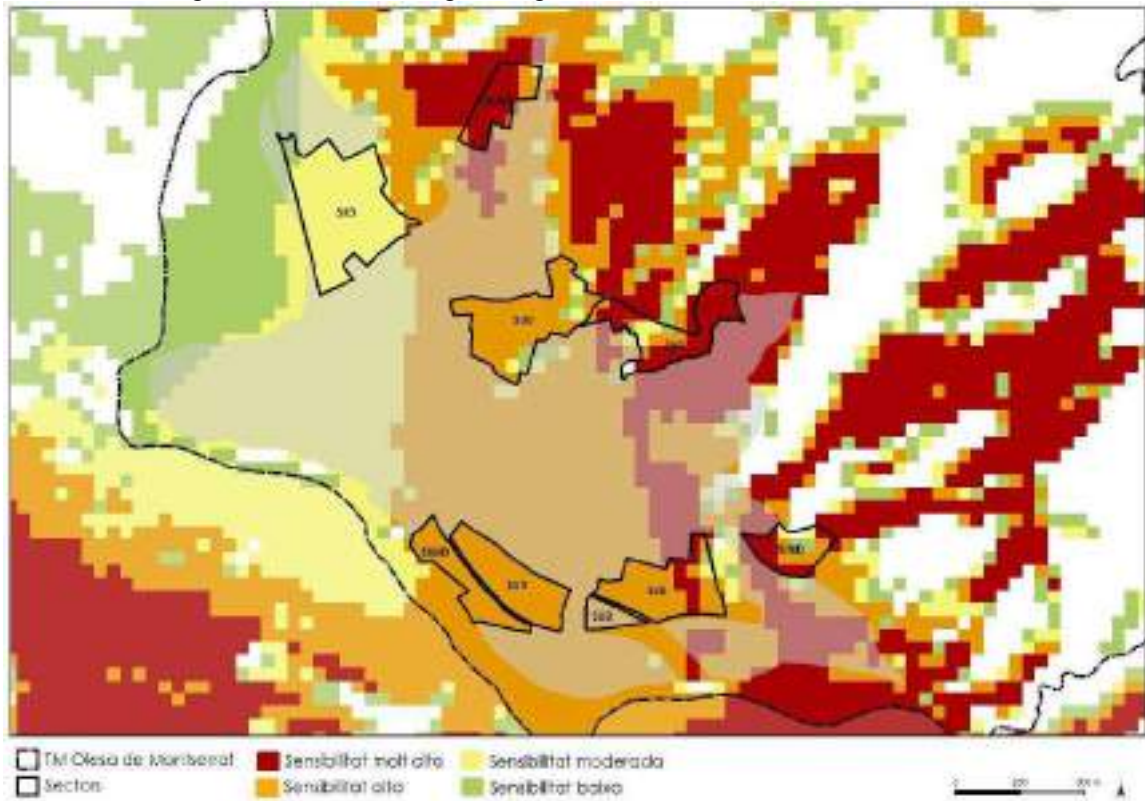

Figura 38. Sensibilitat segons el percentatge de contacte del perímetre del sector amb el SNU.

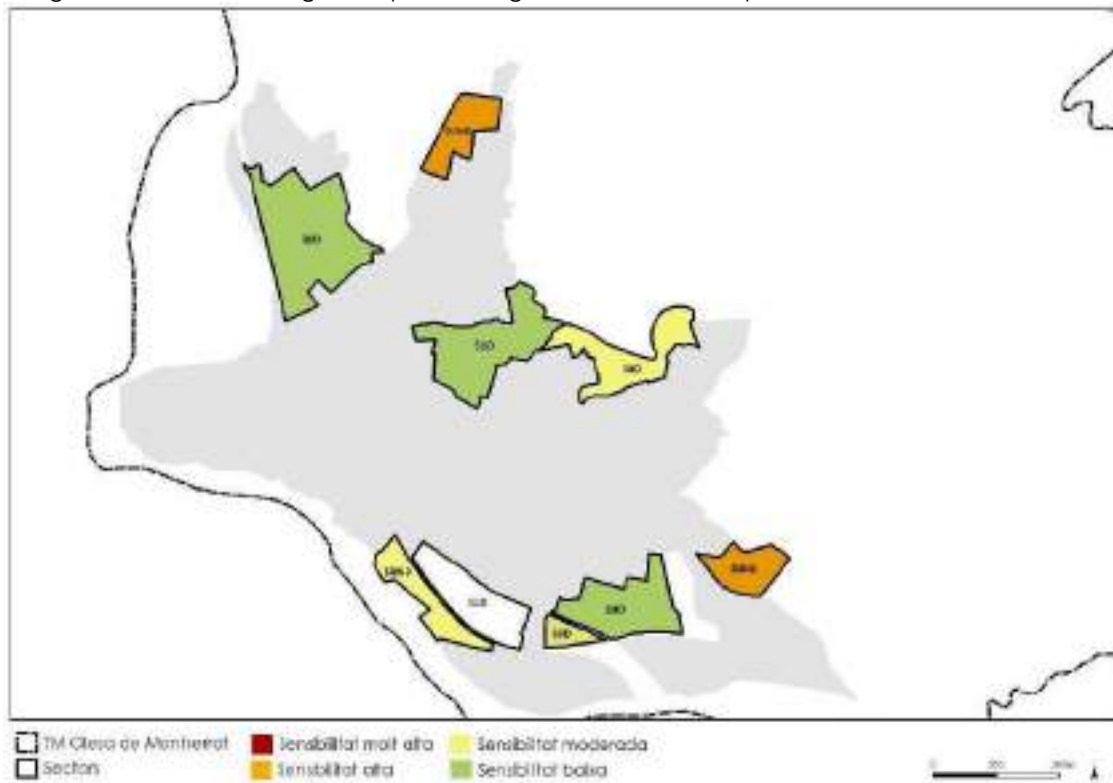
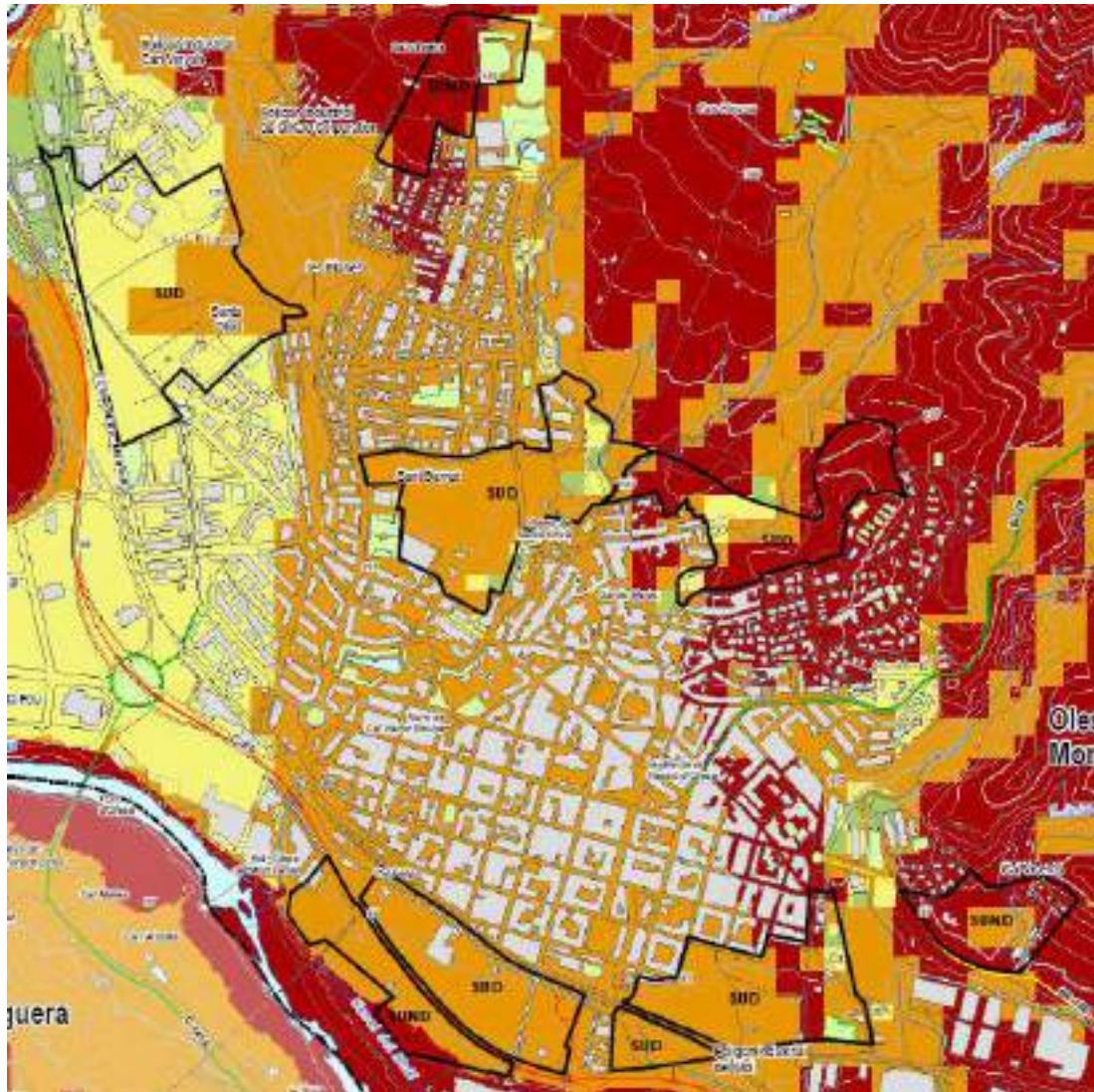

Figura 39. Sensibilitat final.

Taula 38. Sensibilitat predominant segons vector a cada sector i capacitat d'acollida.

Sector	Sensibilitat per						Capacitat d'acollida
	Inundabilitat	Figures de protecció i/o gestió	Pendent	Perill d'incendi forestal	Visibilitat des del PN Montserrat	Contacte amb SNU	
SUPr-1					+molt alta		Molt alta
SUPr-3		+ alta	+moderat	+ alta			Mod.-alta
SUPr-4			+moderat	+ alta			Molt alta
SUNPr-7							Moderada
SUPr-9			+ alta		+molt alta		Moderada
SUPi-3		+ alta		+ alta			Molt alta
SUPs-1							Molt alta
SUPs-2							Molt alta
SUNPs-3	+ molt alta						Moderada

Nota: el color indica la sensibilitat dominant al sector; si concorre una sensibilitat superior s'indica en text.

SÒLS URBANITZABLES DELIMITATS (en direcció a les agulles del rellotge)

Són els sectors corresponents a l'escenari B, que comprèn tres sectors residencials, dos sectors industrials i dos sectors de serveis.

SUD nord (antic SUPr-3, Riera de can Carreras)

Sector residencial de gran tamany (9,8 Ha) entre la riera de can Llimona i la riera de can Carreras que pretén ordenar els ravals del nucli antic i aportar un parc urbà en l'entorn de la riera.

Tanmateix, el sector enregistra sensibilitat ambiental molt alta degut a que afecta una estreta franja de sòl de protecció especial al nord-est i a la visibilitat des del PN Montserrat que li confereix el fet de ser un sector molt enlairat respecte el nucli que fa especialment perceptible l'ampliació de la trama urbana. També té una part de sensibilitat alta per risc d'incendi alt. Cal dir que afectaria una part important de conreus encara en actiu. La capacitat d'acollida és moderada-alta.

Foto 18. Vista del SUD nord (antic SUPr-3) des de l'extrem oest en sentit O-E. Les cases que s'observen corresponen als darreres del nucli antic, i a entremig, s'endevina la riera de Can Carreras.

Foto 19. Vista del SUD nord (antic SUPr-3) des de centre sud en sentit O-E.

SUD sud-est (antic SUPr-1, Eixample + antic SUPr-8)

Sector residencial de mitjà tamany (6,248 Ha) que en el seu moment va formar part de l'Àrea residencial estratègica (ARE), junt amb el sector SUPr-8 Camí de ca l'Isard i el SUPs-1 Àrea de Serveis-1. El sector SUPr-8 no s'inclou ara com a sòl urbanitzable, degut a les seves condicions topogràfiques, que el fan poc o gens apte per a la urbanització, sens perjudici que una fracció s'incorpori al sector SUPr-1.

Aquest sector no presenta cap tipus de sensibilitat a excepció de la visibilitat alta des del PN de Montserrat i per tant la capacitat d'acollida és molt alta.

Foto 20. vista del SUD sud-est (antic SUPr-1) des del centre nord i en sentit N-SO.

Foto 21. vista del SUD sud-est (antic SUPr-1) des de l'extrem oest i en sentit O-E. A la dreta, s'observa la tanca del ferrocarril que limita el sector pel sud.

Foto 22. Vista del sector SUD sud-est des de l'extrem nord en sentit N-S per al part que corresponia a l'antic SUPr-8, amb la zona d'horts en actiu que s'alcen al marge dret de la riera de Canyamassos.

SUD sud (antic SUPs-1, Àrea de serveis-1)

Sector de serveis de petit tamany (1,74 Ha) que formava part de l'antic ARE i que es manté de forma independent o coordinada amb el sector SUPr-1 Eixample.

En una petita fracció, aquest sector presenta una sensibilitat alta per risc geomorfològic, no en va, anàlogament a la major part del nucli urbà d'Olesa i per tant la capacitat d'acollida és molt alta.

Foto 23. vista en sentit N-S del SUD sud (antic SUPs-1) des de la línia de ferrocarril que el delimita per tota la banda nord, mentre que pel sud limita amb la carretera C-55.

SUD sud-oest (antic SUPs-2 Àrea de serveis-2)

Sector de serveis de tamany gran (7,53 Ha) que pretén connectar amb l'Eixample i mantenir en tant que oportunitat per a la localització de serveis, activitats i equipaments de caràcter general, que requeriran la prèvia obertura i urbanització de la via de servei de la carretera C-55 que limita pel sud del sector.

Aquest sector presenta una sensibilitat alta per risc geomorfològic, no en va, anàlogament a la major part del nucli urbà d'Olesa. També presenta una petita franja de risc alt d'incendi i resulta visible des d'un 30-40% de la superfície del PN de Montserrat. La capacitat d'acollida és molt alta.

Foto 24. Vista en sentit N-SO del SUD sud-est (antic SUPs-2).

Foto 25. vista en sentit S-N del SUD sud-est (antic SUPs-2) feta des de la carretera C-55 que el delimita pel sud.

SUD nord-oest (antic SUPi-3)

Sector industrial de gran tamany (17,31 Ha) a la Carretera de la Puda. Aquest sector es preveu que haurà de reservar un corredor verd de connexió entre els dos àmbits protegits del PEIN.

El sector presenta una part de risc alt d'incendi i a l'extrem nord, una petita franja de

sensibilitat molt alta per afectar el sòl de protecció especial essent igualment la capacitat d'acollida molt alta.

Foto 26. Vista en sentit N-S del sector SUD nord-oest (antic SUPi-3) des de la carretera de la Puda, a la part centre-oest del sector. Al fons s'observen els edificis que confronten amb el sector.

Foto 27. Vista en sentit E-O del sector SUD nord-oest (antic SUPi-3) des de l'extrem est. A la dreta, s'observen les instal·lacions de KAO que confronten amb el sector.

SUD centre (antic SUPr-4, Cal Candi)

Sector residencial de gran tamany (11,32 Ha) que omple el buit urbà entre espais edificats, i que ja ha estat desenvolupat com a pla parcial, amb projectes d'urbanització i reparcel·lació formulats. Es proposa mantenir la ordenació aprovada introduint els ajustos necessaris al nou esquema general.

El sector presenta una part de risc alt d'incendi al centre del sector, i resulta amb una visibilitat alta des del PN de Montserrat essent igualment la capacitat d'acollida molt alta.

Foto 28. Vista del SUD centre (antic SUPr-4) en sentit E-O des de la part nord. Al fons a l'extrem esquerre s'hi troben les instal·lacions del camp de futbol.

Foto 29. Vista del SUD centre (antic SUPr-4) en sentit N-S des de l'extrem nord-oest on es troba l'escola bressol. Al fons, el nucli antic i el campanar i a l'esquerra, s'endevina la riera de Can Carreras.

SÒLS URBANITZABLES NO DELIMITATS (en direcció com les agulles del rellotge)

SUND est (antic SUPr-9)

Sector residencial de tamany mitjà (4,11 Ha) a l'extrem est del nucli urbà, a l'entrada per la carretera BV-1201.

El sector enregistra sensibilitat ambiental molt alta per diferents conceptes ja que degut a que el pendent és proper al 10% en algunes parts, el risc d'incendi és molt alt a bona part del sector i alt a la resta, i és alta pel sentit que prop del 50% confronta amb SNU. La visibilitat des del PN Montserrat també és molt alta per a una part del sector. Cal dir que l'àmbit és travessat per un barranc que tanmateix no sol dur aigua. La capacitat d'acollida és moderada.

Foto 30. Vista del sector SUND est (antic SUPr-9) en sentit O-E. A dreta, carrer F. Monné que limita el sector pel nord. S'observa la presència de bosc de pi blanc que ocupa bona part del sector.

Foto 31. Sector SUND est en sentit E-O, amb alguns dels habitatges que l'ocupen, en bona mesura envoltats de bosc. Enfront de l'habitatge transcorre un barranc menor.

SUND sud (antic SUNP-3)

Sector de serveis de tamany mitjà (4,76 Ha) al sud del nucli, prop de la llera del riu Llobregat.

El sector presenta sensibilitat alta i molt alta, per risc geomorfològic a tot el sector i inclús per inundabilitat a la part sud, així com risc d'incendi a la franja central. També resulta altament visible des del PN Montserrat. La capacitat d'acollida és moderada.

Foto 32. Vista del SUND sud (antic SUNP-3) en sentit E-O des de l'extrem E. A la dreta, la carretera C-55 que hi limita en tota la llargada a nord. Al fons i esquerra s'endevina la vegetació de ribera del riu Llobregat que transcorre per la banda contrària.

Foto 33. Vista del SUND sud (antic SUNP-3) en sentit N-S des de prop de l'extrem N. A esquerra, la carretera C-55 que hi limita en tota la llargada a nord. Al fons s'endevina la vegetació de ribera del riu Llobregat que transcorre per la banda contrària. I travessant el sector, les pilones del telefèric Olesa de Montserrat- Esparreguera en actiu entre 2005 i 2011.

SUND nord (antic SUPr-7)

Sector residencial de tamany mitjà (5,2 Ha) ubicat a l'extrem nord del nucli urbà, ja confrontant amb SNU en bona part del seu perímetre.

El sector enregistra sensibilitat ambiental alta degut a que confronta amb més d'un 40% del sector amb el SNU, essent en bona part conreus en actiu. La visibilitat des del PN Montserrat que li confereix el fet de ser un sector enlairat respecte el nucli hi fa més perceptible l'ampliació de la trama urbana. La capacitat d'acollida és moderada. També cal destacar la presència d'un element d'interès patrimonial a l'extrem nord, la creu d'en Beca, que confereix també una certa sensibilitat en aquest cas no grafiada.

Foto 34. Vista del SUND nord (antic SUPr-7) en sentit S-N per la part posterior al complex de les piscines municipals. A l'esquerra, el camí que duu a la font del Beca, ubicada a tocar de l'extrem nord del sector. Al fons, la serra de Puigventós.

Foto 35. Vista del SUND nord (antic SUPr-7) en sentit SE-NO des de la part que confronta amb carrer Bages, dins una zona d'habitatges unifamiliars. Al fons, les muntanyes de Montserrat.

3.6 Justificació de l'alternativa finalment escollida

Es conclou que l'alternativa de creixement que representa l'ESCENARI 2 és la que millor assoleix els objectius ambientals generals i específics plantejats pel municipi. L'ordenació adoptada proposa un creixement compatible amb els dits objectius ambientals, i en general representa una millora respecte a la situació actual i la resta d'alternatives.

Cal dir que en general, els àmbits de creixement previstos en l'ESCENARI 2 se situen sobre una morfologia planera amb pendents inferiors al 10% i no estan compresos en cap figura de protecció ni amenacen tàxons amenaçats o rars. Tots ells, ofereixen condicions clares de continuïtat amb l'espai construït i confrontant amb un vial urbà. No s'hi enregistren riscos geològics ni formen part d'àrees forestals amb risc molt alt d'incendi o altres tipologies de risc. Tots ells presenten una capacitat d'acollida molt alta, tret del SUD nord (antic SUPr-3) que presenta una capacitat moderada- alta pel fet d'afectar una estreta franja de sòl de protecció especial al nord-est i a la visibilitat des del PN Montserrat que li confereix el fet de ser un sector molt enlairat respecte el nucli que fa especialment perceptible l'ampliació de la trama urbana. També té una part de sensibilitat alta per risc d'incendi alt i que afectaria una part important de conreus encara en actiu. Cal dir que tots els sectors de l'ESCENARI 2 constitueixen sectors ja urbanitzables (programats) segons el planejament general vigent.

Respecte l'ESCENARI 3, s'observa que els tres sectors que s'afegeixen a l'ESCENARI 2, per bé que tampoc no estan compresos en cap figura de protecció ni amenacen tàxons amenaçats o rars i tots ells tres, ofereixen condicions clares de continuïtat amb l'espai construït i confrontant amb un vial urbà, tanmateix se situen sobre terrenys que en algun punt o franja presenten elements de sensibilitat que en resten l'aptitud plena la qual cosa fa que tinguin una capacitat d'acollida moderada en els tres àmbits. En concret: el SUND est (antic SUPr-9) el pendent és proper o superior al 10% en algunes parts, el risc d'incendi és molt alt o alt a bona part del sector i prop d'un 50% confronta amb SNU. Cal afegir que l'àmbit és travessat per un barranc que tanmateix no sol dur aigua; el SUND sud (antic SUNP-3) presenta risc geomorfològic a tot el sector i inclús per inundabilitat a la part sud, així com risc d'incendi a la franja central; finalment, el SUND nord (antic SUPr-7) confronta amb més d'un 40% amb el SNU, essent en bona part conreus en actiu. Altrament, la visibilitat des del PN Montserrat que li confereix el fet de ser un sector enlairat respecte el nucli hi fa molt perceptible l'ampliació de la trama urbana i cal afegir la presència d'un element d'interès patrimonial a l'extrem nord, la creu d'en Beca, lloc de pas d'itineraris i senders. Cal dir que aquests tres sectors constitueixen sectors ja urbanitzables (programat el primer i no programats els altres dos) segons el planejament general vigent.

D'altra banda, el desenvolupament del POUM, s'orientarà a dotar a les àrees ja urbanitzades de les urbanitzacions, dels serveis bàsics necessaris per convertir-les en una zona apta per a la urbanització. En general, també es vol dotar el municipi de noves zones que donin una solució urbana cohesionadora socialment, a través de l'adequació d'espais lliures a la zona més densa de la trama i la millora de la mobilitat, en particular pel que fa a desplaçaments no motoritzats.

Els valors ambientals del territori d'Olesa de Montserrat i les figures de protecció existents, seran reconegudes per la normativa del POUM a partir d'una ordenació del sòl no urbanitzable basada en la identificació de les característiques del sòl i la normativa territorial i sectorial vigent descrita en els apartats d'aquest DIE.

En tot cas, per millorar el grau d'assoliment dels objectius ambientals caldrà però, incorporar diverses mesures correctores, preventives i/o compensatòries en la fase de l'estudi ambiental estratègic.

3.7 Síntesi i avaluació global

Segons la consulta de la diferent documentació i bibliografia i principalment en base al treball de camp i a la proposta d'Avanç obrant a data d'avui, l'abast del Document d'Abast, i en conseqüència de l'Estudi ambiental estratègic (EAE), hauria de tenir especialment en compte els següents extrems:

Sòl urbà i urbanitzable:

a) Olesa presenta una demanda endògena moderada que, en tot cas, es podria satisfer amb un reconeixement de la trama urbana actual. La proposta de l'Avanç es basa fonamentalment en una actualització dels actuals sòls urbanitzables programats i eventualment no programats i d'aquells sòls urbans encara no consolidats.

b) Un dels reptes urbanístics del municipi és la reordenació de les zones residencials disseminades establertes (urbanitzacions) amb una enorme mobilitat generada de manera que es tendeixi a concentrar l'ús residencial al nucli principal i els assentaments amb millor accessibilitat.

c) Més enllà de la disponibilitat de sòl per a endegar tots els sectors que prosperin finalment en funció de l'escenari, és obligat fer previsions en relació a elements de les xarxes bàsiques que el municipi ha de poder afrontar i resoldre adequadament. Fonamentalment ens referim a incorporar en el càlcul de les necessitats d'abastament dels nous sectors que eventualment es puguin connectar a la xarxa i garantir que l'increment de la càrrega contaminant associada als creixements poden ser assumits per les actuals instal·lacions. Cal entendre que els nous sectors es dimensionaran en xarxa separativa i que els nous sectors industrials disposaran de les seves pròpies instal·lacions de tractament.

Sòl no urbanitzable:

a) Una de les qüestions principals ve constituïda per la preservació i potenciació dels dos espais de connexió ecològica ja que al municipi d'Olesa, tan els espais agroforestals com els àmbits fluvials que representen potencials àrees per a la preservació de la connectivitat. Fonamentalment parlem de:

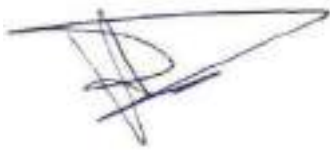
- El Riu Llobregat i la vall que es desenvolupa al seu voltant amb un eix N-S-E. En aquest sentit, el riu Llobregat, pels seus valors intrínsecs i la preservació enfront la urbanització, representa el major element de connexió ecològica entre els espais naturals que posa en contacte.
- La zona determinada com a Zona d'Especial Protecció per a les Aus, espai inclòs en les zones del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) del riu Llobregat, que correspon amb la zona de PEIN-Xarxa Natura 2000 de Montserrat- Roques Blanques- Riu Llobregat, corresponent a la tipologia d'espais de muntanya interior. Els principals valors del conjunt són la presència d'un relleu original i de singularitat geològica, pel

que fa al massís de Montserrat, així com la presència d'una fauna i un paisatge vegetal molt heterogenis i una vegetació rupícola interessant.

- Els espais agroforestals que representen potencials àrees per a la preservació de la connectivitat.

b) La geomorfologia del terme marcada pel pas del riu Llobregat i els torrents que hi tributen i que han determinat un paisatge amb una component dicotòmica molt clara que ve donada pels espais al·luvials i els barrancs i espais fluvials associats als torrents menors i els interfluvis de caràcter forestal que intermedien. Aquesta circumstància hauria de ser objecte de reconeixement i ordenació al planejament, sobretot tenint en compte els símptomes de degradació del bosc de ribera i la implantació d'activitats periurbanes diverses en el llit al·luvial.

Olesa de Montserrat, juny de 2017

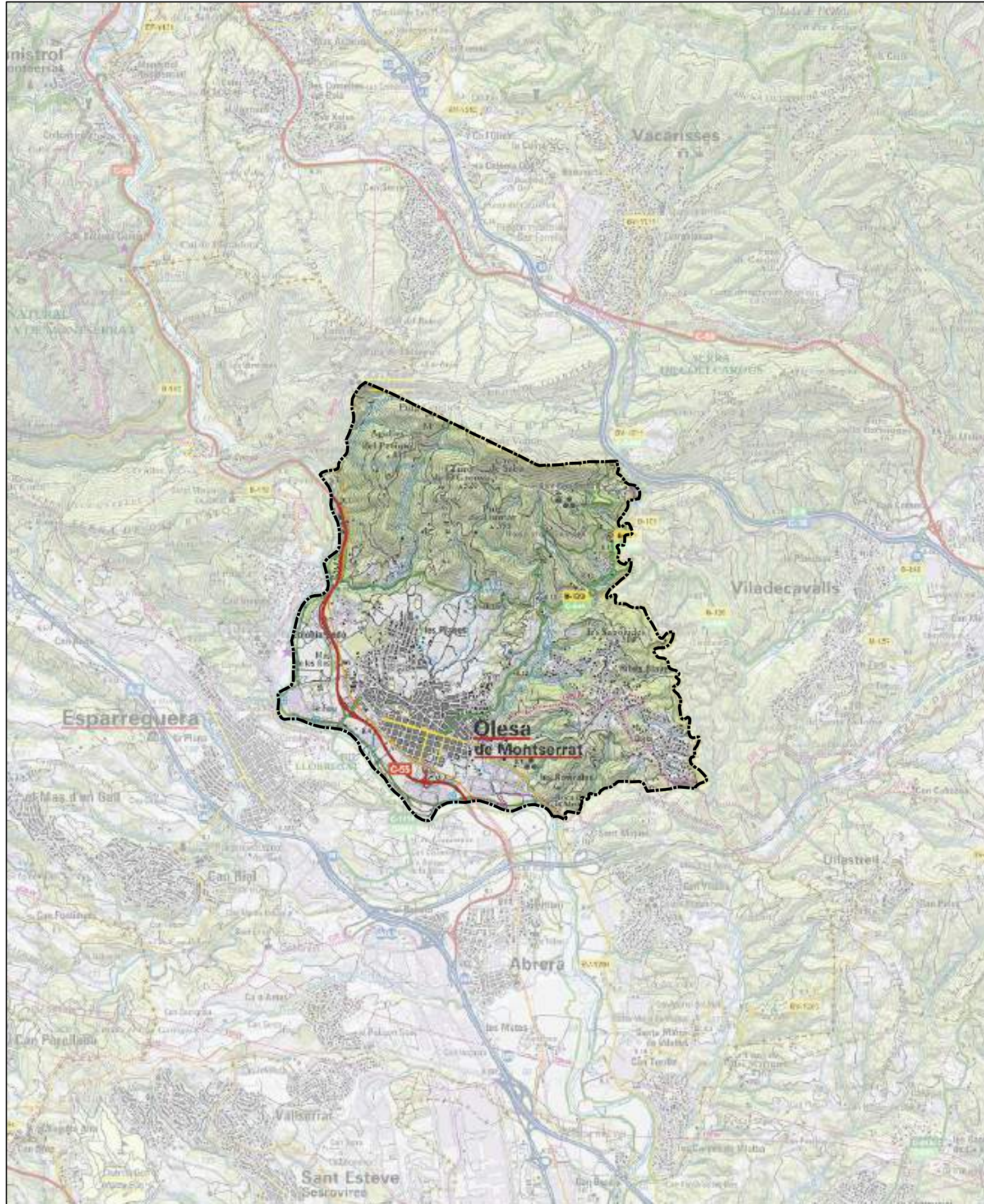
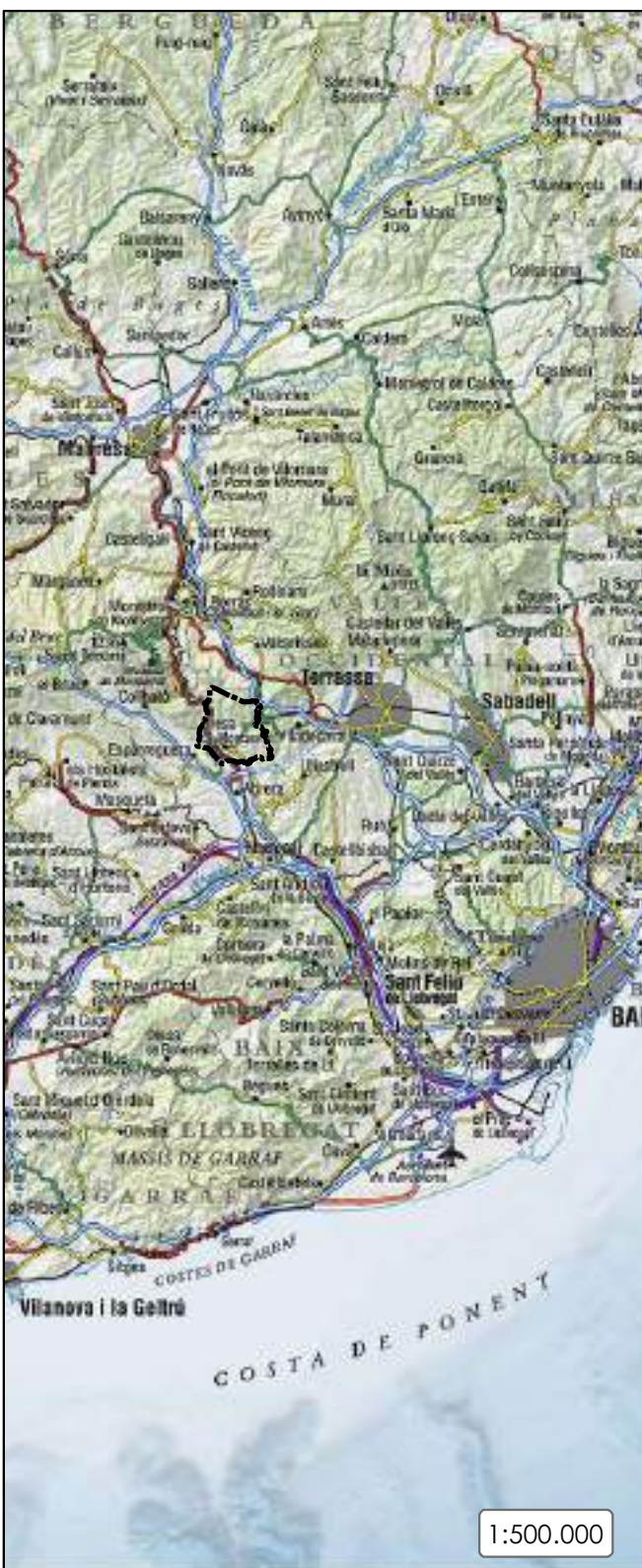

Ramon Queralt Boldú
Llicenciat en Ciències Ambientals
LA LLENA ambiental, SCCP (C.A 0297)

Montse Carbonell i Turull
Llicenciada en Geografia
LA LLENA ambiental, SCCP

PLÀNOLS

 TM Olesa de Montserrat

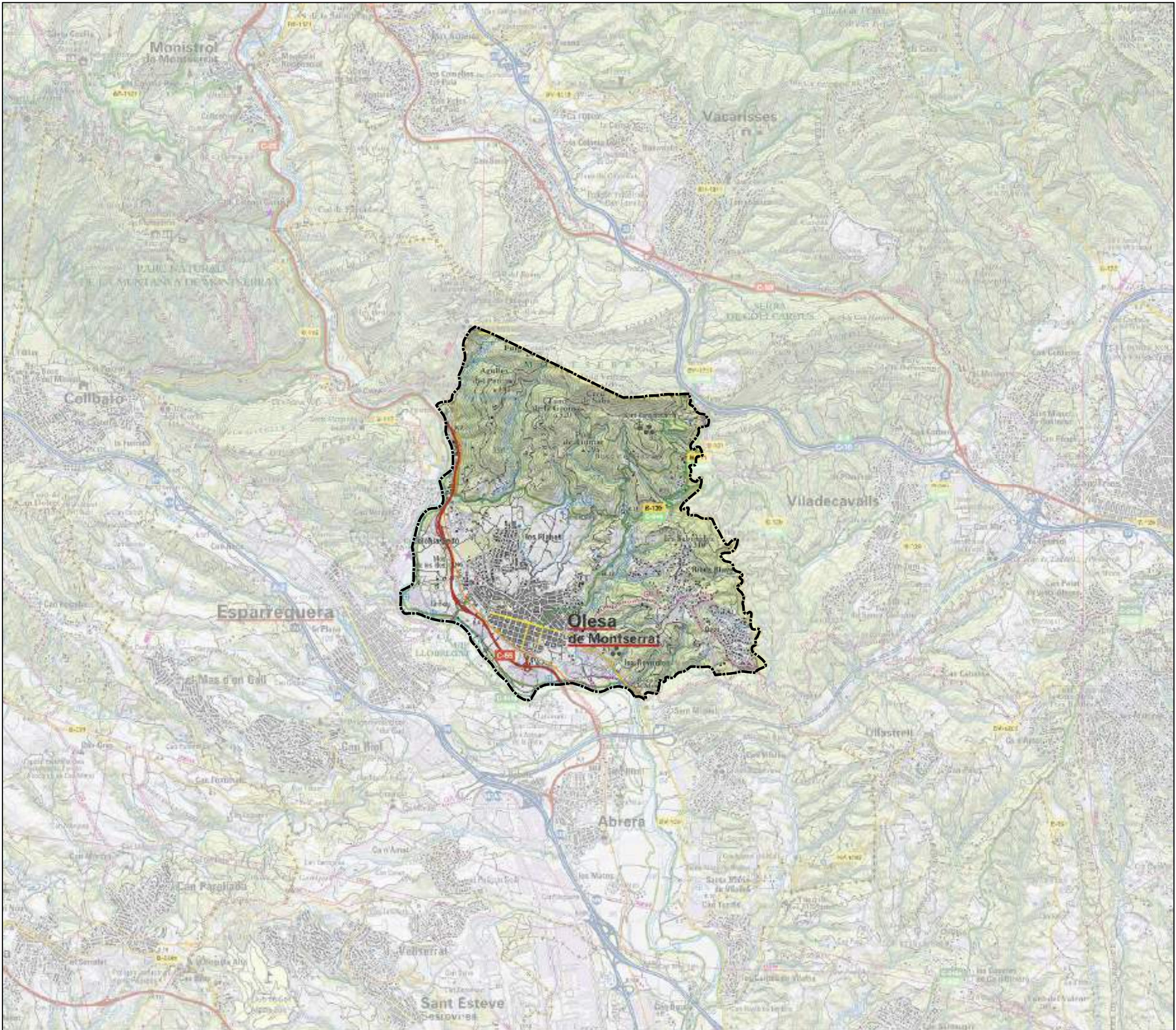
DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC
POUM D'OLESA DE MONTSERRAT
 (Baix Llobregat)

01 ENCAIX TERRITORIAL

Escala (A3): **1:50.000**
 Promou: Ajuntament d'Olesa de Montserrat
 Arquitecte: AFAC_ARQUITECTURA I CIUTAT
 DIE: **LA LLENA ambiental**

Projecció UTM, fus 31, Datum ETRS 1989	N ▲
Elaboració pròpia amb cartografia de IICGC	Juny 2017

TM Olesa de Montserrat

DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC
POUM D'OLESA DE MONTSERRAT
(Baix Llobregat)

02 EMPLAÇAMENT

Escala (A3): **1:50.000**
Promou: Ajuntament d'Olesa de Montserrat
Arquitecte: AFAC_ARQUITECTURA I CIUTAT
DIE: **LA LLENA ambiental**

Projecció UTM, fus 31, Datum ETRS 1989	N ▲
Elaboració pròpia amb cartografia de IICGC	Juny 2017

 TM Olesa de Montserrat

.....
DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC
POUM D'OLESA DE MONTSERRAT
(Baix Llobregat)

03 ORTOFOTOMAPA

Escala (A3): **1:20.000**

Promou: Ajuntament d'Olesa de Montserrat

Arquitecte: AFAC_ARQUITECTURA I CIUTAT

DIE: **LA LLENA ambiental**

Projecció UTM, fus 31, Datum ETRS 1989

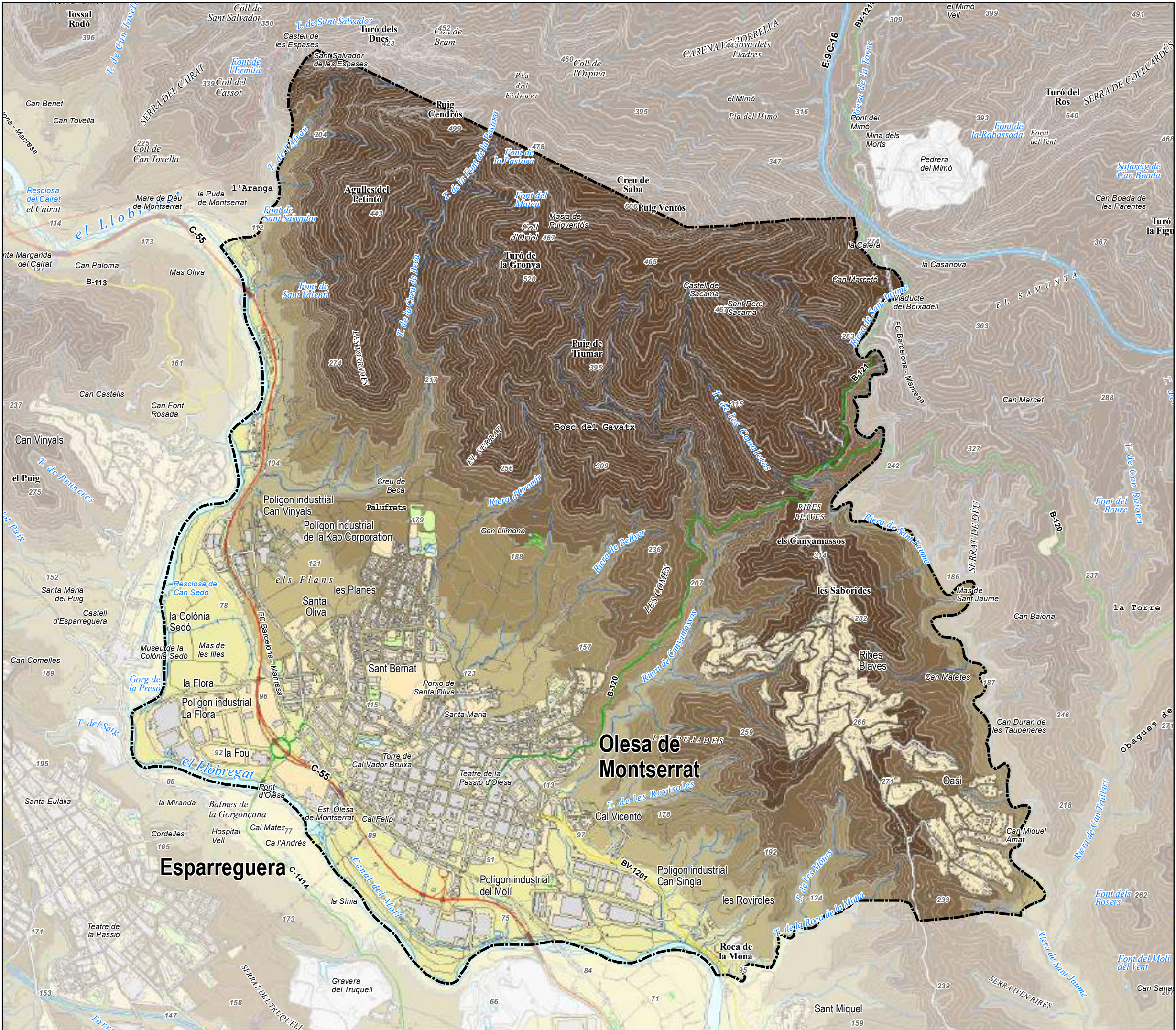

Elaboració pròpia amb cartografia de IICGC

Juny 2017

0 500 1.000m

- TM Olesa de Montserrat
- <30 m
- 100 m-150 m
- 150 m - 200 m
- 200 m - 250 m
- >250 m

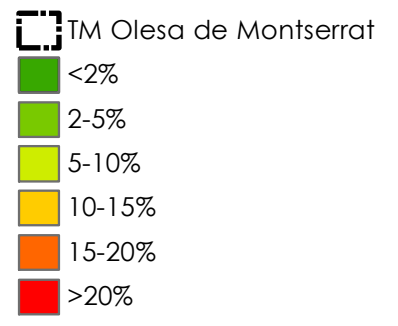
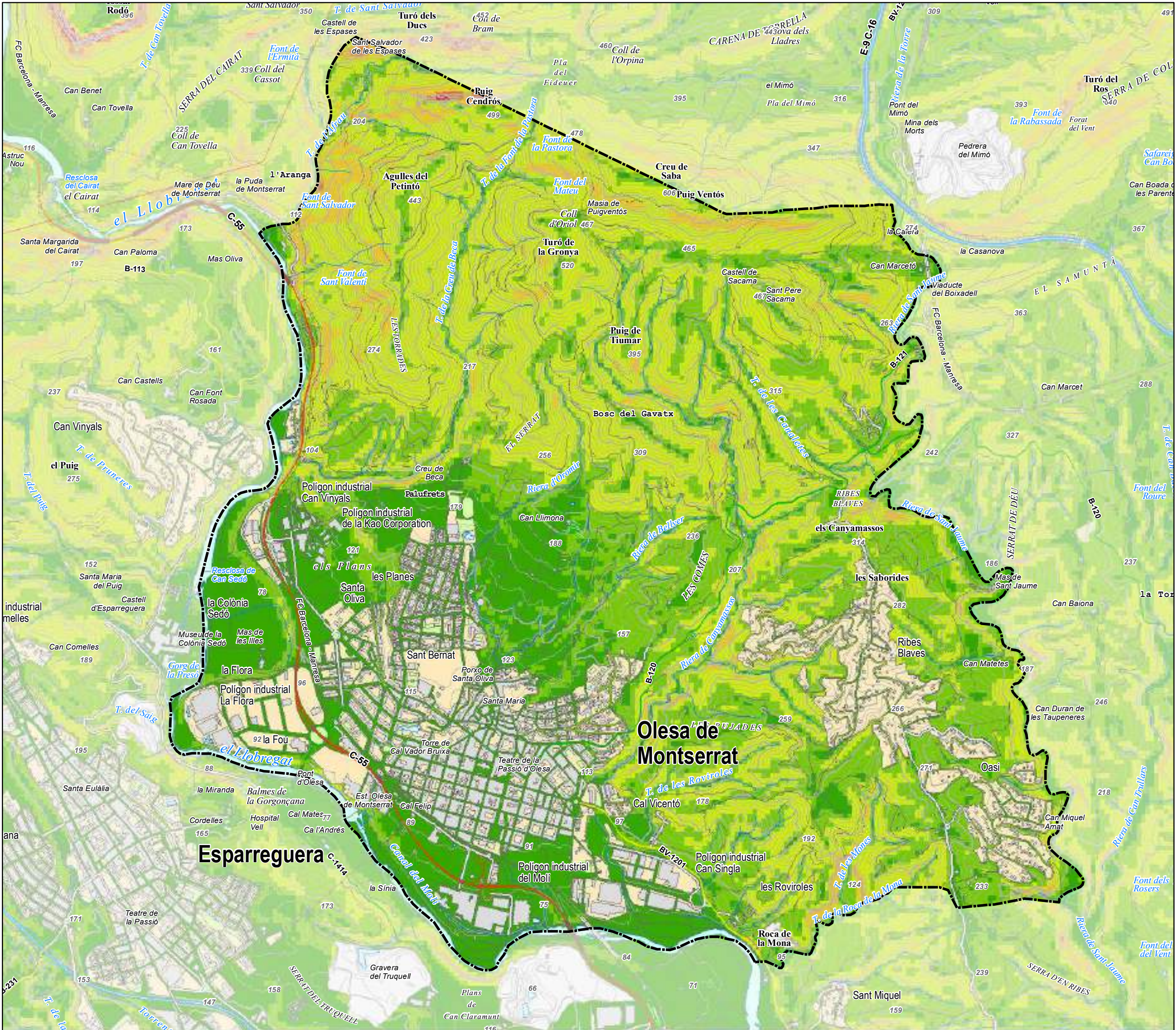
DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC
POUM D'OLESA DE MONTSERRAT
 (Baix Llobregat)

04 MODEL DIGITAL DEL TERRENY

Escala (A3): **1:20.000**
 Promou: Ajuntament d'Olesa de Montserrat
 Arquitecte: AFAC_ARQUITECTURA I CIUTAT
 DIE: **LA LLENA ambiental**

Projecció UTM, fus 31, Datum ETRS 1989	N ↑
Elaboració pròpia amb cartografia de IICGC	Juny 2017

DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC
POUM D'OLESA DE MONTSERRAT
 (Baix Llobregat)

05 PENDENTS

Escala (A3): **1:20.000**
 Promou: Ajuntament d'Olesa de Montserrat
 Arquitecte: AFAC_ARQUITECTURA I CIUTAT
 DIE: **LA LLENA ambiental**

Projecció UTM, fus 31, Datum ETRS 1989	N ▲
Elaboració pròpia amb cartografia de IICGC	Juny 2017

- TM Olesa de Montserrat
- Espai d'interès geològic
- Argiles
- Calcàries
- Conglomerats
- Dolomies
- Graves
- Gresos
- Pissarres

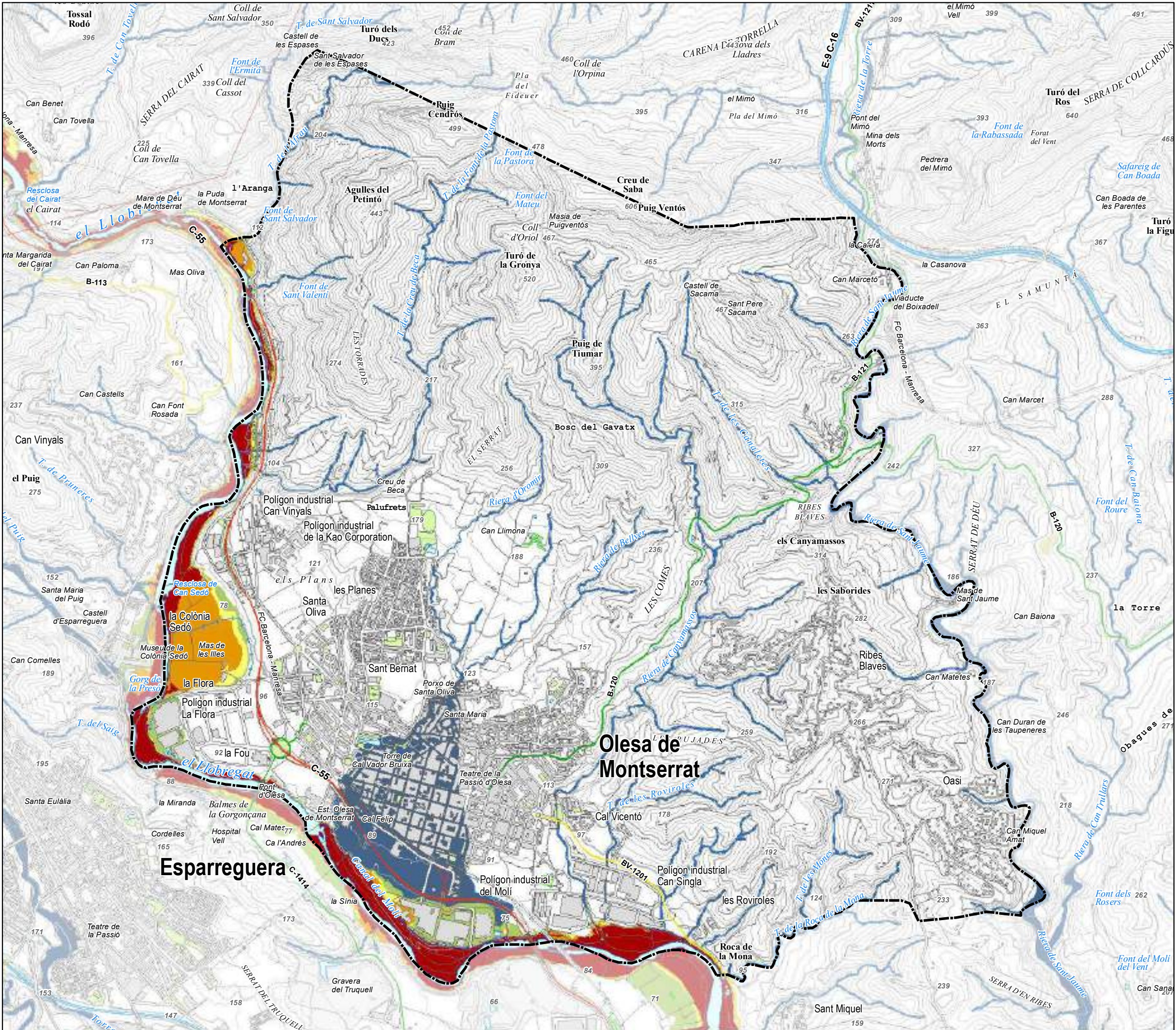
DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC
POUM D'OLESA DE MONTSERRAT
 (Baix Llobregat)

06 GEOLOGIA

Escala (A3): **1:20.000**
 Promou: Ajuntament d'Olesa de Montserrat
 Arquitecte: AFAC_ARQUITECTURA I CIUTAT
 DIE: **LA LLENA ambiental**

Projecció UTM, fus 31, Datum ETRS 1989	N ↑
Elaboració pròpia amb cartografia de IICGC	Juny 2017

- TM Olesa de Montserrat
- Període de retorn T=10 anys
- Període de retorn T=50 anys
- Període de retorn T=100 anys
- Període de retorn T=500 anys
- Zones potencialment inundables amb criteris geomorfològics

DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC
POUM D'OLESA DE MONTSERRAT
 (Baix Llobregat)

07 **HIDROLOGIA I INUNDABILITAT**

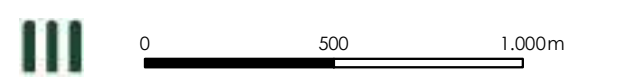
Escala (A3): **1:20.000**

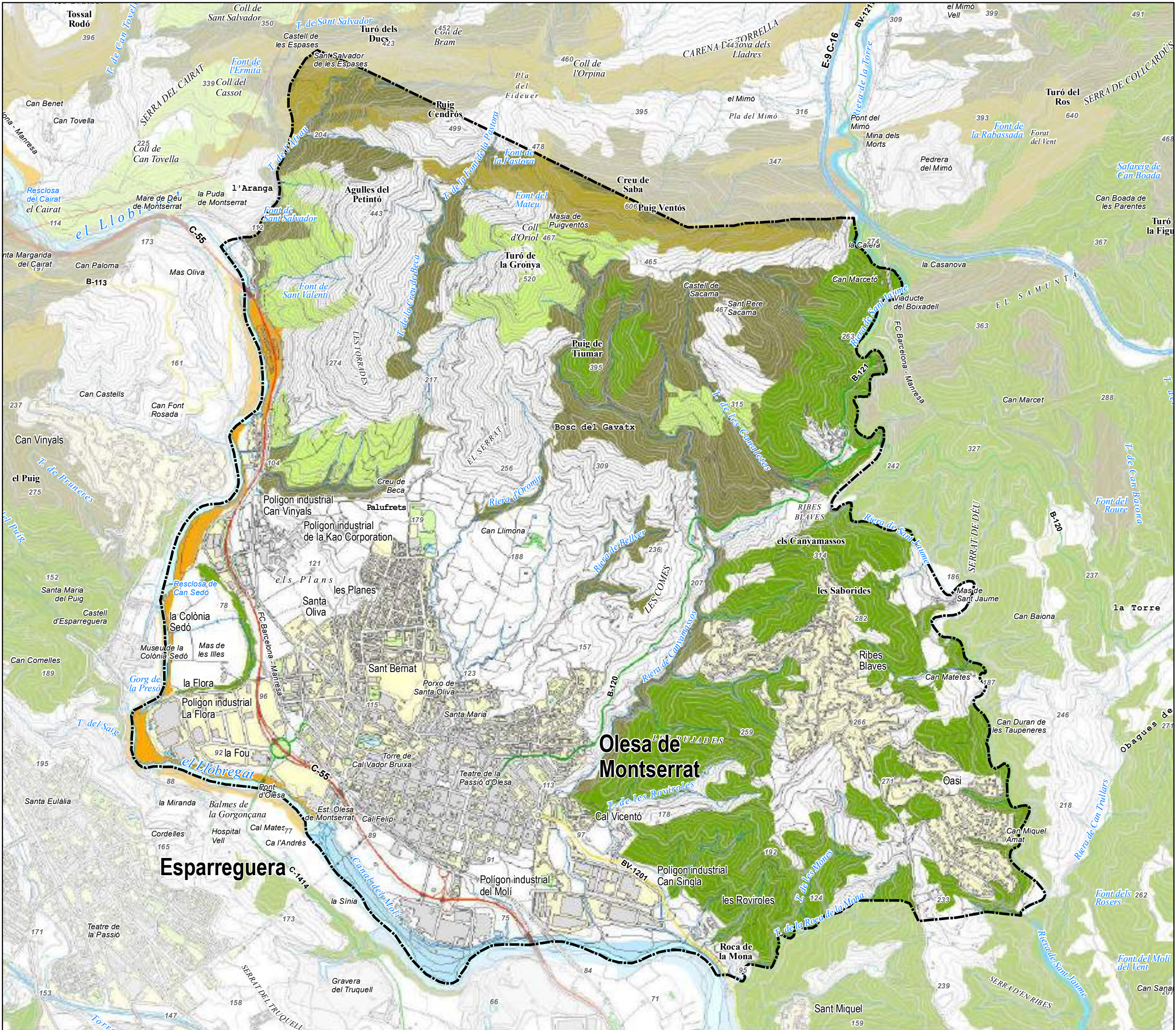
Promou: Ajuntament d'Olesa de Montserrat

Arquitecte: AFAC_ARQUITECTURA I CIUTAT

DIE: **LA LLENA ambiental**

Projecció UTM, fus 31, Datum ETRS 1989	N ↑
Elaboració pròpia amb cartografia de IICGC i de l'ACA	Juny 2017

- TM Olesa de Montserrat
- Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera
- Alzinars i carrascars
- Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola
- Jonqueres i herbassars gramínoides humits
- Pinedes mediterrànies
- Prats mediterranis rics en anuals
- Rius amb vores llotoses colonitzades per herbassars nitròfils
- Rius mediterranis amb vegetació del Glaciacion flavi
- Rius mediterranis intermitents
- Rius mediterranis permanents

DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC
POUM D'OLESA DE MONTSERRAT
 (Baix Llobregat)

08 HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

Escala (A3): **1:20.000**

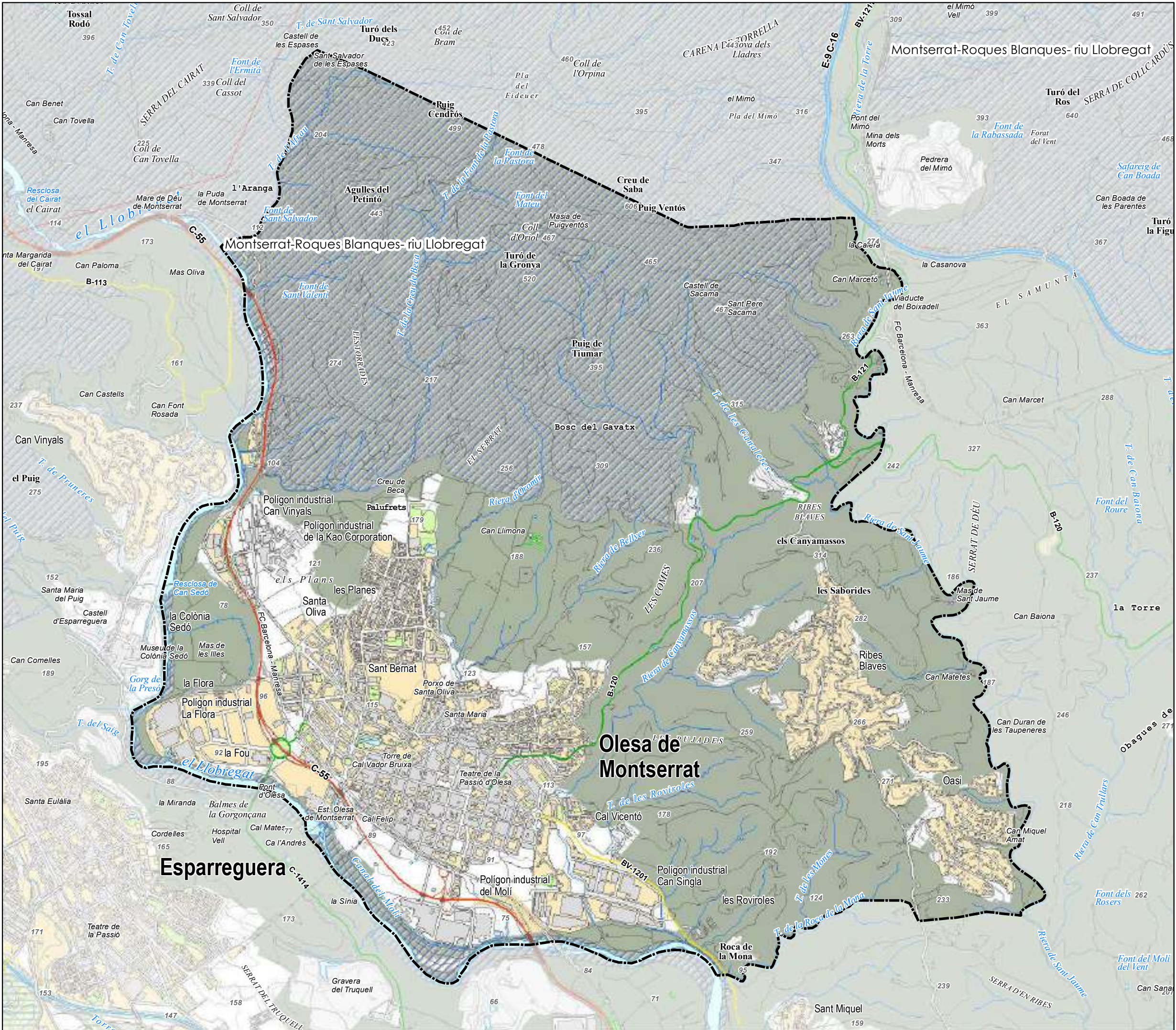
Promou: Ajuntament d'Olesa de Montserrat

Arquitecte: AFAC_ARQUITECTURA I CIUTAT

DIE: **LA LLENA ambiental**

Projecció UTM, fus 31, Datum ETRS 1989	
Elaboració pròpia amb cartografia de IICGC i el Dept. Territori i Sostenibilitat	Juny 2017

- TM Olesa de Montserrat
- PEIN i Xarxa Natura 2000
- Sòl de Protecció Especial Natural i Agrari
- Sòl de Protecció Especial de la Vinya
- Protecció Preventiva

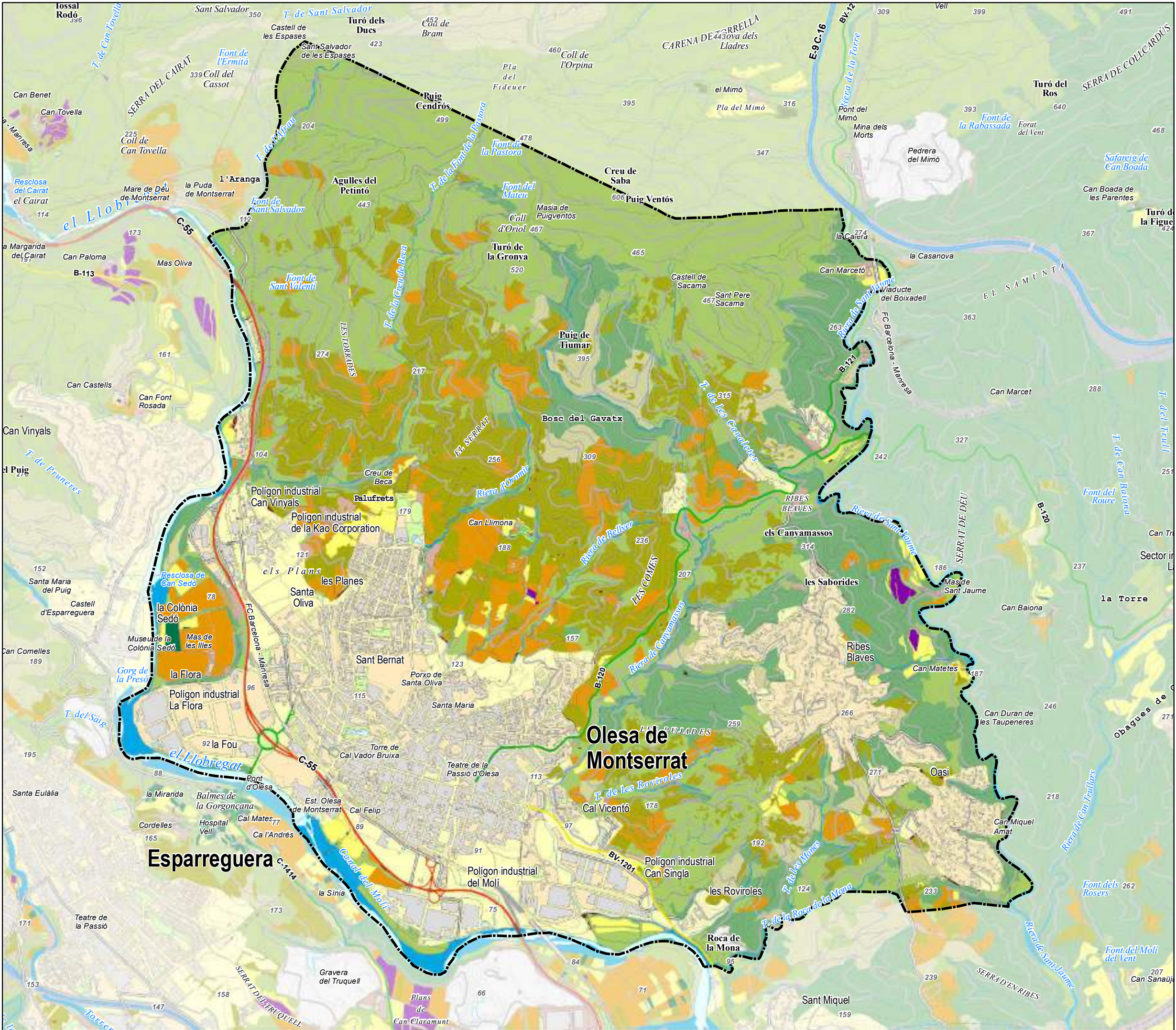
DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC
POUM D'OLESA DE MONTSERRAT
 (Baix Llobregat)

09 FIGURES DE PROTECCIÓ I/O
GESTIÓ

Escala (A3): **1:20.000**
 Promou: Ajuntament d'Olesa de Montserrat
 Arquitecte: AFAC_ARQUITECTURA I CIUTAT
 DIE: **LA LLENA ambiental**

Projecció UTM, fus 31, Datum ETRS 1989	N ▲
Elaboració pròpia amb cartografia de IICGC i del Dept. Territori i Sostenibilitat	Juny 2017

- us**
- Superfícies d'aigua
 - Vials
 - Edificacions
 - Forestal
 - Fruita seca
 - Fruïters
 - Improductiu
 - Hivernacle
 - Oliveres
 - Pastura arbrada
 - Pastura arbustiva
 - Prats i herbassars
 - Conreus de secà
 - Horta
 - Vinya
 - Zona urbana

DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC
POUM D'OLESA DE MONTSERRAT
 (Baix Llobregat)

10 USOS DEL SÒL

Escala (A3): **1:20.000**

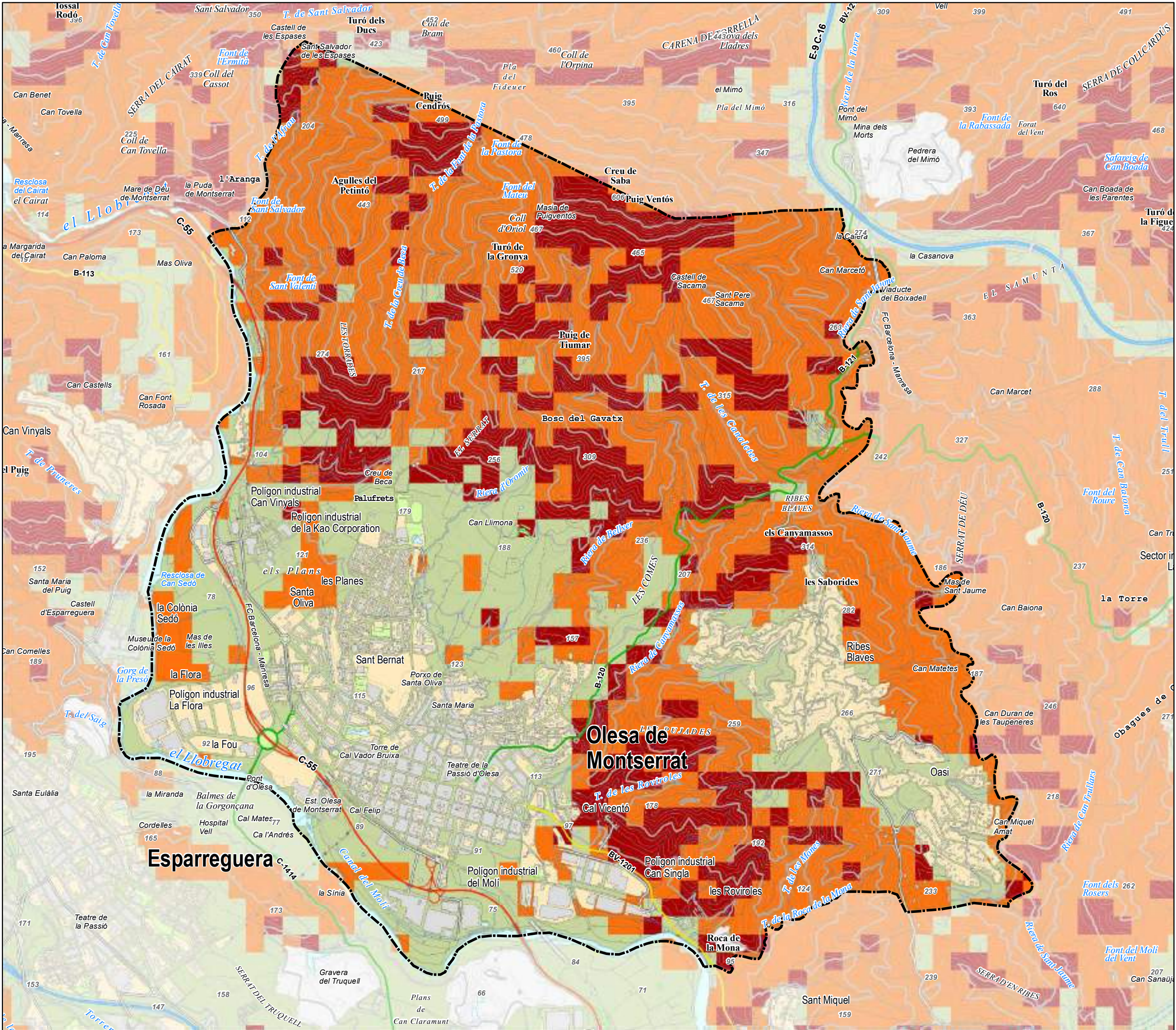
Promou: Ajuntament d'Olesa de Montserrat

Arquitecte: AFAC_ARQUITECTURA I CIUTAT

DIE: **LA LLENA ambiental**

Projecció UTM, fus 31, Datum ETRS 1989	N ▲
Elaboració pròpia amb cartografia de IICGC i SIGPAC 2016	Juny 2017

- TM Olesa de Montserrat
- Risc baix
- Risc moderat
- Risc alt
- Risc molt alt

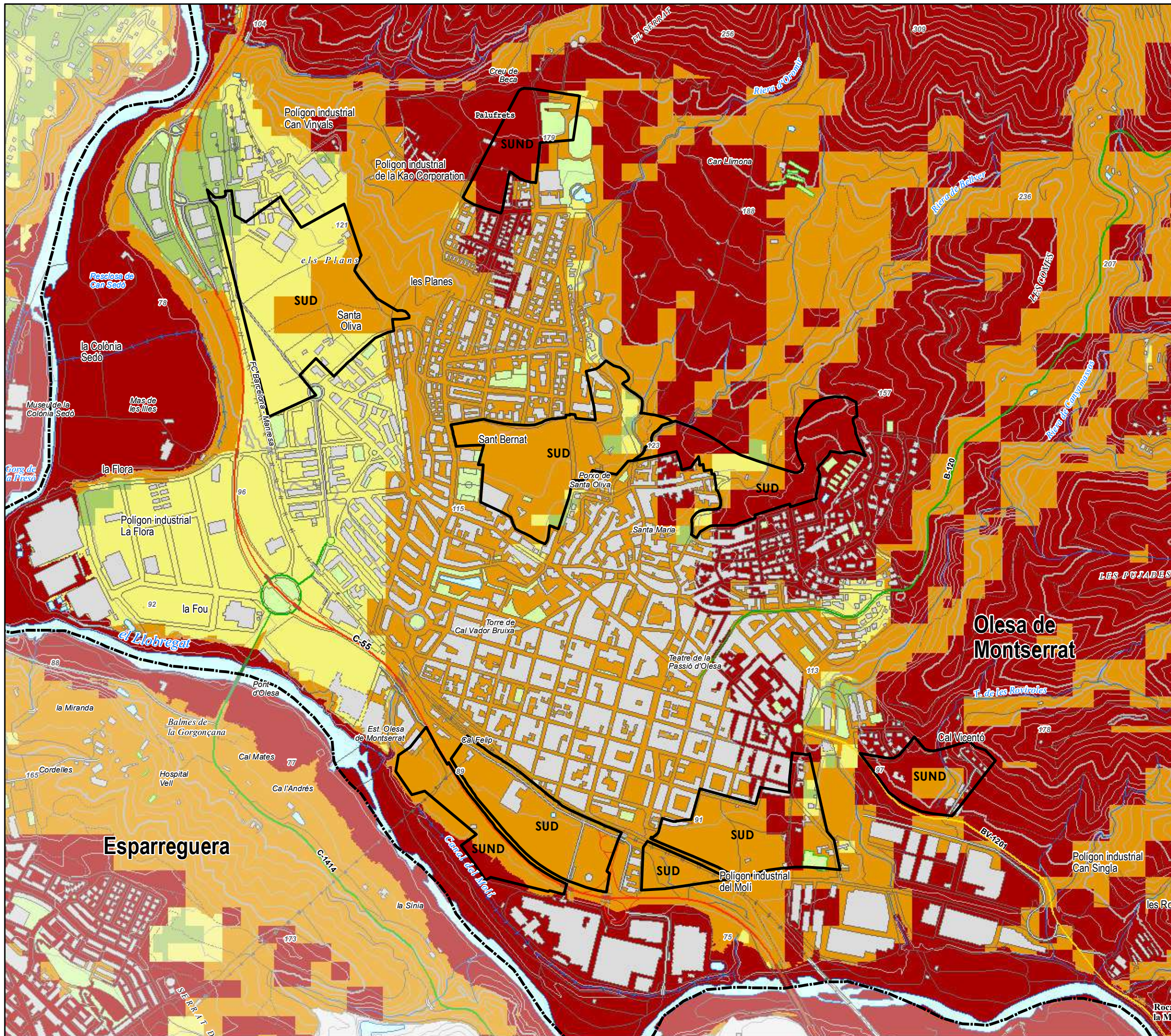
DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC
POUM D'OLESA DE MONTSERRAT
 (Baix Llobregat)

11 RISC D'INCENDI FORESTAL

Escala (A3): **1:20.000**
 Promou: Ajuntament d'Olesa de Montserrat
 Arquitecte: AFAC_ARQUITECTURA I CIUTAT
 DIE: **LA LLENA ambiental**

Projecció UTM, fus 31, Datum ETRS 1989	N ▲
Elaboració pròpia amb cartografia de IICGC i el Dept. Territori i Sostenibilitat	Juny 2017

- TM Olesa de Montserrat
- Sectors
- Sensibilitat molt alta
- Sensibilitat alta
- Sensibilitat moderada
- Sensibilitat baixa

DOCUMENT INICIAL **ESTRATÈGIC**
POUM D'OLESA DE MONTSERRAT
 (Baix Llobregat)

12 SENSIBILITAT

Escala (A3): **1:10.000**

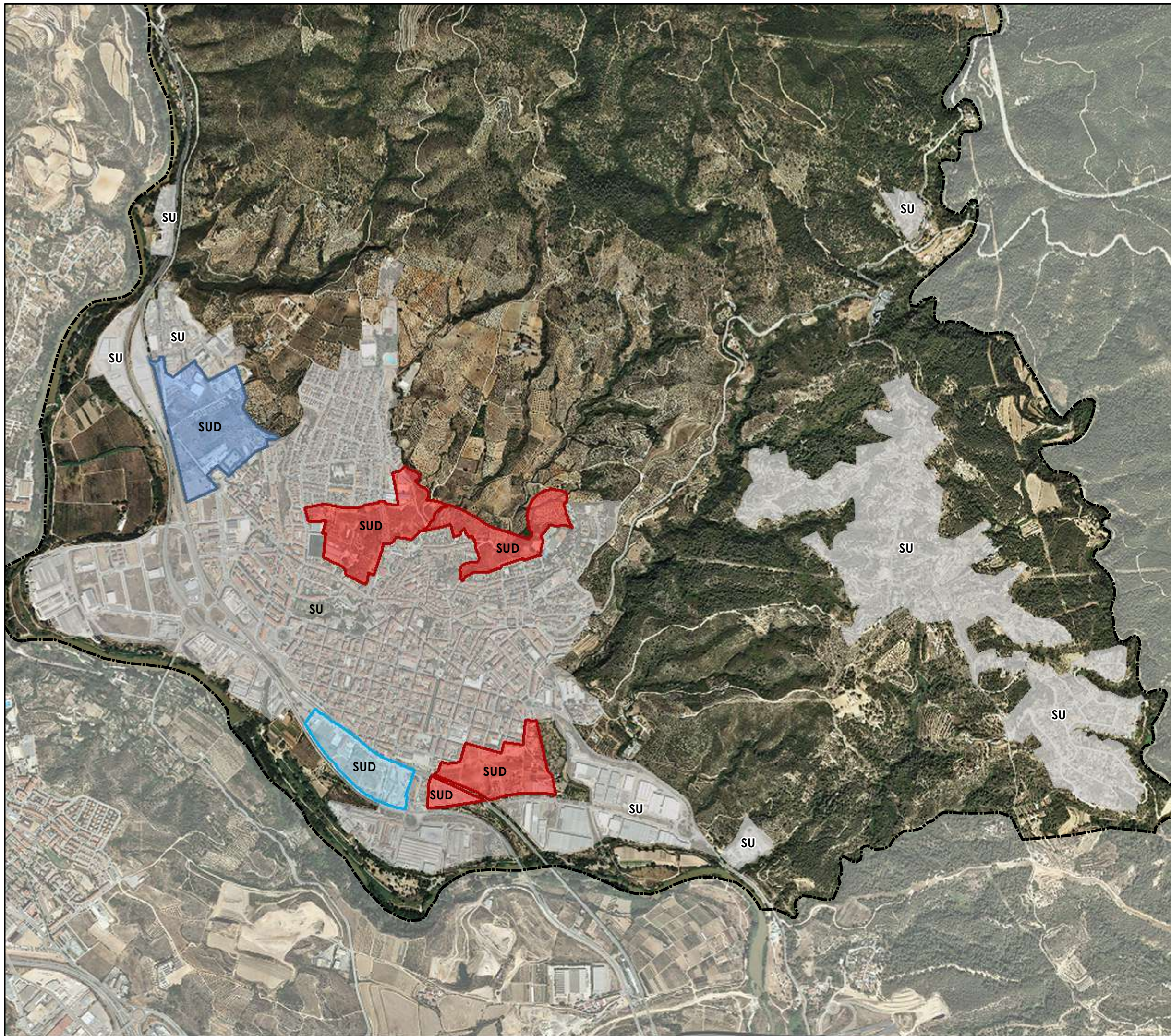
Promou: Ajuntament d'Olesa de Montserrat

Arquitecte: AFAC_ARQUITECTURA I CIUTAT

DIE: **LA LLENA ambiental**

Projecció UTM, fus 31, Datum ETRS 1989	
Elaboració pròpia amb cartografia de ICGC	Juny 2017

- TM Olesa de Montserrat
- SUD Industrial
- SUD Residencial
- SUD Terciari - comercial
- Sol urbà
-

DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC
POUM D'OLESA DE MONTSERRAT
 (Baix Llobregat)

13 ORDENACIÓ

Escala (A3): **1:15.500**

Promou: Ajuntament d'Olesa de Montserrat

Arquitecte: AFAC_ARQUITECTURA I CIUTAT

DIE: **LA LLENA ambiental**

Projecció UTM, fus 31, Datum ETRS 1989	↑ N
Elaboració pròpia amb cartografia de ICGC i AFAC_ARQUITECTURA I CIUTAT	Juny 2017

